

Információs társadalom - az e-közigazgatás társadalmi kontextusa

Dr. habil. Budai Balázs Phd.

Tanszékvezető, egyetemi docens

budai.balazs@uni-nke.hu

+36-20-966-0454

**Az információs
társadalom
megközelítései**

**Az információs
társadalom
tényezői és
anomáliái**

Indikátorok

- A fogalom "kényszer" jellege
- Társadalmi-, technológiai-, szociális-, politológiai-, jogi- stb. összetevők diktálják.
- A fogalom történeti jellege – dúsul és hígul

Az információs társadalom megközelítései

**Közgazdasági
megközelítések**

**Szociológiai
megközelítések**

**Szintetizáló
megközelítések**

**Technológiai
megközelítések**

**Politológiai
megközelítések**

Közgazdasági megközelítések

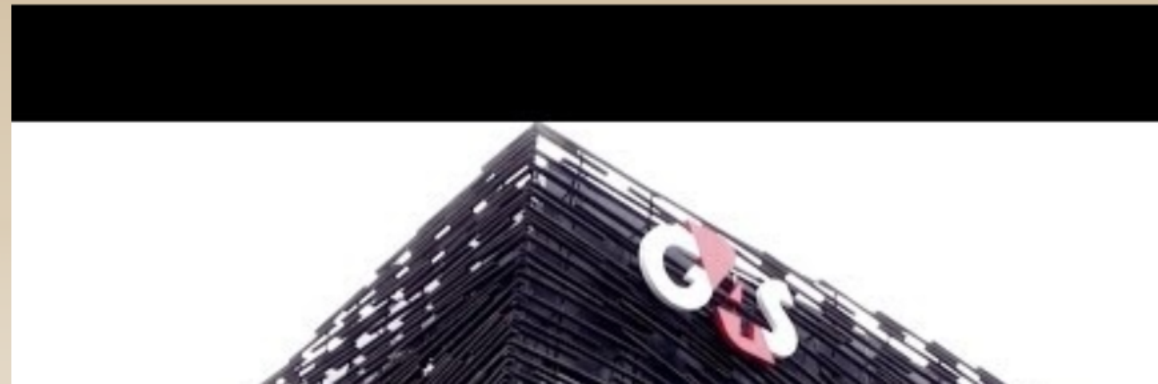

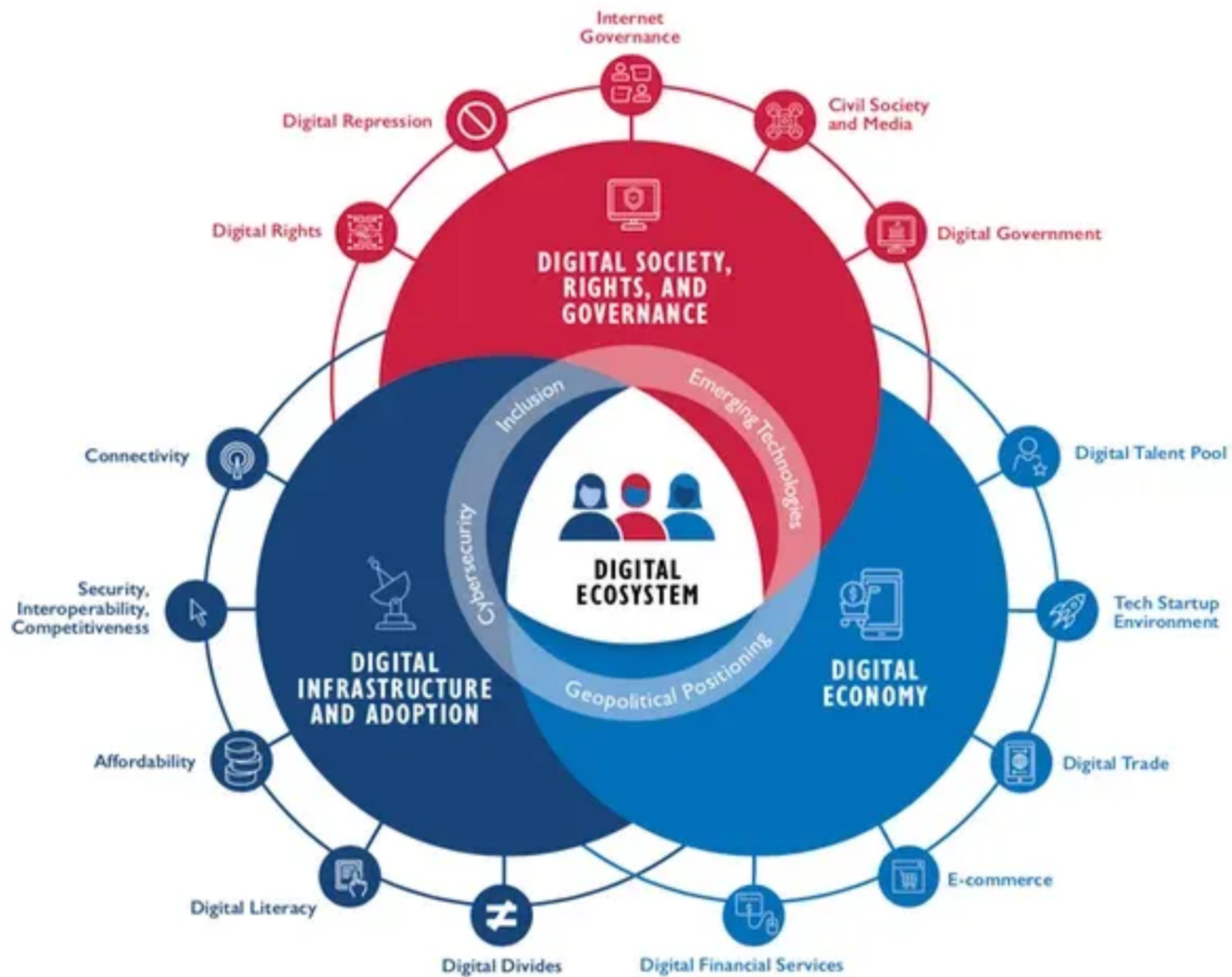
- Információ = érték, tőke (gyorsan avul!)
- Információgazdaság, tudásgazdaság
- Fritz **Machlup**: Az USA gazdasága az '50-es években (követője Marc Porat)
- **Szabó** Katalin és **Hámori** Balázs: új institucionalista irányzat. Minden termék tudásjóság: a termék értékét a benne tárgyiasult tudás adja meg!

Közgazdasági megközelítések

- Információ = érték, tőke (gyorsan avul!)
- Információgazdaság, tudásgazdaság
- Fritz **Machlup**: Az USA gazdasága az '50-es években (követője Marc Porat)
- **Szabó** Katalin és **Hámori** Balázs: új institucionalista irányzat. Minden termék tudásjóság: a termék értékét a benne tárgyiasult tudás adja meg!

**ÉSZTORSZÁG
AZ INTERNETRE KÖLTÖZÖTT**

- A fogalom "kényszer" jellege
- Társadalmi-, technológiai-, szociális-, politológiai-, jogi- stb. összetevők diktálják.
- A fogalom történeti jellege – dúsul és hígul

Az információs társadalom megközelítései

**Közgazdasági
megközelítések**

**Szociológiai
megközelítések**

**Szintetizáló
megközelítések**

**Technológiai
megközelítések**

**Politológiai
megközelítések**

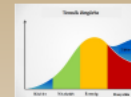
Technológiai megközelítések

- Technofób
- Technofil
- Elemző

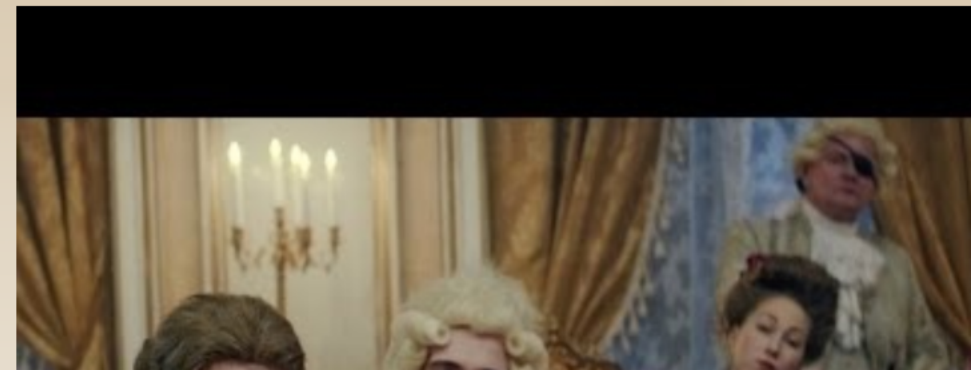
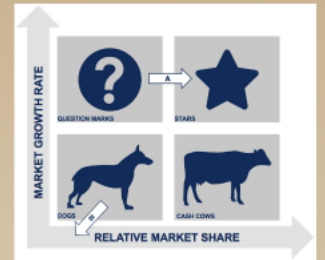
- Yonei **Masuda**: „a társadalmi változás mozgatórugója a technológia”
(biztos? Nem a befőtt teszi el a nagyit?)
- A K+F megtérülése, mint fék
- A választás a **fogyasztóké**, a fejlődés üteme a gyártóké.

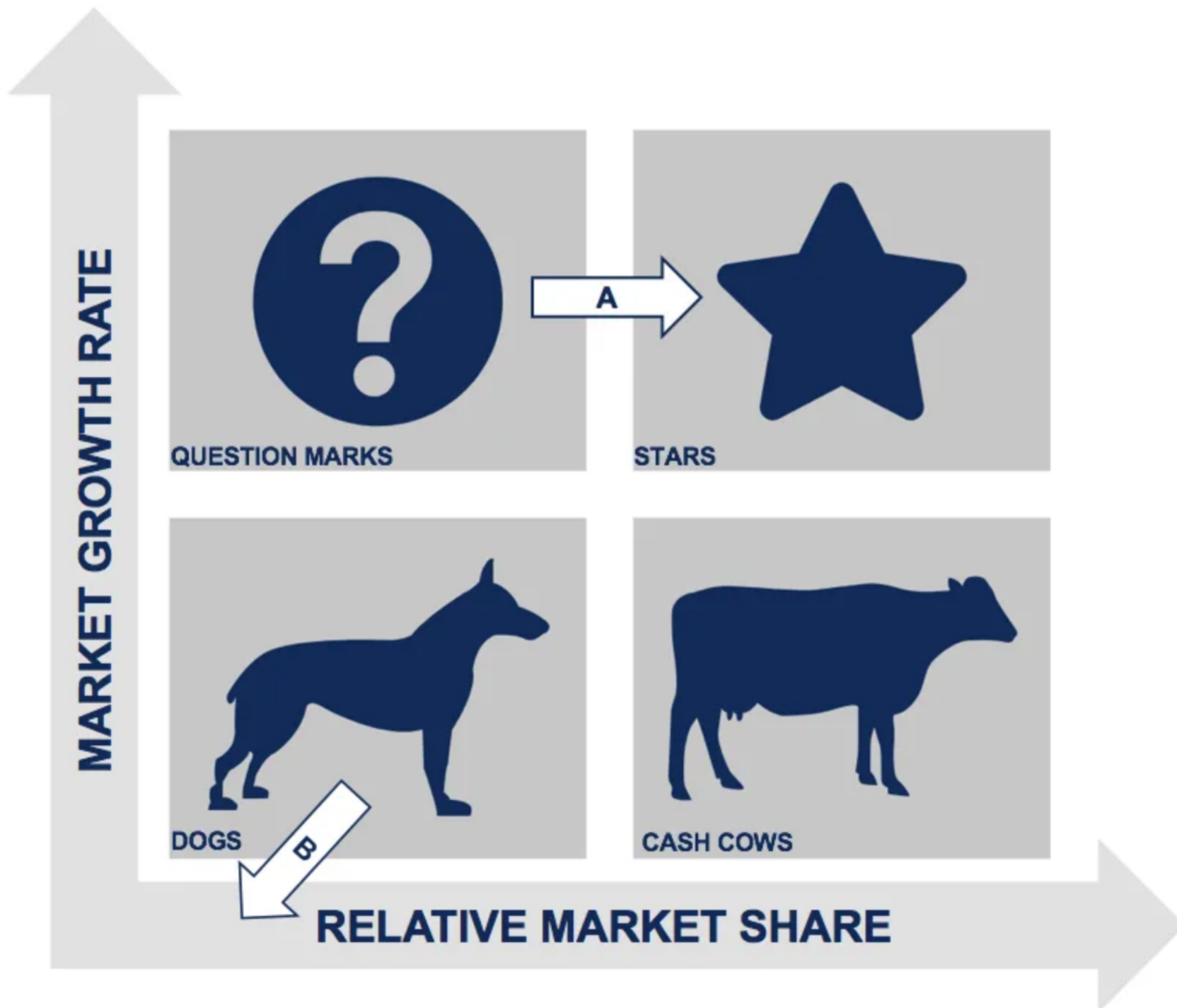

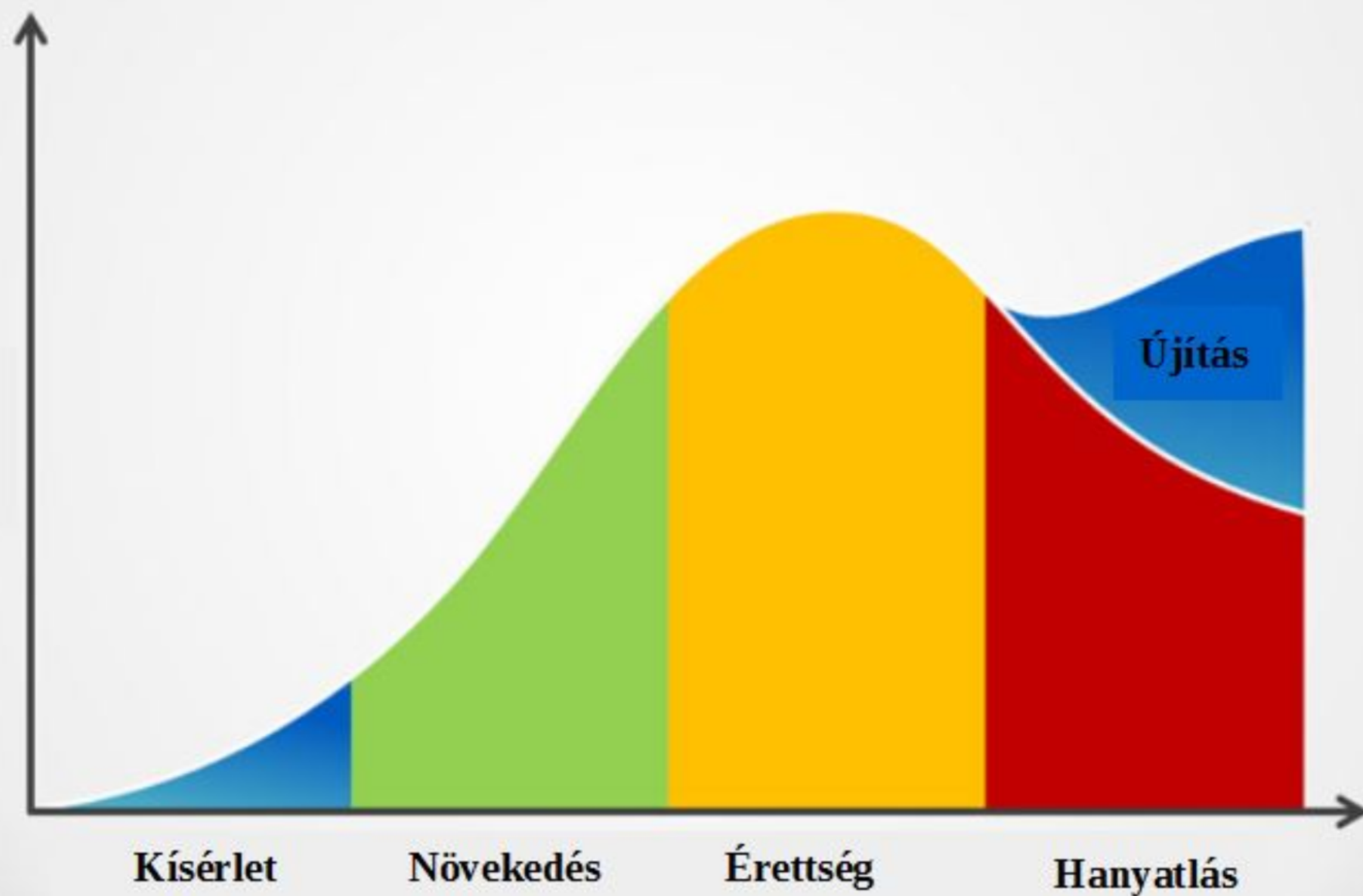
- Technotob
- Technofil
- Elemző

- Yonei Masuda: „a társadalmi változás mozgatórugója a technológia”
(biztos? Nem a befőtt teszi el a nagyit?)
- A K+F megtérülése, mint fék
- A választás a **fogyasztóké**, a fejlődés üteme a gyártóké.

Termék életgörbe

THE
CG
BROS

HD

- A fogalom "kényszer" jellege
- Társadalmi-, technológiai-, szociális-, politológiai-, jogi- stb. összetevők diktálják.
- A fogalom történeti jellege – dúsul és hígul

Az információs társadalom megközelítései

**Közgazdasági
megközelítések**

**Szociológiai
megközelítések**

**Szintetizáló
megközelítések**

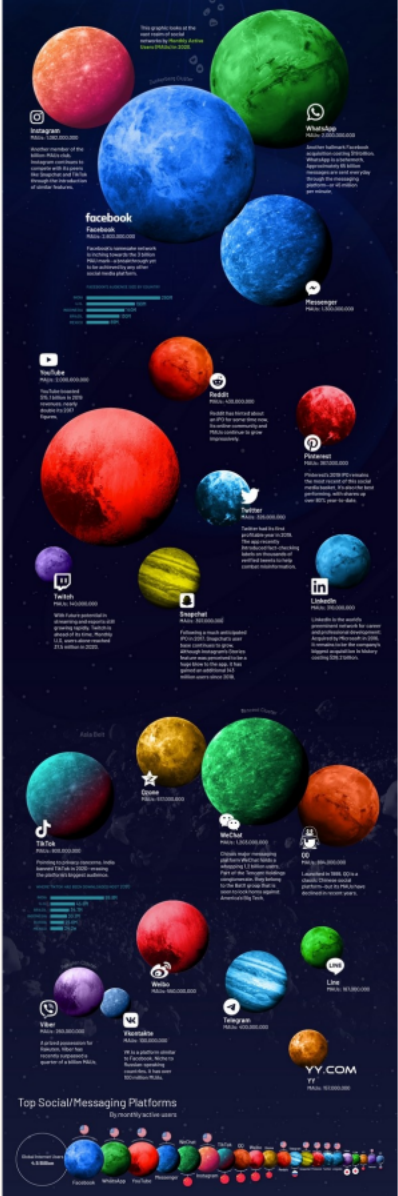
**Technológiai
megközelítések**

**Politológiai
megközelítések**

SOCIAL MEDIA UNIVERSE

2020

With 2.8 billion users worldwide—almost half the population—social media has seeped into virtually all aspects of modern life.

Szociológiai megközelítések

<http://www.worldometers.info>

Merre megy a világ?
WEF Global Risks Report 2025

Manuel **Castells**: hálózati társadalom

- a kommunikáció és az IT minden társadalmi folyamatot megváltoztat!
- **Digitális megosztottság**

Daniel **Bell**: Posztindusztriális társadalom

- A gazdaság átalakulás a tudás függvénye (tudás-munkás iránti igény nő!)
- A tőke oda megy, ahol a tudás van.

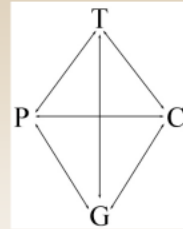
Alvin **Toffler**: Harmadik hullám

- Mezőgazdaság, ipar, információs társadalom

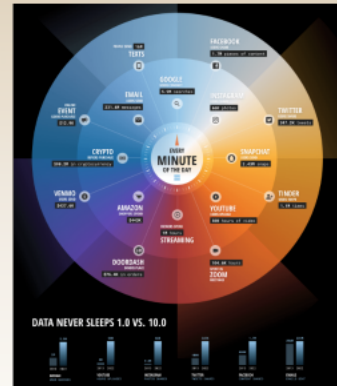
Jürgen **Habermas**: az emberek közötti kapcsolatok változnak

- **Akceleráció**
- **Tartalom és forma változása**

Wilson Gyémánt

- Nem az önálló teljesítmény a lényeg, hanem a közöttük kiépülő csatornák!
- Egybevágó szándékok és elképzelések
- Partnerség
- Jó- és nyílt kommunikáció
- Megfelelő (rendszeres-, sokféle-, többirányú-) intézményes kapcsolatok

Szociológiai megközelítések

<http://www.worldometers.info>

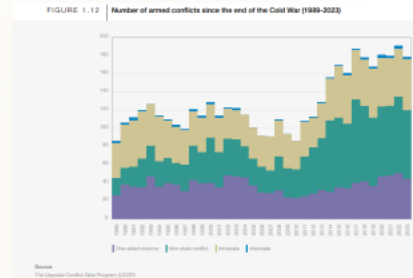
Manuel **Castells**: hálózati társadalom

- a kommunikáció és az IT minden társadalmi folyamat
- **Digitális megosztottság**

David Bell: Digitális társadalom

Merre megy a világ?

WEF Global Risks Report 2025

Hong Kong SAR, China	Iran (Islamic Republic of)	Jamaica
1st Economic downturn (e.g. recession, stagnation)	1st Inflation	1st Labour and/or talent shortage
2nd Labour and/or talent shortage	2nd Water supply shortage	2nd Crime and illicit economic activity
3rd Geoeconomic confrontation (sanctions, tariffs, investment screening etc.)	3rd Armed conflict (interstate, intrastate, proxy wars, coups etc.)	3rd Extreme weather events (floods, heatwaves etc.)
4th Asset bubble burst	4th Economic downturn (e.g. recession, stagnation)	4th Inflation
5th Unemployment or lack of economic opportunity	5th Geoeconomic confrontation (sanctions, tariffs, investment screening etc.)	5th Economic downturn (e.g. recession, stagnation)
Hungary	Iraq	Japan
1st Economic downturn (e.g. recession, stagnation)	1st Armed conflict (interstate, intrastate, proxy wars, coups etc.)	1st Labour and/or talent shortage
2nd Inflation	2nd Economic downturn (e.g. recession, stagnation)	2nd Non-weather-related natural disasters (earthquakes, volcanoes, etc.)
3rd Labour and/or talent shortage	3rd Water supply shortage	3rd Economic downturn (e.g. recession, stagnation)
4th Public debt	4th Energy supply shortage	4th Extreme weather events (floods, heatwaves etc.)
5th Misinformation and disinformation	5th Crime and illicit economic activity	5th Energy supply shortage

változtat!

A világra leselkedő legnagyobb kockázatok a bekövetkezés valószínűsége szerint

	1st	2nd	3rd	4th	5th	6th	7th
2021	Extreme weather	Climate action failure	Human environmental damage	Infectious diseases	Biodiversity loss	Digital power concentration	Digital inequality
2020	Extreme weather	Climate action failure	Natural disasters	Biodiversity loss	Human-made environmental disasters		
2019	Extreme weather	Climate action failure	Natural disasters	Data fraud or theft	Cyberattacks		
2018	Extreme weather	Natural disasters	Cyberattacks	Data fraud or theft	Climate action failure		
2017	Extreme weather	Involuntary migration	Natural disasters	Terrorist attacks	Data fraud or theft		
2016	Involuntary migration	Extreme weather	Climate action failure	Interstate conflict	Natural catastrophes		
2015	Interstate conflict	Extreme weather	Failure of national governance	State collapse or crisis	Unemployment		
2014	Income disparity	Extreme weather	Unemployment	Climate action failure	Cyberattacks		
2013	Income disparity	Fiscal imbalances	Greenhouse gas emissions	Water crises	Population ageing		
2012	Income disparity	Fiscal imbalances	Greenhouse gas emissions	Cyberattacks	Water crises		

FIGURE B

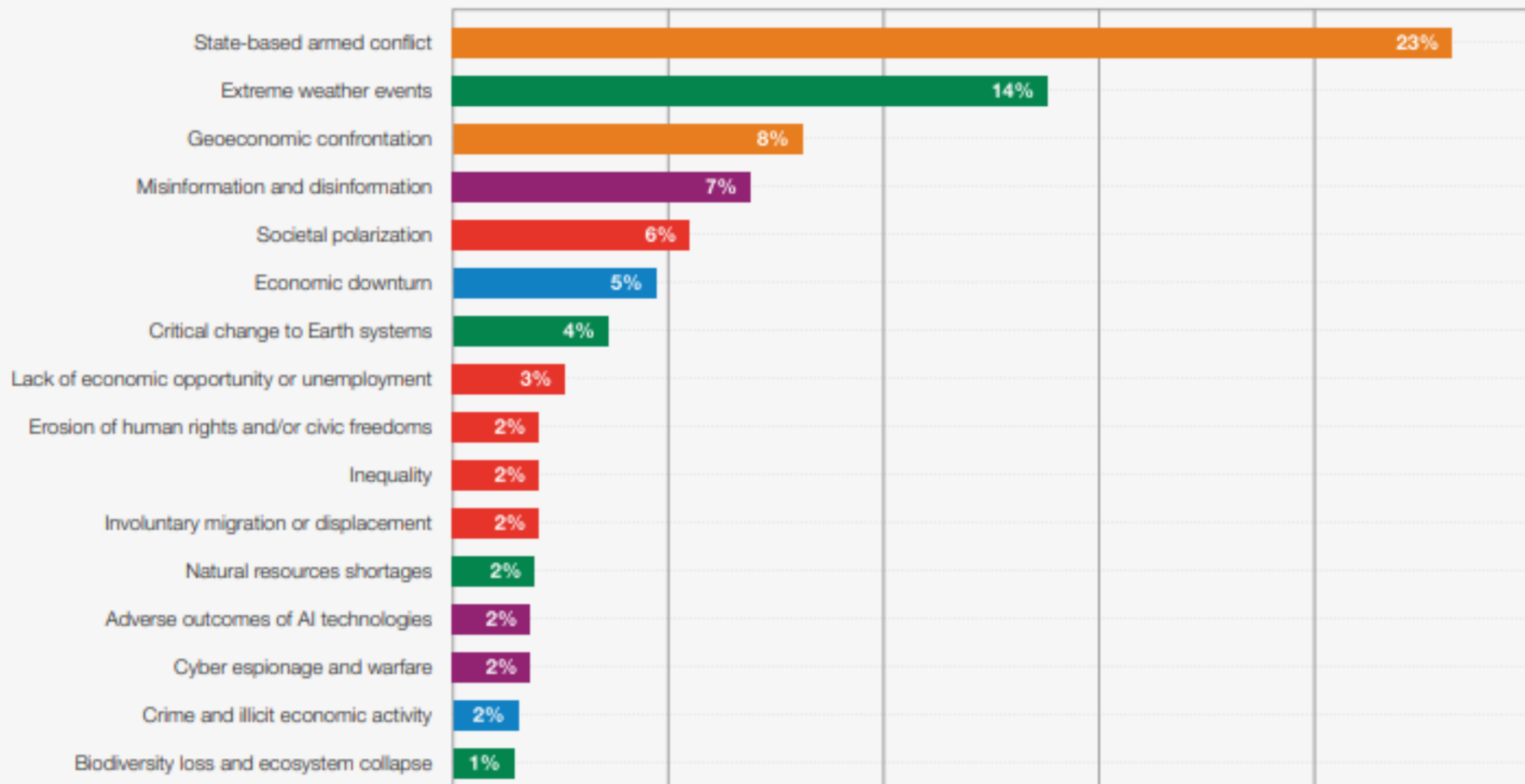
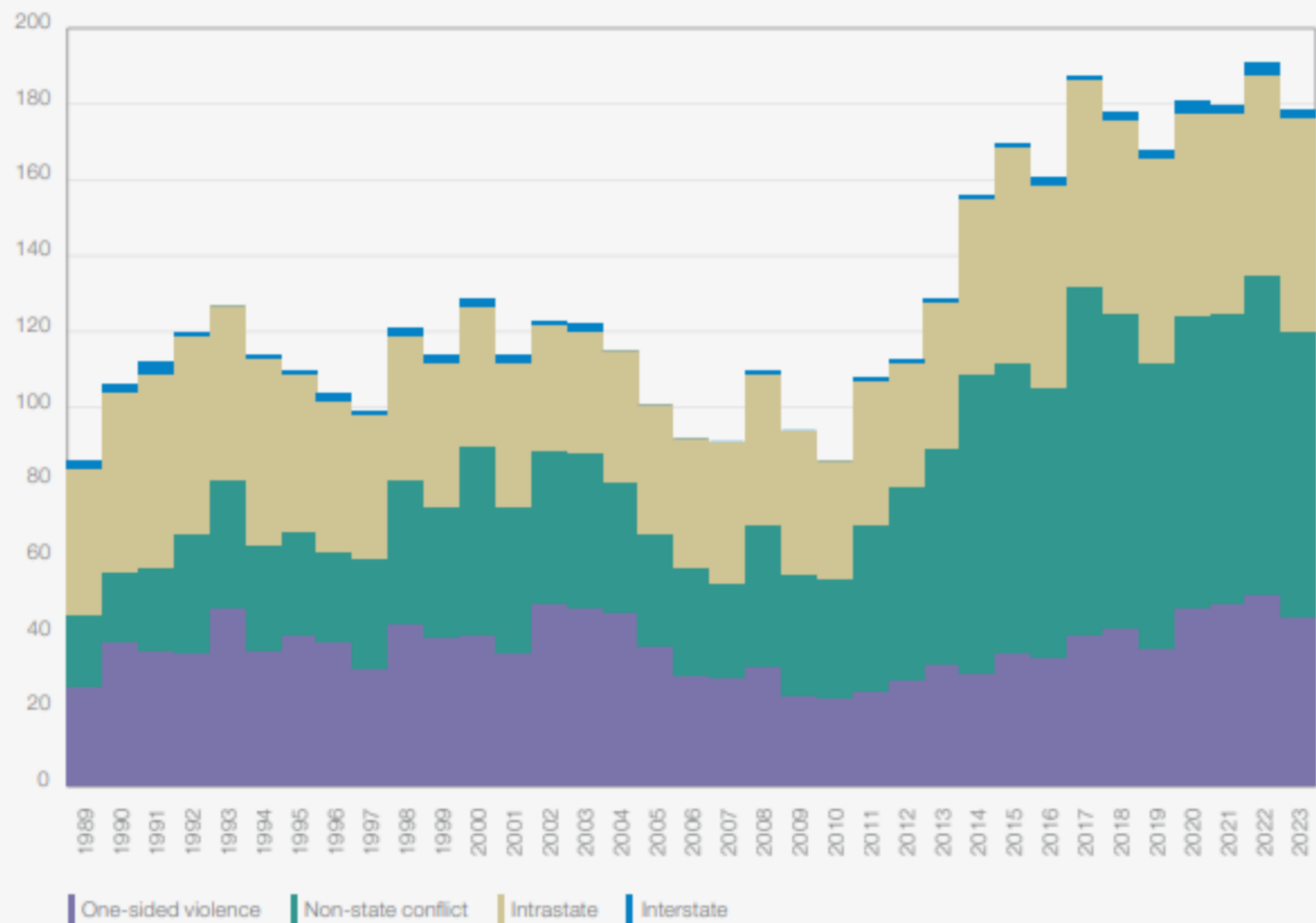
Current Global Risk Landscape*"Please select one risk that you believe is most likely to present a material crisis on a global scale in 2025."*

FIGURE 1.12

Number of armed conflicts since the end of the Cold War (1989-2023)

Source

The Uppsala Conflict Data Program (UCDP).

Hong Kong SAR, China

1st Economic downturn (e.g. recession, stagnation)

2nd Labour and/or talent shortage

3rd Geoeconomic confrontation (sanctions, tariffs, investment screening etc.)

4th Asset bubble burst

5th Unemployment or lack of economic opportunity

Iran (Islamic Republic of)

1st Inflation

2nd Water supply shortage

3rd Armed conflict (interstate, intrastate, proxy wars, coups etc.)

4th Economic downturn (e.g. recession, stagnation)

5th Geoeconomic confrontation (sanctions, tariffs, investment screening etc.)

Jamaica

1st Labour and/or talent shortage

2nd Crime and illicit economic activity

3rd Extreme weather events (floods, heatwaves etc.)

4th Inflation

5th Economic downturn (e.g. recession, stagnation)

Hungary

1st Economic downturn (e.g. recession, stagnation)

2nd Inflation

3rd Labour and/or talent shortage

4th Public debt

5th Misinformation and disinformation

Iraq

1st Armed conflict (interstate, intrastate, proxy wars, coups etc.)

2nd Economic downturn (e.g. recession, stagnation)

3rd Water supply shortage

4th Energy supply shortage

5th Crime and illicit economic activity

Japan

1st Labour and/or talent shortage

2nd Non-weather-related natural disasters (earthquakes, volcanoes, etc.)

3rd Economic downturn (e.g. recession, stagnation)

4th Extreme weather events (floods, heatwaves etc.)

5th Energy supply shortage

Manuel **Castells**: hálózati társadalom

- a kommunikáció és az IT minden társadalmi folyamatot megváltoztat!
- **Digitális megosztottság**

Daniel **Bell**: Posztindusztriális társadalom

- A gazdaság átalakulás a tudás függvénye (tudás-munkás iránti igény nő!)
- A tőke oda megy, ahol a tudás van.

Alvin **Toffler**: **Harmadik hullám**

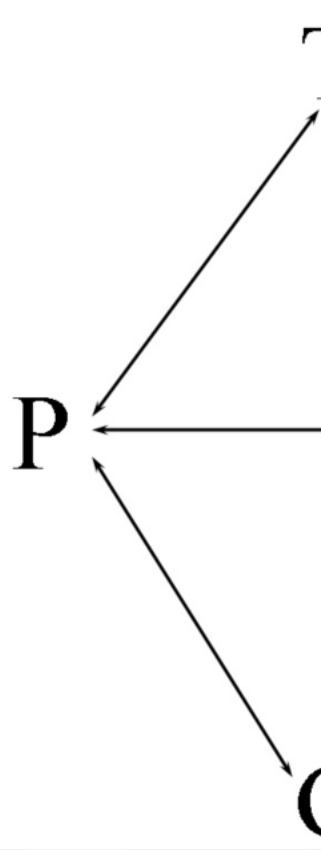
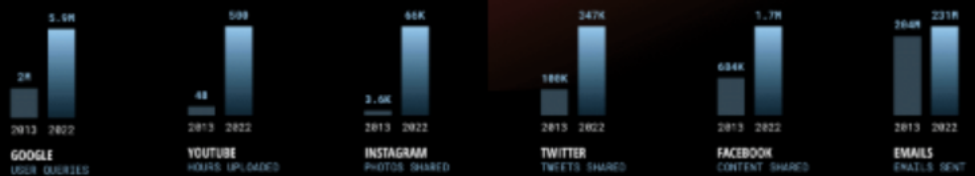
- Mezőgazdaság, ipar, információs társadalom

Jürgen **Habermas**: az emberek közötti kapcsolatok változnak

- **Akceleráció**
- **Tartalom és forma változása**

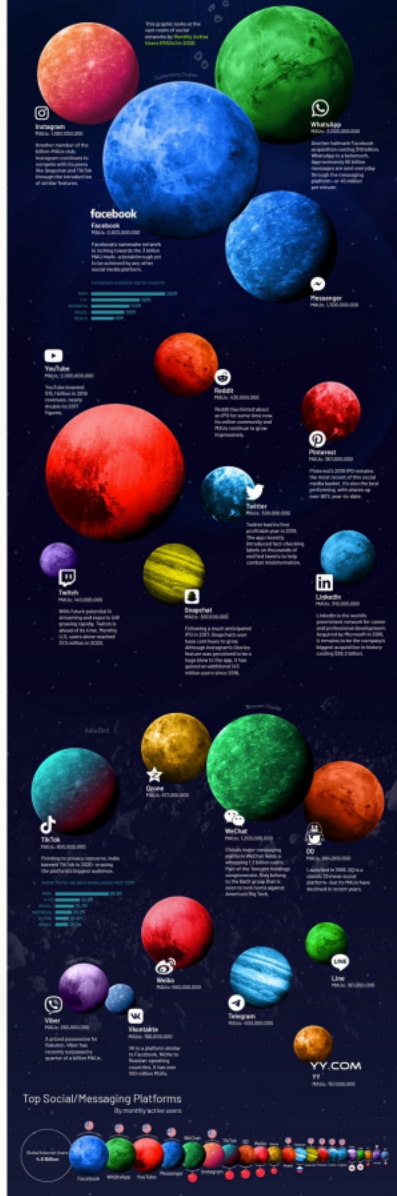

DATA NEVER SLEEPS 1.0 VS. 10.0

SOCIAL MEDIA UNIVERSE

With 2.8 billion users worldwide—almost half the population—social media has crept into virtually all aspects of modern life. 2020

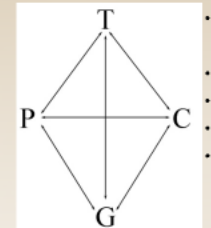
Szociológiai megközelítése

<http://www.worldometers.info>

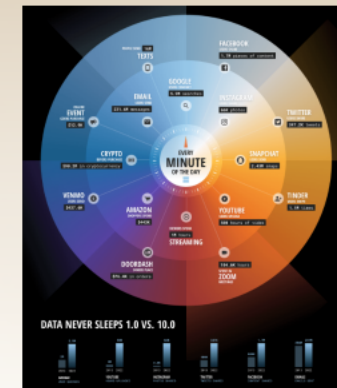

- Manuel Castells:** hálózati társadalom
 - a kommunikáció és az IT minden társadalmi foly
 - **Digitális megosztottság**
- Daniel Bell:** Posztindusztriális társadalom
 - A gazdaság átalakul a tudás függvénye (tudás
 - A tőke oda megy, ahol a tudás van.
- Alvin Toffler:** Harmadik hullám
 - Mezőgazdaság, ipar, információs társadalom
- Jürgen Habermas:** az emberek közötti kapcsolatok v
 - **Akceleráció**
 - **Tartalom és forma változása**

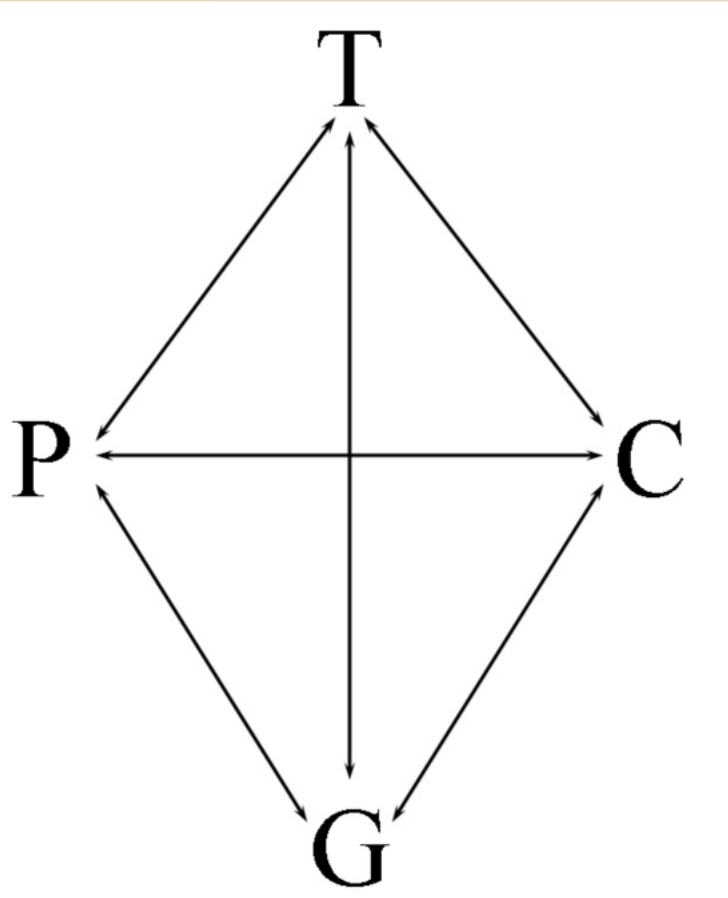
Wilson Gy

- Nem az ön
- a közöttük
- Egybevágó
- Partnerség
- Jó- és nyílt
- Megfelelő
- intézmény

Wilson Gyémánt

- Nem az önálló teljesítmény a lényeg, hanem a közöttük kiépülő csatornák!
- Egybevágó szándékok és elképzelések
- Partnerség
- Jó- és nyílt kommunikáció
- Megfelelő (rendszeres-, sokféle-, többirányú-) intézményes kapcsolatok

- A fogalom "kényszer" jellege
- Társadalmi-, technológiai-, szociális-, politológiai-, jogi- stb. összetevők diktálják.
- A fogalom történeti jellege – dúsul és hígul

Az információs társadalom megközelítései

**Közgazdasági
megközelítések**

**Szociológiai
megközelítések**

**Szintetizáló
megközelítések**

**Technológiai
megközelítések**

**Politológiai
megközelítések**

Politológiai megközelítések

- Tom **Stoiner**: Economy
 - Platón régi álma megvalósul: mindenki király és filozófus lehet!
- **Pintér** Róbert: digitális agóra
 - Közvetlen demokrácia, az vajon mi?
- **Alternatív demokrácia-megközelítések:**
 - **Székfű** (Karafiáth) Balázs: metapárt
 - Web 2.0-ás pártszervezés, online demokrácia
 - **L. László** János: sorsolós demokrácia
- Szkepticisták, teljesen elutasítók: George **Orwell**, Anthony **Giddens**
 - A magánszféra szerepe látszólag nő
 - Egyre nagyobb kontroll, egyre több adatot tud rólunk az állam
 - Új rabszolgaság
 - Conteó vs. valóság? (Vö.: Kínai Kredit Rendszer)

- A fogalom "kényszer" jellege
- Társadalmi-, technológiai-, szociális-, politológiai-, jogi- stb. összetevők diktálják.
- A fogalom történeti jellege – dúsul és hígul

Az információs társadalom megközelítései

**Közgazdasági
megközelítések**

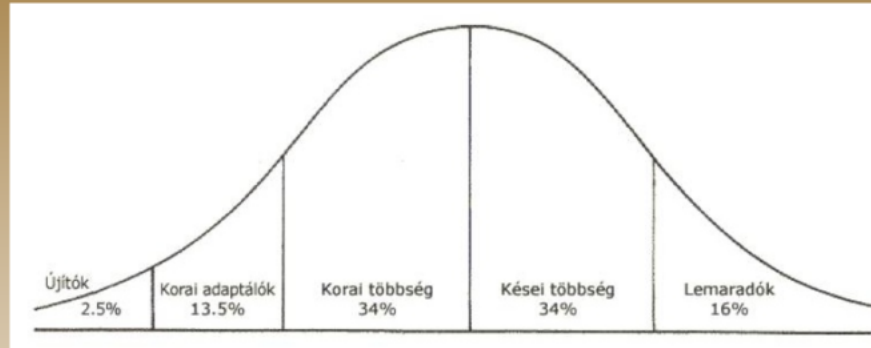
**Szociológiai
megközelítések**

**Szintetizáló
megközelítések**

**Technológiai
megközelítések**

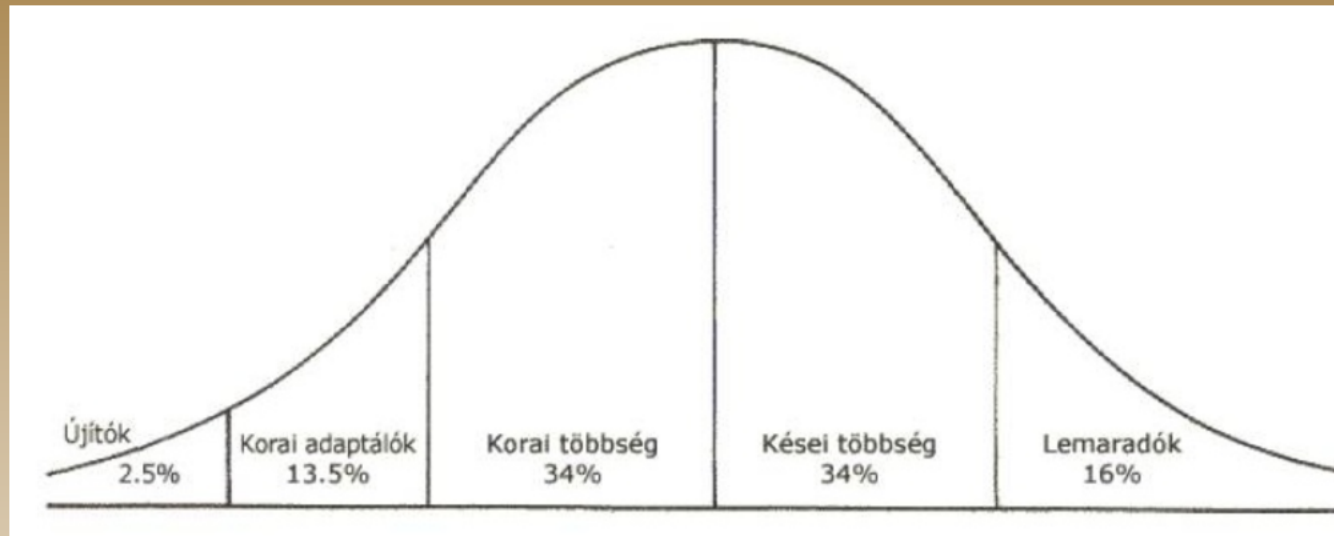
**Politológiai
megközelítések**

Szintetizáló megközelítések

- A diffúziós folyamat összetevői:
 - **Innovációs jellegzetességek:** (mennyire közérthető, mekkora az újítás relatív előnye, mennyire kipróbálható, mennyire nyilvánvalóak eredményei, mennyiben összeegyeztethető az ügyfelek korábbi kívánalmaival)
 - **Kommunikációs csatornák:** Az innováció körüli közösségi visszacsatolás meghatározó - csordaszellem
 - **Innováció elterjedéséhez szükséges idő:** diffúziós görbe
 - **Az innovációt átélő társadalmi rendszer:** normahalmaz és szokások hatása

Szintetizáló megközelítések

- A diffúziós folyamat összetevői:
 - **Innovációs jellegzetességek:** (mennyire közérthető, mekkora az újítás relatív előnye, mennyire kipróbálható, mennyire nyilvánvalóak eredményei, mennyiben összeegyeztethető az ügyfelek korábbi kívánalmaival)
 - **Kommunikációs csatornák:** Az innováció körüli közösségi visszacsatolás meghatározó - csordaszellem
 - **Innováció elterjedéséhez szükséges idő:** diffúziós görbe
 - **Az innovációt átélő társadalmi rendszer:** normahalmaz és szokások hatása

- A fogalom "kényszer" jellege
- Társadalmi-, technológiai-, szociális-, politológiai-, jogi- stb. összetevők diktálják.
- A fogalom történeti jellege – dúsul és hígul

Az információs társadalom megközelítései

**Közgazdasági
megközelítések**

**Szociológiai
megközelítések**

**Szintetizáló
megközelítések**

**Technológiai
megközelítések**

**Politológiai
megközelítések**

Információs társadalom - az e-közigazgatás társadalmi kontextusa

Dr. habil. Budai Balázs Phd.

Tanszékvezető, egyetemi docens

budai.balazs@uni-nke.hu

+36-20-966-0454

**Az információs
társadalom
megközelítései**

**Az információs
társadalom
tényezői és
anomáliái**

Indikátorok

Az információs társadalom tényezői

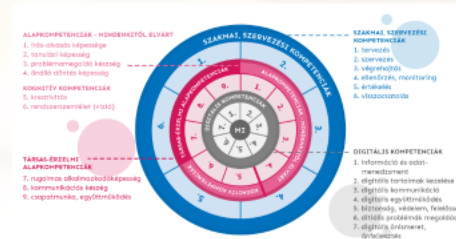
Technológiai tényezők

- **eszköz:** felhasználói készülékek, az azokat összekötő hálózat, a szoftverek és ezek fenntartásának szolgáltatásai.
- **tartalom:** olyan releváns információk, szolgáltatások, amelyek indokolják az eszközök használatát.
- **ismeret:** az eszközök használatát, kezelését célzó műveltség, mely lehetővé teszi az információ megszerzését.
- **innováció:** a fenti három részt feltételező, majd generáló negyedik, a katalizátor, mely az eszközök, a tartalom és az ismeret megújulásához vezet.

Társadalmi tényezők

- Tudásintenzív ágazatok felértékelődése
- Gazdasági szerkezetváltás
- Inkluzív állam
- Carvin: Az írástudás fogalmának bővülése
 - digitális írástudás
 - információs írástudás
 - alkalmazkodási írástudás(know-why, care-why)
- Az információs társadalom joga

Anomáliák

Az információs társadalom tényezői

Technológiai tényezők

- **eszköz:** felhasználói készülékek, az azokat összekötő hálózat, a szoftverek és ezek fenntartásának szolgáltatásai.
- **tartalom:** olyan releváns információk, szolgáltatások, amelyek indokolják az eszközök használatát.
- **ismeret:** az eszközök használatát, kezelését célzó műveltség, mely lehetővé teszi az információ megszerzését.
- **innováció:** a fenti három részt feltételező, majd generáló negyedik, a katalizátor, mely az eszközök, a tartalom és az ismeret megújulásához vezet.

Társadalmi tényezők

- Tudásintenzív ágazatok felértékelődése
- Gazdasági szerkezetváltás
- Inkluzív állam
- Carvin: Az írástudás fogalmának bővülése
 - digitális írástudás
 - információs írástudás
 - alkalmazkodási írástudás(know-why, care-why)
 - Az információs társadalom joga

Netiquette
Managing digital identity

Developing
Integrating and re-elaborating
Copyright and licences
Programming

ALAPKOMPETENCIÁK -

1. írás-olvasás képesség
2. tanulási képesség
3. problémamegoldó képesség
4. önálló döntés képesség

KOGNITÍV KOMPETENCIÁK

5. kreativitás
6. rendszerszemlélet (v)

TÁRSAS-ÉRZELMI - - ALAPKOMPETENCIÁK

7. rugalmas alkalmazkodás
8. kommunikációs készség
9. csapatmunka, együttműködés

ALAPKOMPETENCIÁK - MINDENKITŐL ELVÁRT

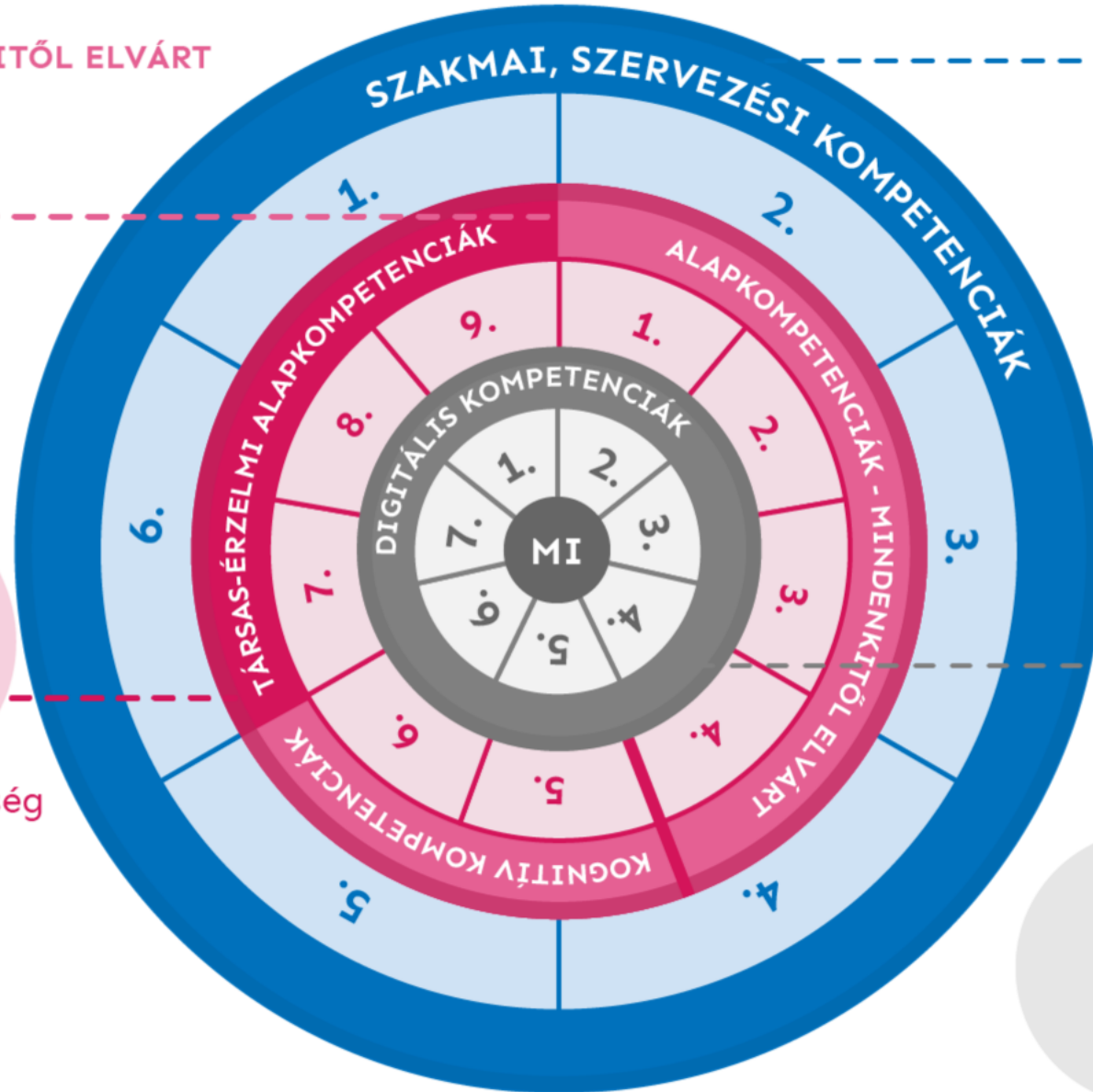
1. írás-olvasás képessége
2. tanulási képesség
3. problémamegoldó készség
4. önálló döntés képesség

KOGNITÍV KOMPETENCIÁK

5. kreativitás
6. rendszerszemlélet (vízió)

TÁRSAS-ÉRZELMI ALAPKOMPETENCIÁK

7. rugalmas alkalmazkodóképesség
8. kommunikációs készség
9. csapatmunka, együttműködés

SZAKMAI, SZERVEZÉSI KOMPETENCIÁK

1. tervezés
2. szervezés
3. végrehajtás
4. ellenőrzés, monitoring
5. értékelés
6. visszacsatolás

DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK

1. információ és adatmenedzsment
2. digitális tartalmak kezelése
3. digitális kommunikáció
4. digitális együttműködés
5. biztonság, védelem, felelősség
6. digitális problémák megoldása
7. digitális önismeret, önfejlesztés

Anomáliák: veszély és kockázat- elkerülés felelőssége (PSR!)

- Fiatal felhasználók védelme a káros és illegális tartalmaktól
- A fiatal felhasználók védelme a rossz szándékú személyektől (e-pedofília, cyberbullying)
- A felhasználók védelme a valótlan tartalmaktól és ügyletektől (a virtuális tér megbízhatóságának és hitelességének védelme).
- A felhasználók identitásának, virtuális önrendelkezésének és vagyonának védelme (Kiberbűnözés)
- A felhasználók védelme a pszichikai torzulásoktól
- A digitális kultúra mederben tartása, védekezés a kommunikációs torzulás ellen

Digitális egyenlőtlenség

- Korábban szakadék (e-gap, digital divide)
- Mennyiségi vs. minőségi
- Dimenziók:
 - Életkori sík
 - Földrajzi sík
 - Anyagi-egzisztenciális sík
 - Végzettségi sík
 - Ismereti sík (írásstudás valamely formája)
 - Családi háttérben mutatózó sík
 - Nyelvismereti sík
 - Munkahelyi sík
 - Tájékozottságból (igényhiányból) fakadó sík
 - Fogyatékkal élők síkja
 - Etnikai sík
 - Halmazott hátrányosság

Anomáliák: veszély és kockázat- elkerülés felelőssége (PSR!)

- Fiatal felhasználók védelme a káros és illegális tartalmaktól
- A Fiatal felhasználók védelme a rossz szándékú személyektől (e-pedofília, cyberbullying)
- A felhasználók védelme a valótlan tartalmaktól és ügyletektől (a virtuális tér megbízhatóságának és hitelességének védelme).
- A felhasználók identitásának, virtuális önrendelkezésének és vagyonának védelme (Kiberbűnözés)
- A felhasználók védelme a pszichikai torzulásoktól
- A digitális kultúra mederben tartása, védekezés a kommunikációs torzulás ellen

Digitális egyenlőtlenség

- Korábban szakadék (e-gap, digital divide)
- Mennyiségi vs. minőségi
- Dimenziók:
 - Életkori sík
 - Földrajzi sík
 - Anyagi-egzisztenciális sík
 - Végzettségi sík
 - Ismereti sík (írastudás valamely formája)
 - Családi háttérben mutatkozó sík
 - Nyelvismereti sík
 - Munkahelyi sík
 - Tájékozottságból (igényhiányból) fakadó sík
 - Fogyatékkal élők síkja
 - Etnikai sík
 - Halmozott hátrányosság

Az információs társadalom tényezői

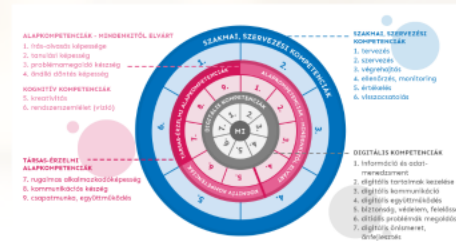
Technológiai tényezők

- **eszköz:** felhasználói készülékek, az azokat összekötő hálózat, a szoftverek és ezek fenntartásának szolgáltatásai.
- **tartalom:** olyan releváns információk, szolgáltatások, amelyek indokolják az eszközök használatát.
- **ismeret:** az eszközök használatát, kezelését célzó műveltség, mely lehetővé teszi az információ megszerzését.
- **innováció:** a fenti három részt feltételező, majd generáló negyedik, a katalizátor, mely az eszközök, a tartalom és az ismeret megújulásához vezet.

Társadalmi tényezők

- Tudásintenzív ágazatok felértékelődése
- Gazdasági szerkezetváltás
- Inkluzív állam
- Carvin: Az írástudás fogalmának bővülése
 - digitális írástudás
 - információs írástudás
 - alkalmazkodási írástudás(know-why, care-why)
- Az információs társadalom joga

Anomáliák

Információs társadalom - az e-közigazgatás társadalmi kontextusa

Dr. habil. Budai Balázs Phd.

Tanszékvezető, egyetemi docens

budai.balazs@uni-nke.hu

+36-20-966-0454

**Az információs
társadalom
megközelítései**

**Az információs
társadalom
tényezői és
anomáliái**

Indikátorok

Az információs társadalom mérése

Átbillenési pont: Z. Karvalics László

- Foglalkoztatás: tudásmunkások aránya >50%
- Erőforrás és technológia: Tudástőke
- Jövedelem és vagyon: jóléti társadalmak (GNP 5000 USD)
- Fogyasztás: információs javak a kosárban >33%
- Végzettség: felsőfokúak >50%
- Megismerés: nanoskála, petaskála
- Konfliktuskezelés: IW, e-demokrácia
- Inkkonnektivitás: Telefonhálózat >50%
- Világkép: Globális falu (Marshall Macluhan)

Szociológiai (kulturális indexek)

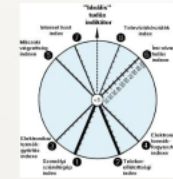
- **DIDIX - Digital Divide Index:**
 - jövedelem, képzettség, kor, nem: viszonyítva a társadalom átlagához
 - 0-100 pont között, minél alacsonyabb, annál nagyobb a szakadék
 - Veszélyeztetett csoportok: nők, 8 osztály alatt, 50 évesnél idősebbek, alsó jövedelmi ötödbe tartozók
- **Digitális írástudás index:** kommunikáció, installálás, keresés, azonosítás
- **E-learning index:** oktatásra gyakorolt hatás vizsgálata

Infrastrukturális indexek

- Hozzáférési / behuzalozottsági index
- Infokommunikációs használati index
- DOI digitális lehetőség index: Infrastruktúra 1/5, használat 1/3, lehetőség 1/3 súlyozással

Kombinált indexek

- **INEXSK:**
 - Mansell – Wehn
 - infrastruktúra, tapasztalat, készségek, tudás
 - IKT-lábnymom megalkotása

Kombinált indexek

- **IAP - Information Age Partnership:**
 - Piaci szempontokra is súlyoz

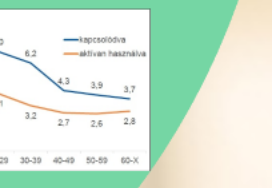
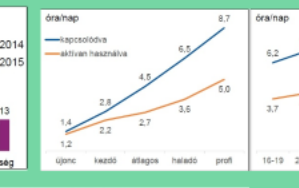
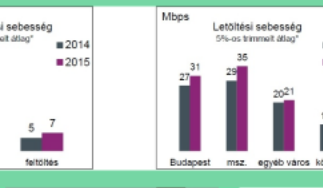
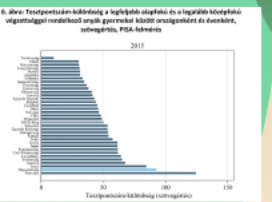
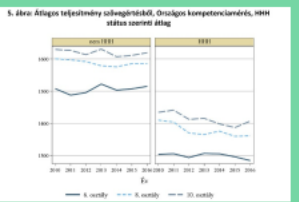
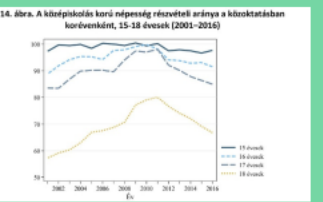
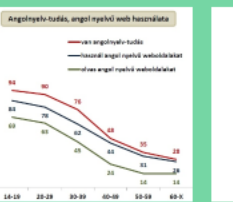
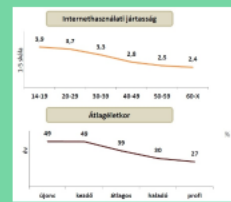
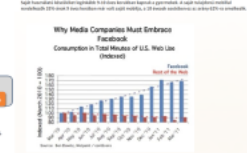
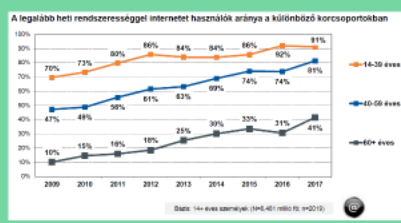
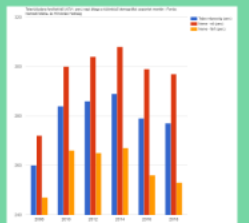
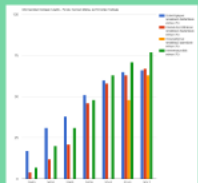
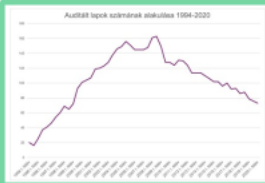
Kombinált indexek

- **NRI - Network Rediness Index:**
 - Az IKT fejlődésével járó gazdasági-társadalmi előnyök kihasználásának mérésére
 - Gyakran frissül

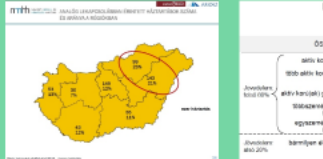
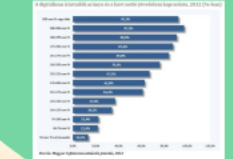

Információs
társadalom
itthon

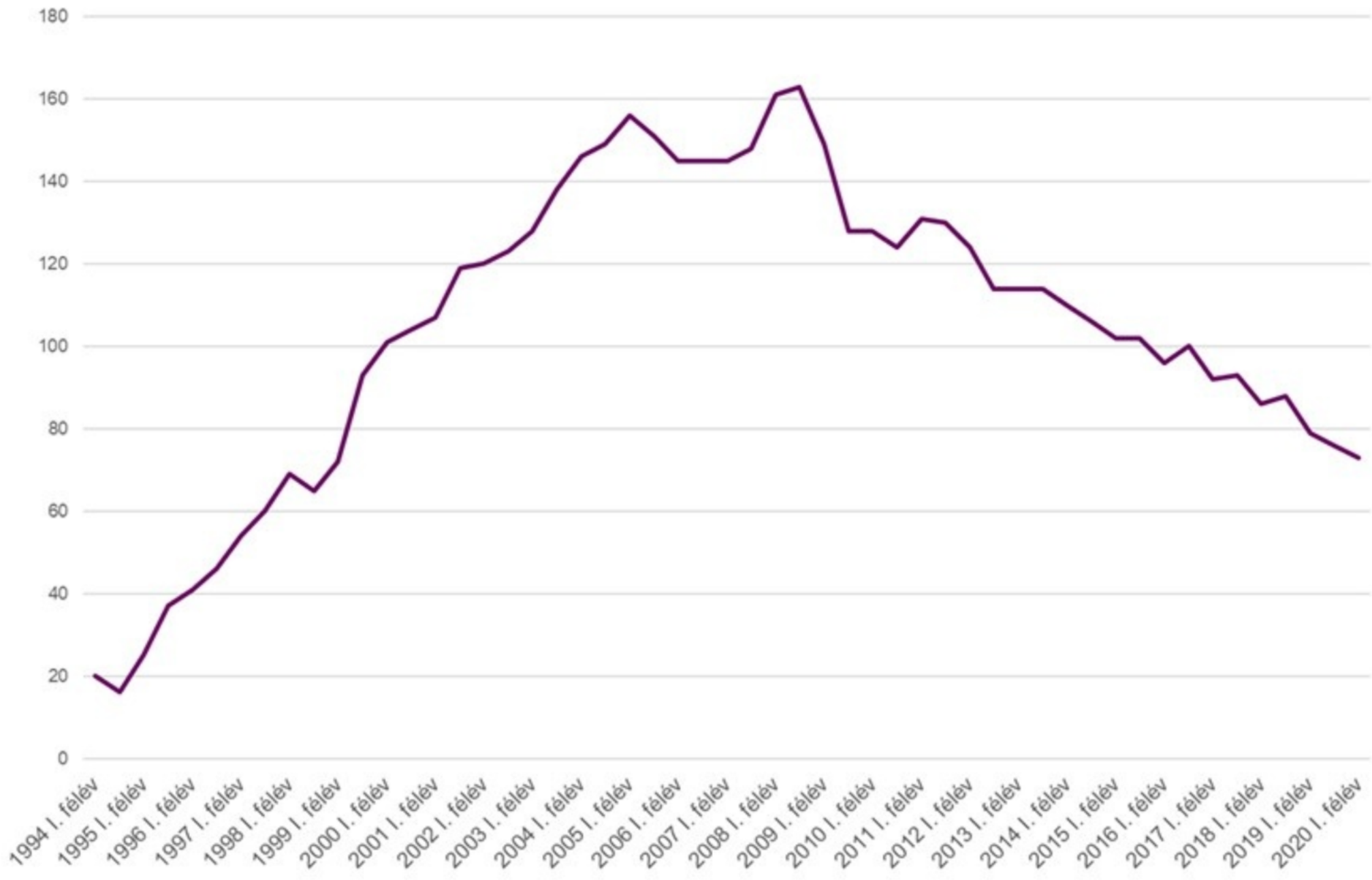
Beszédeses indikátorok

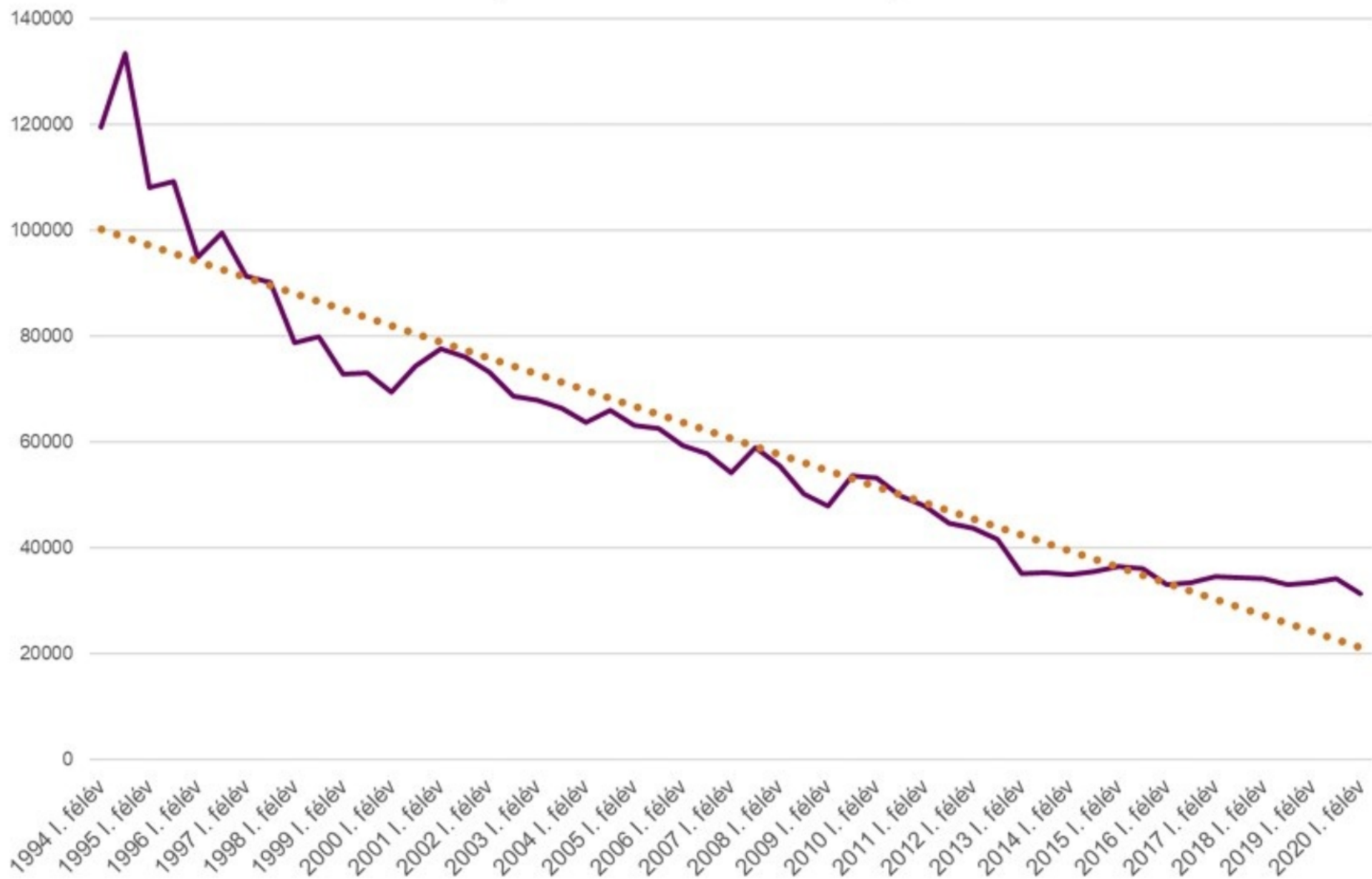
**Önkormányzatok
információgazdálkodása**

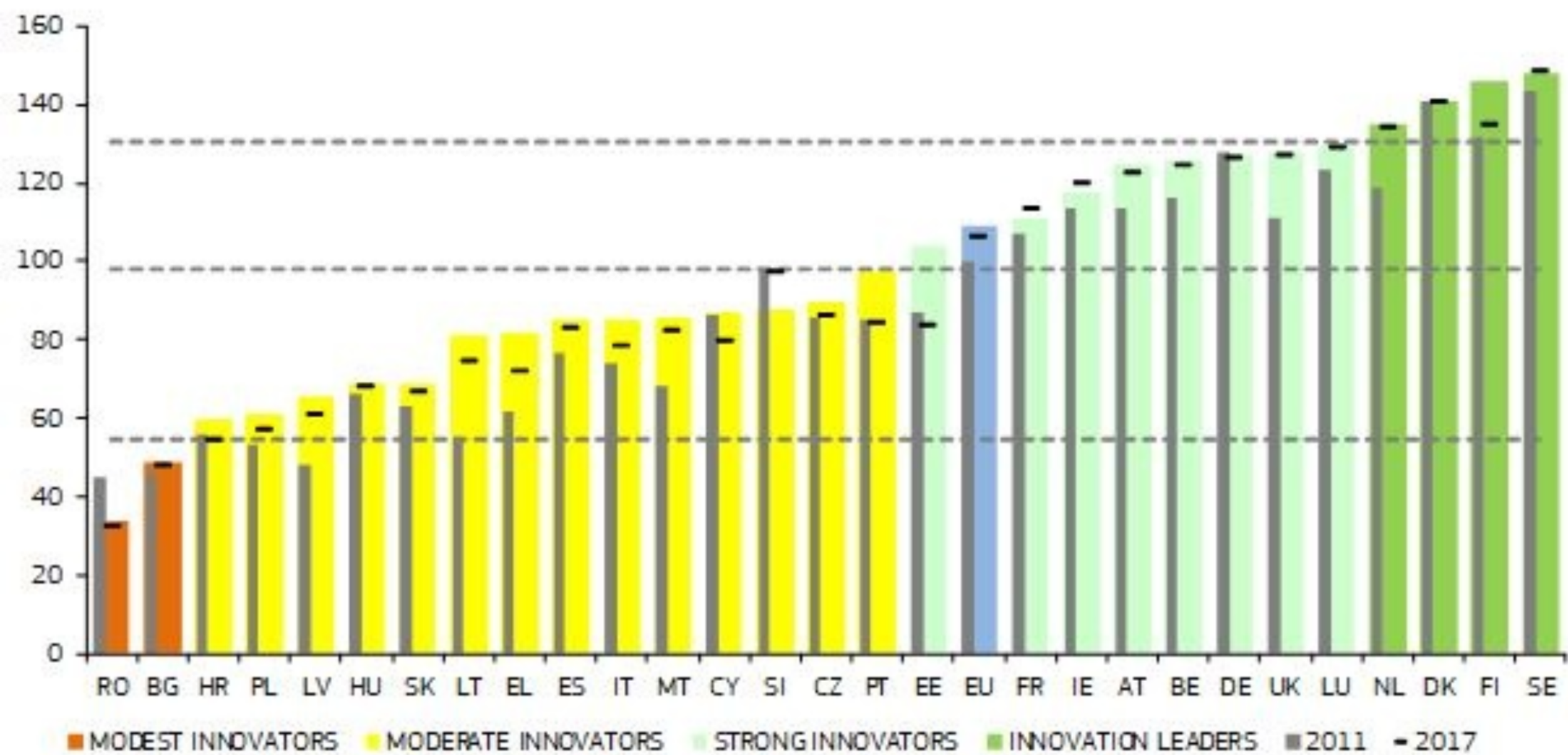

Auditált lapok számának alakulása 1994-2020

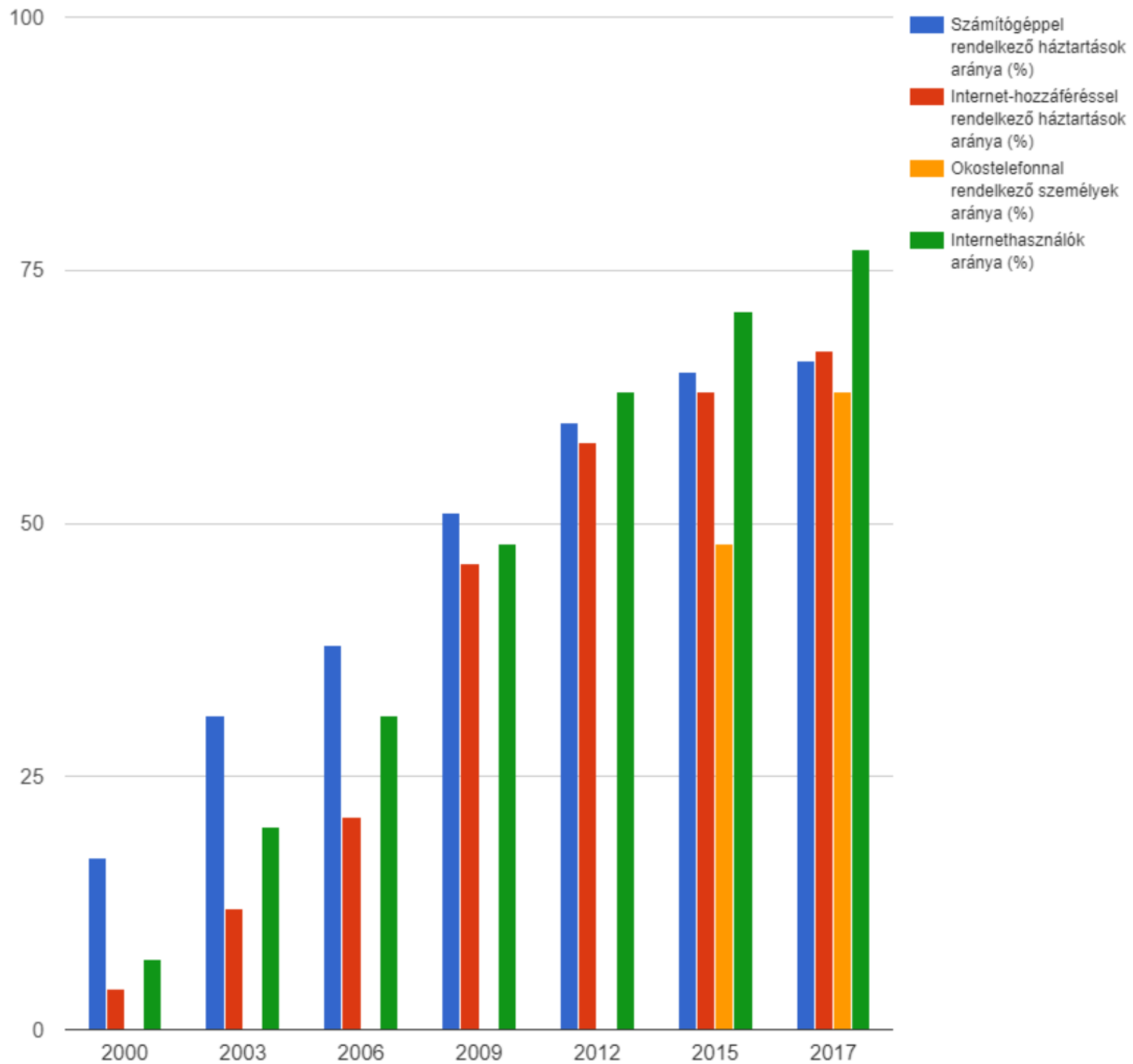
Átlagosan terjesztett példányszám (MATESZ, 1994-2020)

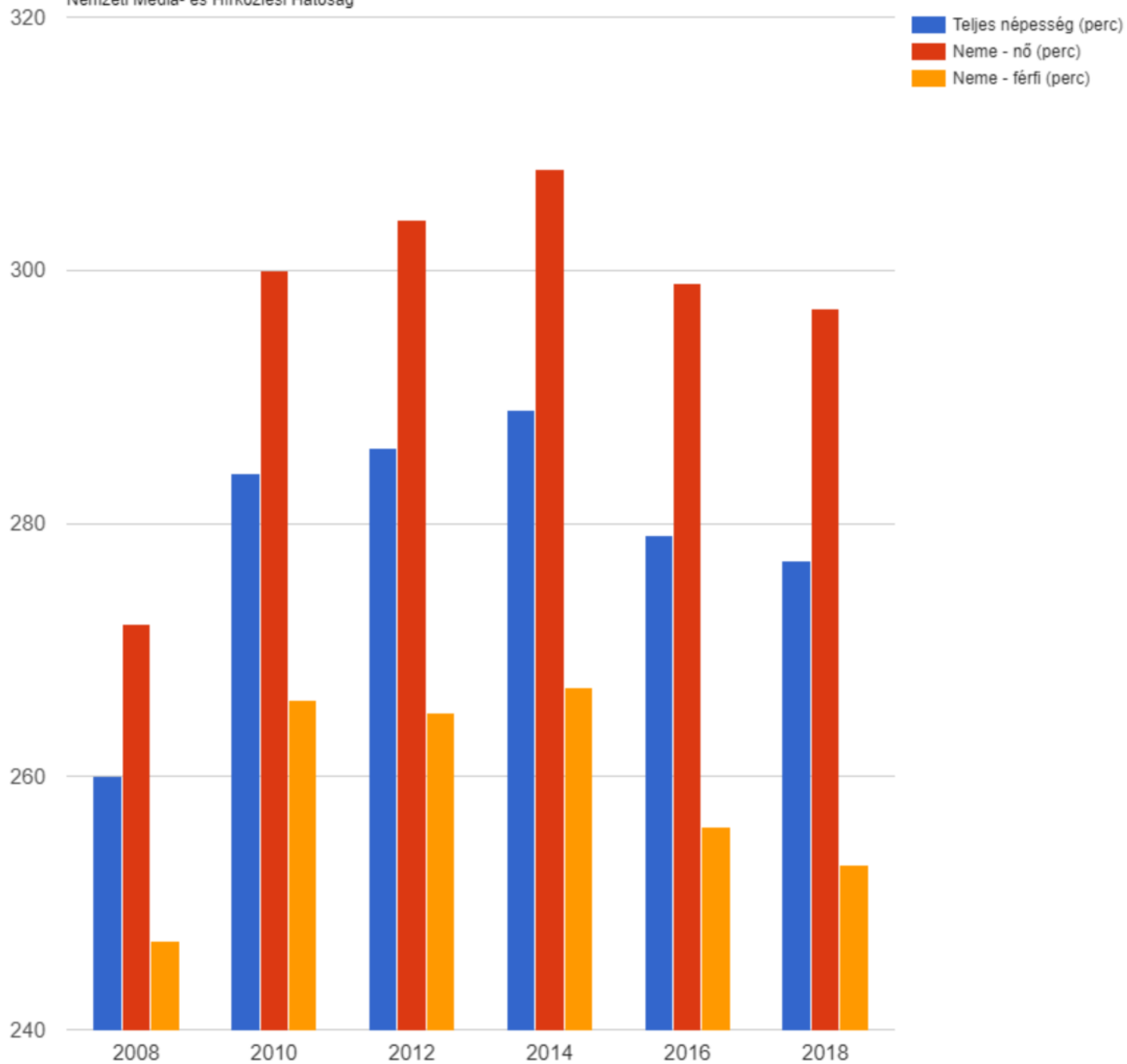

Információtechnológiai mutatók - Forrás: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Televíziózásra fordított idő (ATV*, perc) napi átlaga a különböző demográfiai csoportok mentén - Forrás: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

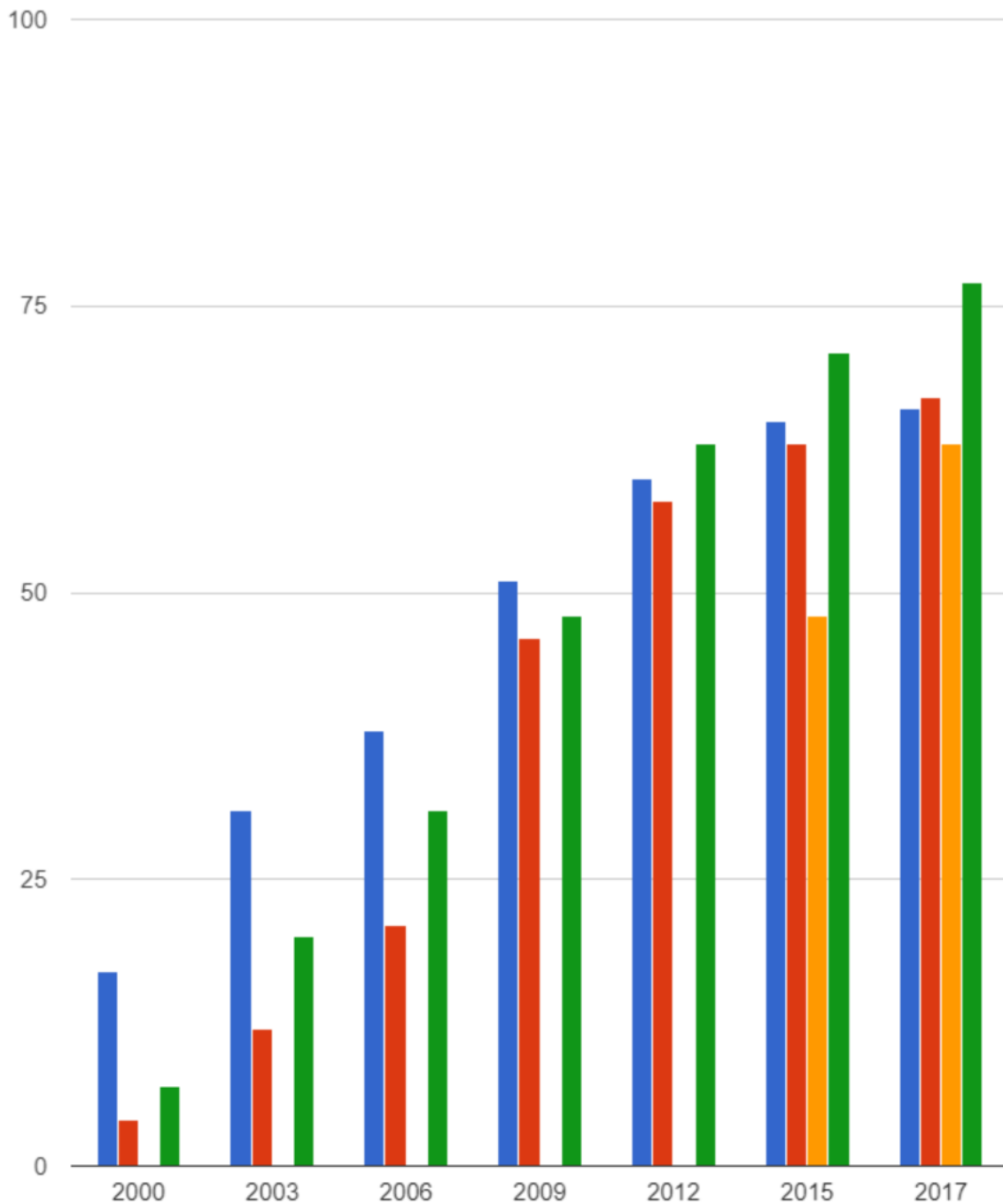
Információtechnológiai mutatók

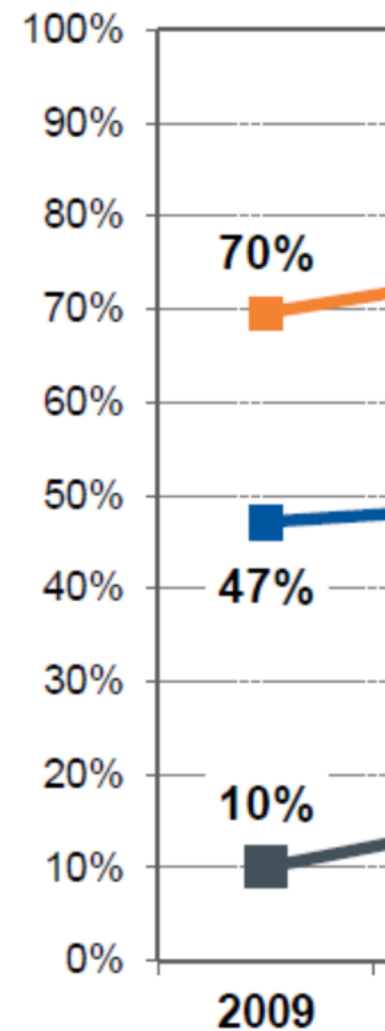
ot, 10%-a
vatalos. A
i becsült
ltehetőleg a
élyek. A 30
ek, és

Információtechnológiai mutatók - Forrás: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

- Teljes népesség (perc)
- Neme - nő (perc)
- Neme - férfi (perc)

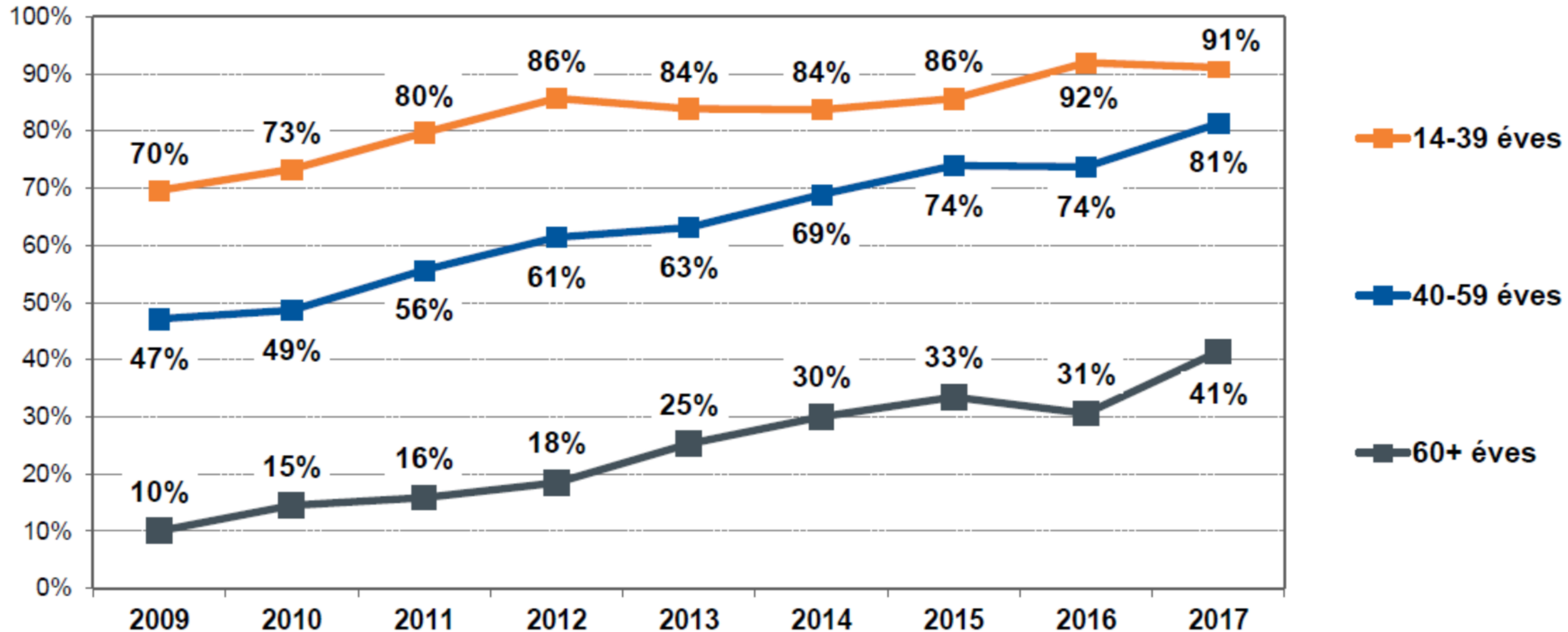

A legalábbb het

2009

A legalább heti rendszerességgel internetet használók aránya a különböző korcsoportokban

Bázis: 14+ éves személyek (N=8,481 millió fő; n=2019)

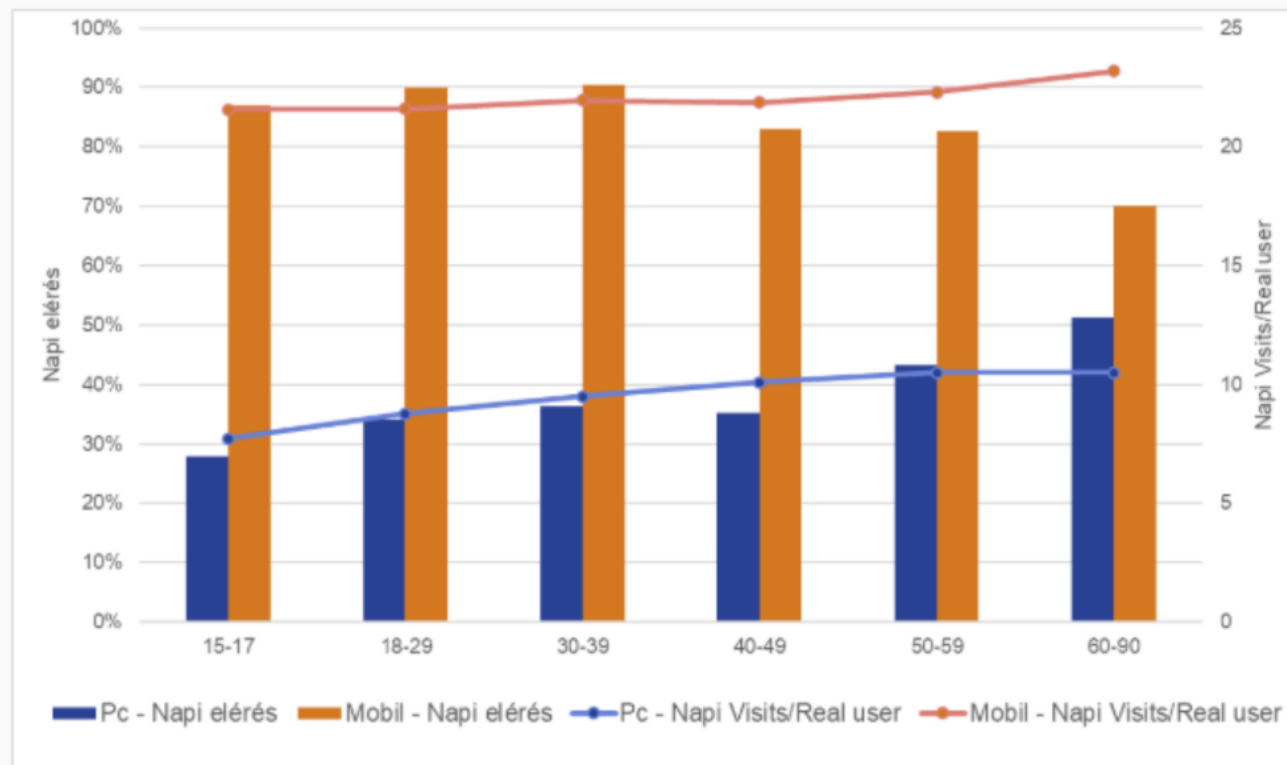
ortokban

14-39 éves

40-59 éves

60+ éves

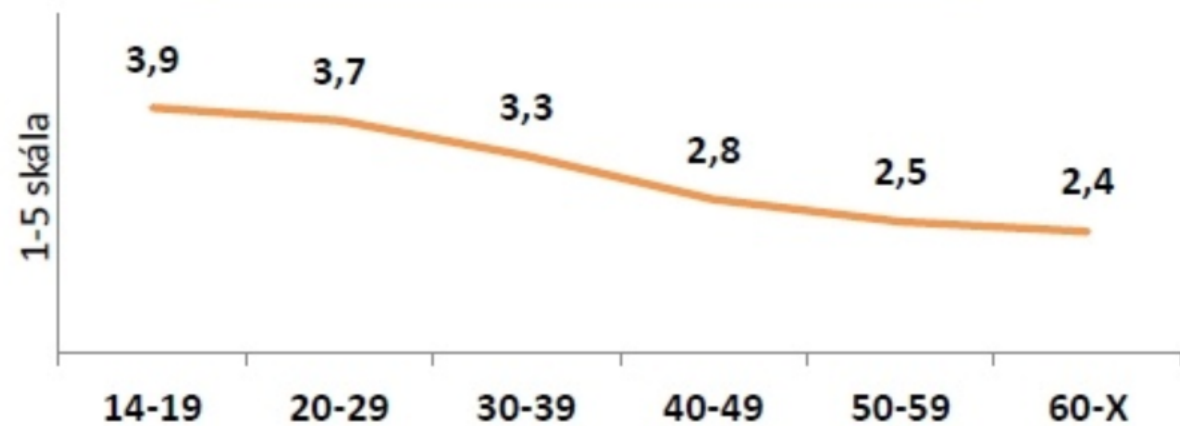
Az internetezők eszközhasználata és napi látogatásszáma korosztályonként

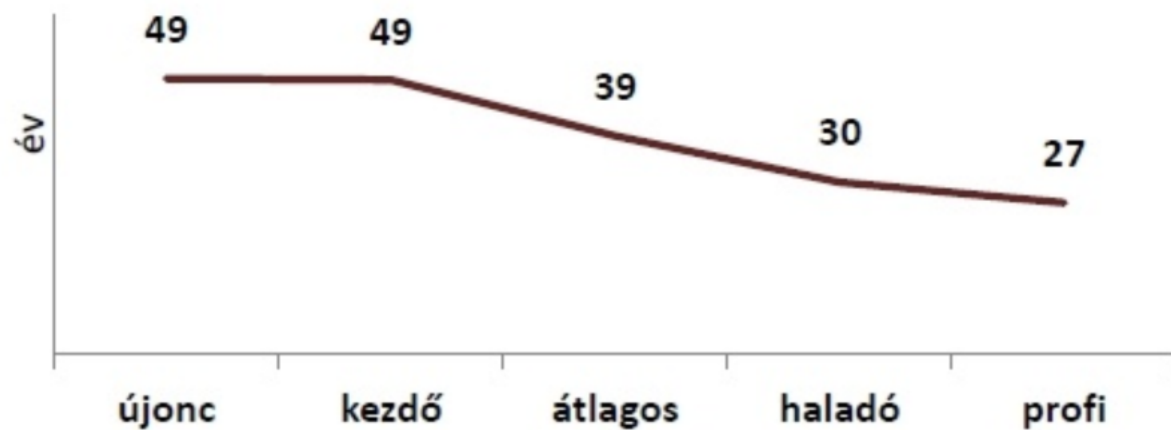
Az internetezők eszközhasználata és napi látogatásszáma korosztályonként

Kategória	15-17 évesek	18-29 évesek	30-39 évesek	40-49 évesek	50-59 évesek	60-90 évesek
PC - Napi elérés	27,96%	34,13%	36,25%	35,15%	43,25%	51,30%
Mobil - Napi elérés	87,01%	89,89%	90,39%	82,91%	82,56%	70,02%
PC - Napi Visits/Real user	7,7	8,8	9,5	10,1	10,5	10,5
Mobil - Napi Visits/Real user	21,6	21,6	22,0	21,9	22,3	23,2

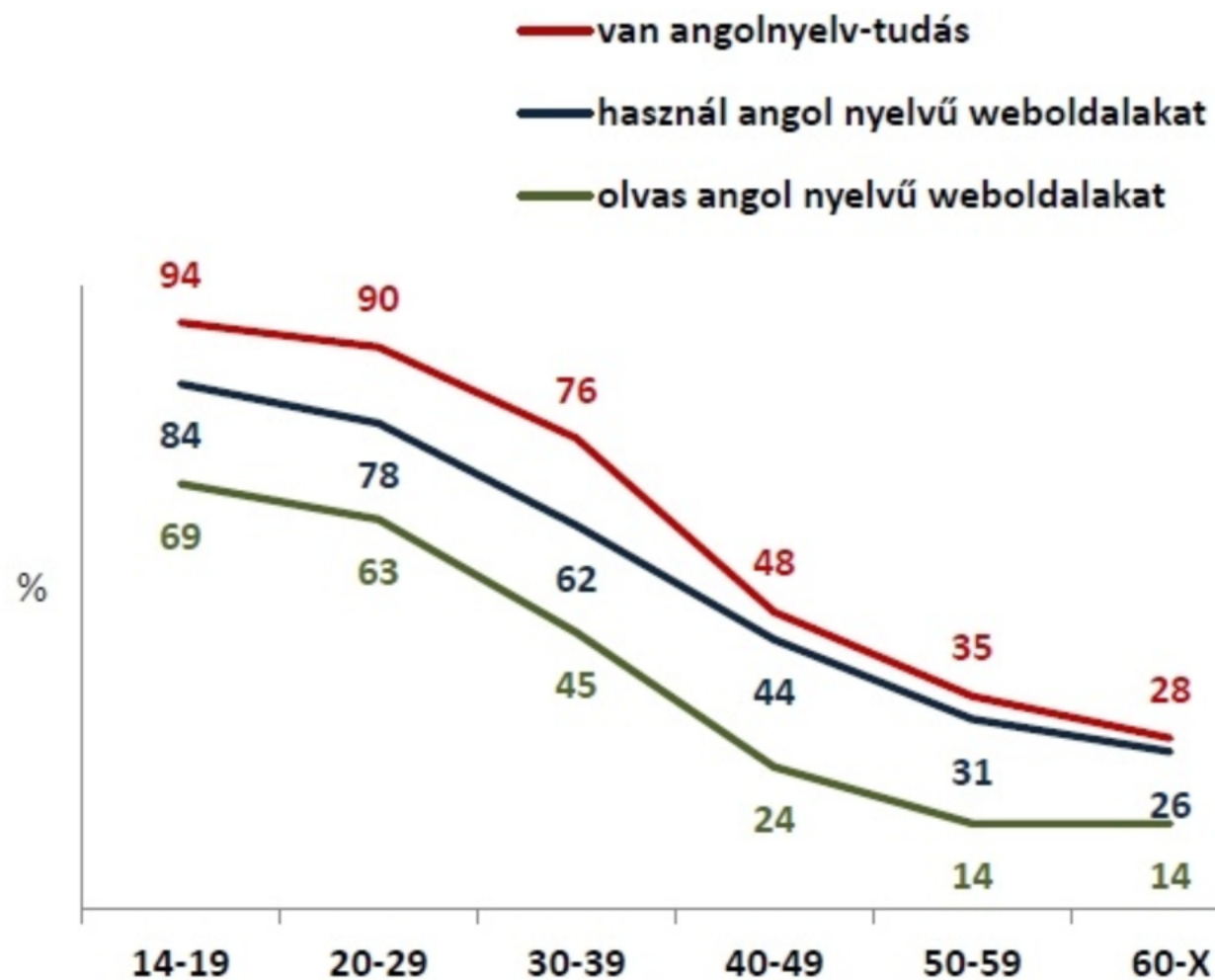
Internethasználati jártasság

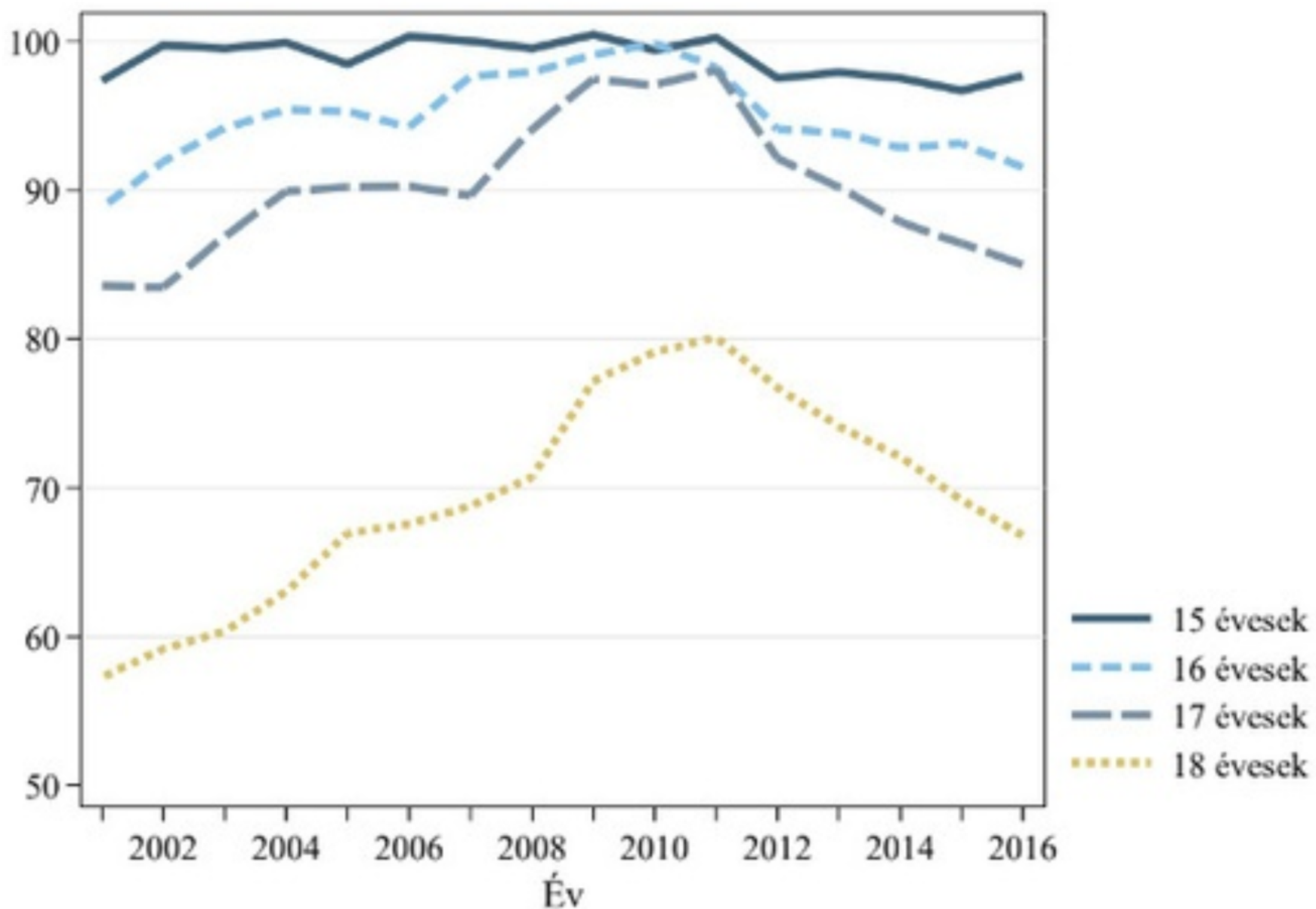
Átlagéletkor

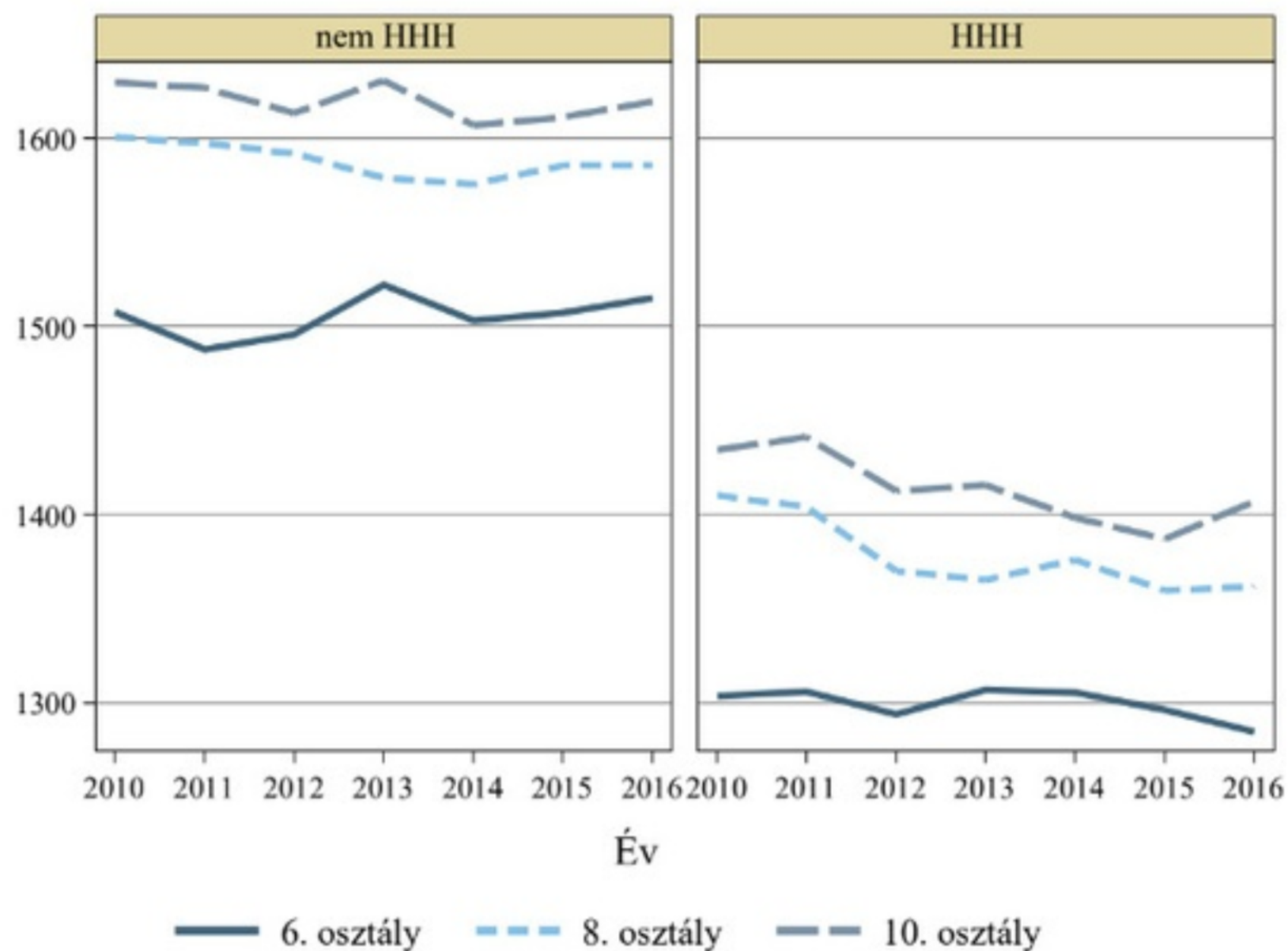
Angolnyelv-tudás, angol nyelvű web használata

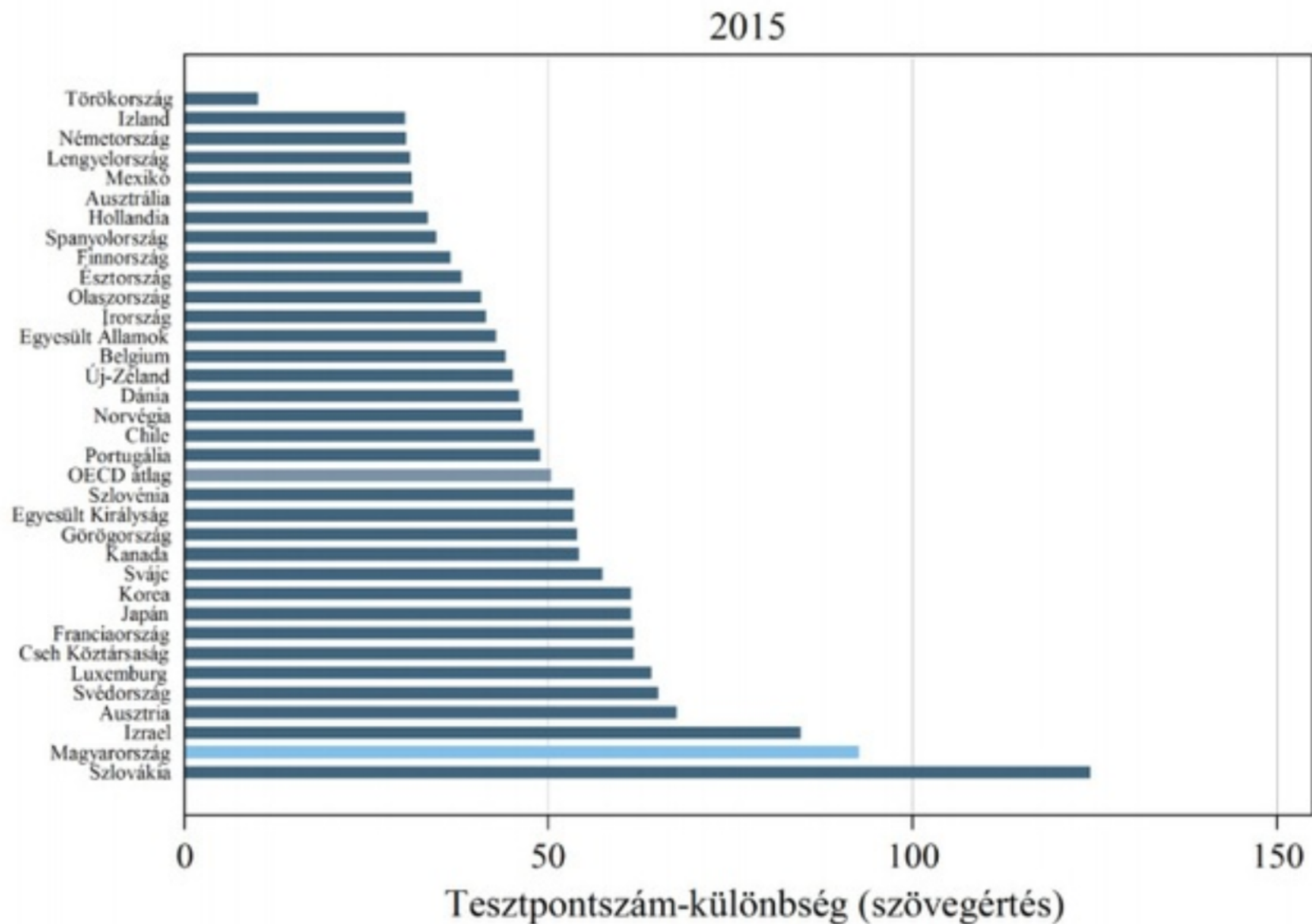
14. ábra. A középiskolás korú népesség részvételi aránya a közoktatásban korévenként, 15-18 évesek (2001–2016)

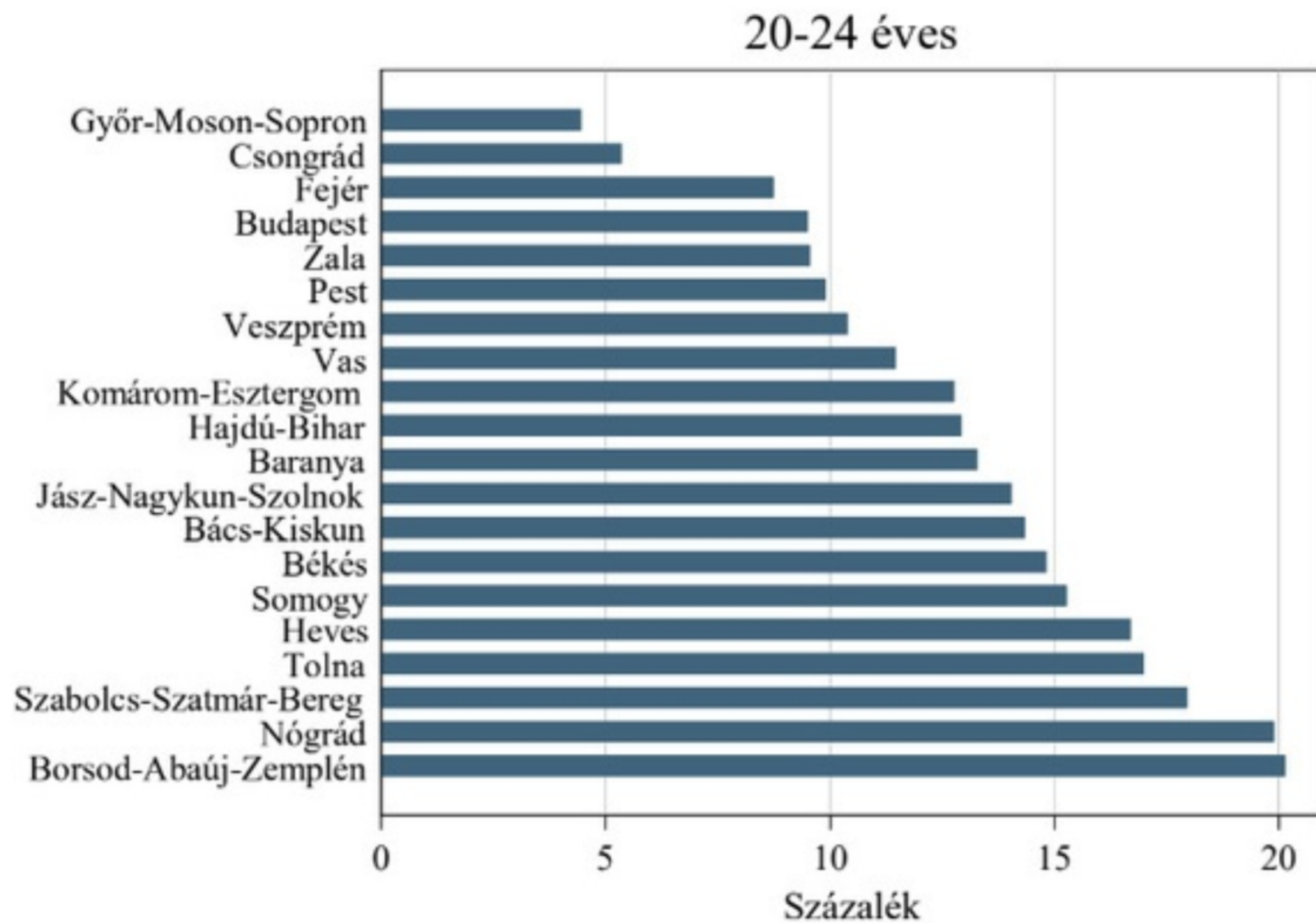
5. ábra: Átlagos teljesítmény szövegértésből, Országos kompetenciamérés, HHH státus szerinti átlag

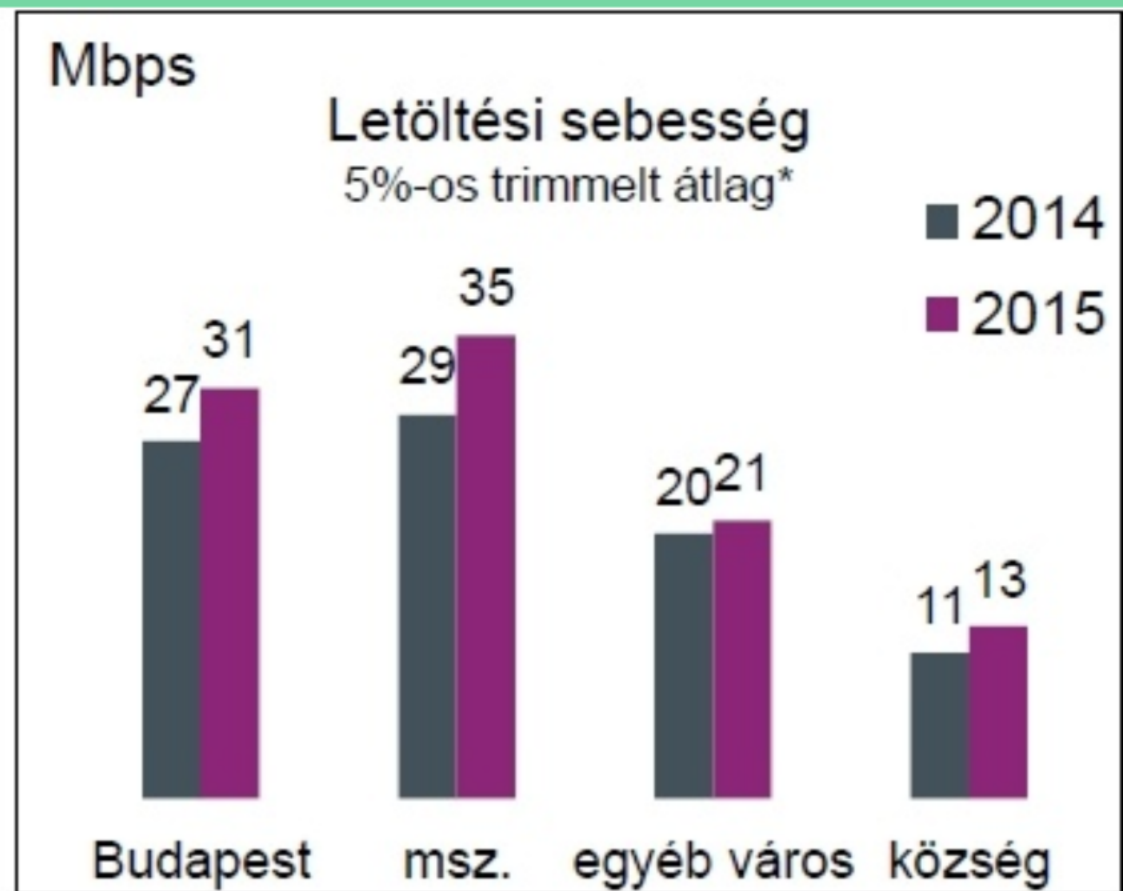
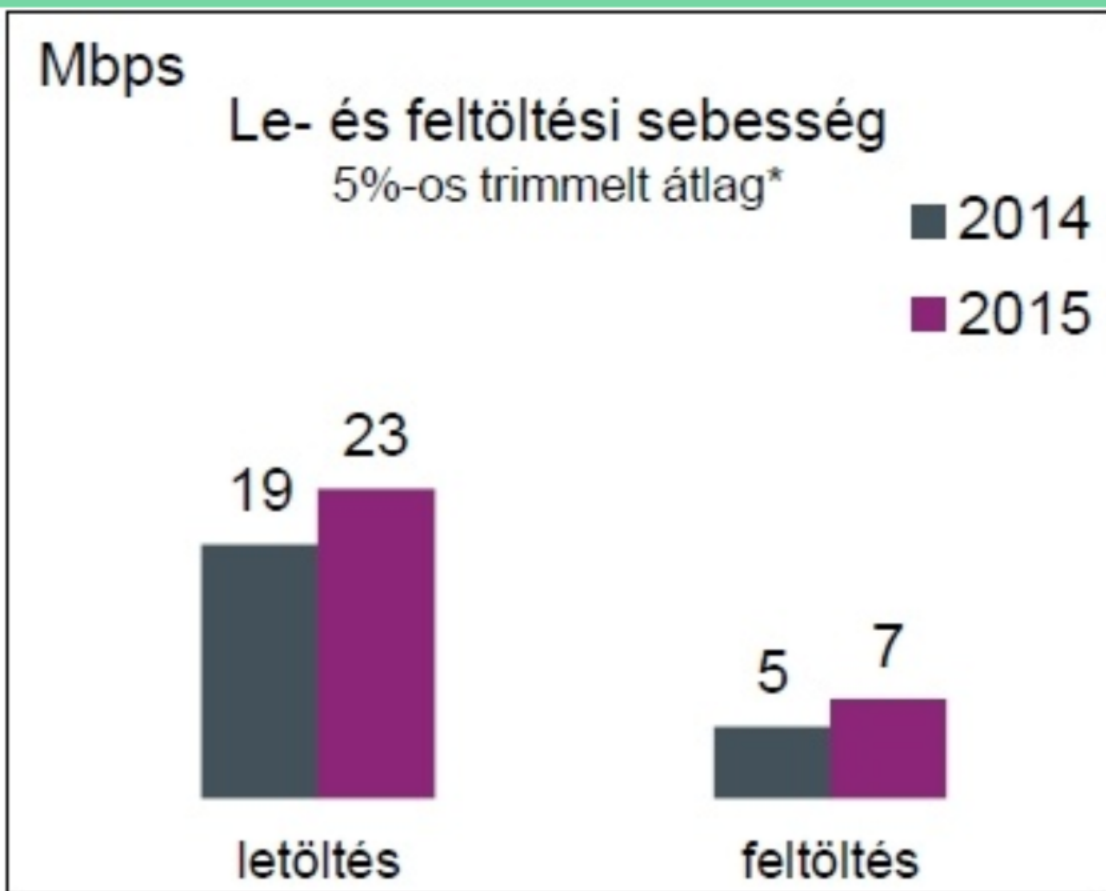
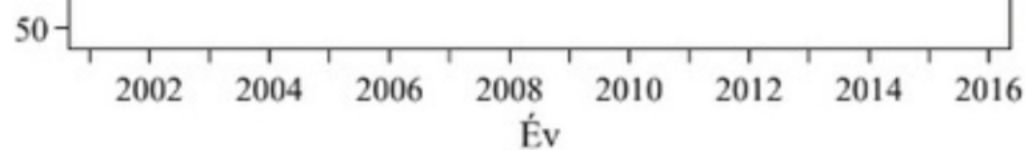
6. ábra: Tesztpontszám-különbség a legfeljebb alapfokú és a legalább középfokú végzettséggel rendelkező anyák gyermekei között országonként és évenként, szövegértés, PISA-felmérés

13. ábra: A korai iskolaelhagyók aránya megyék szerint, 2016

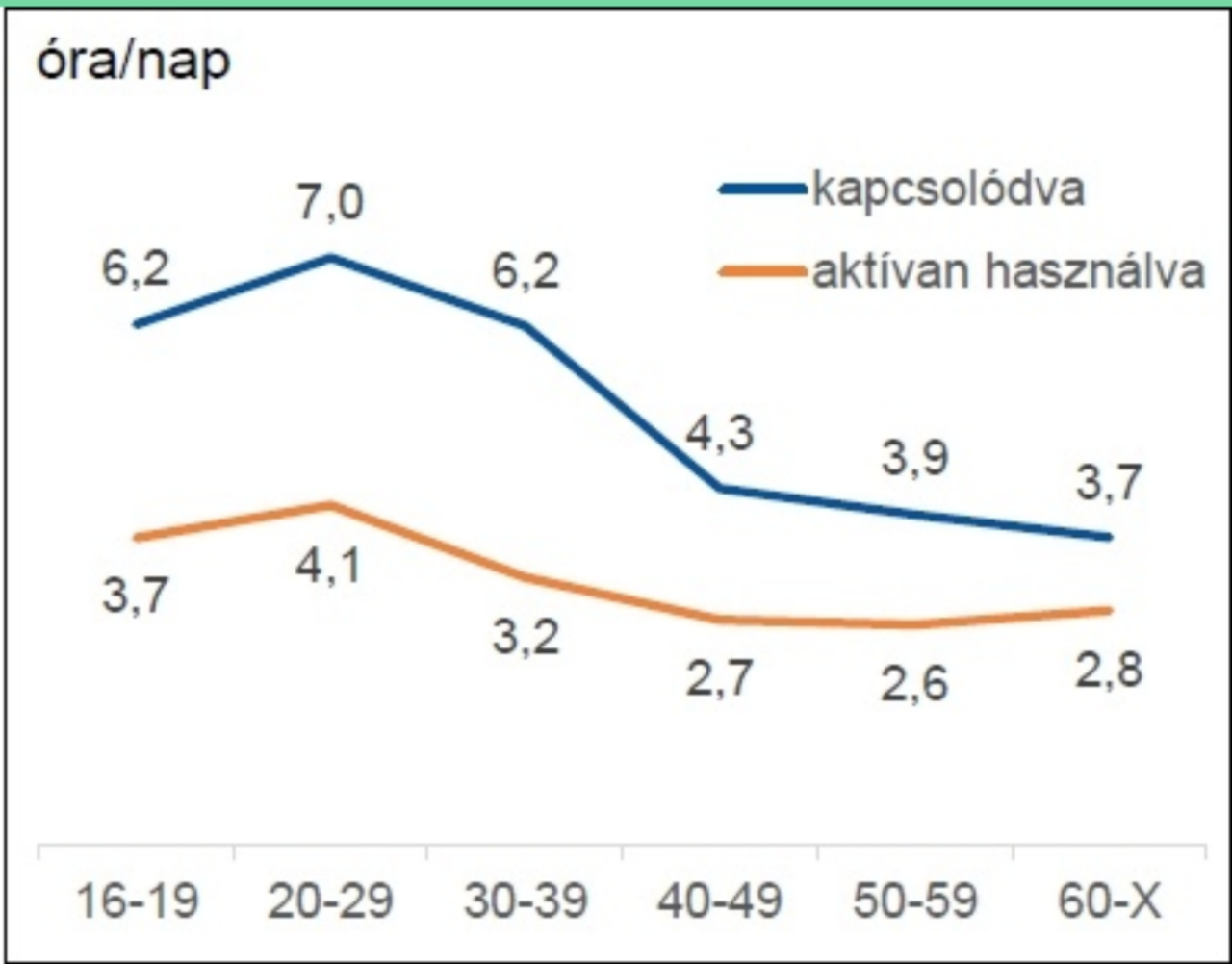
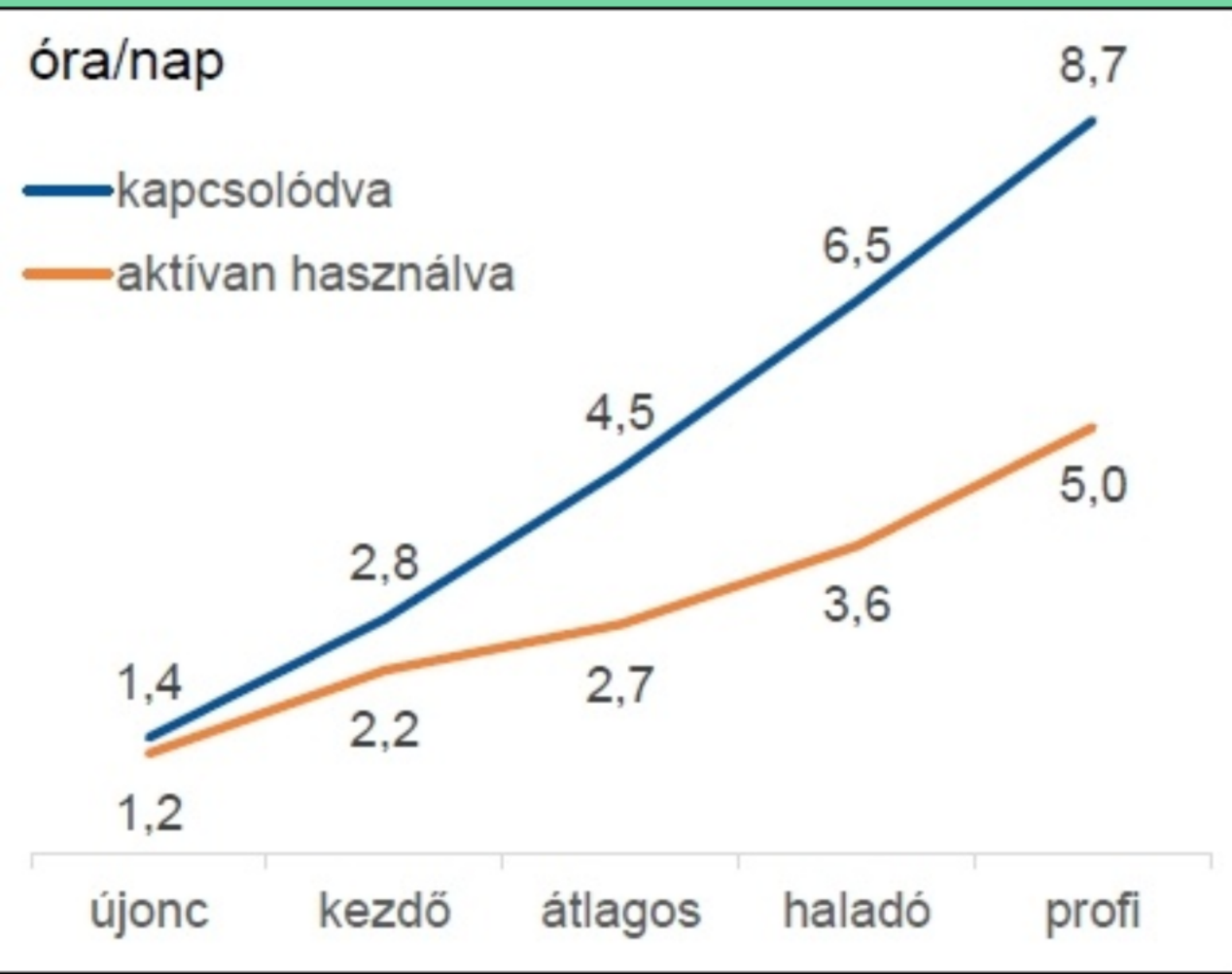

14	14
50-59	60-X

...tó jövedelem kapcsolata, 2012 (%-ban)

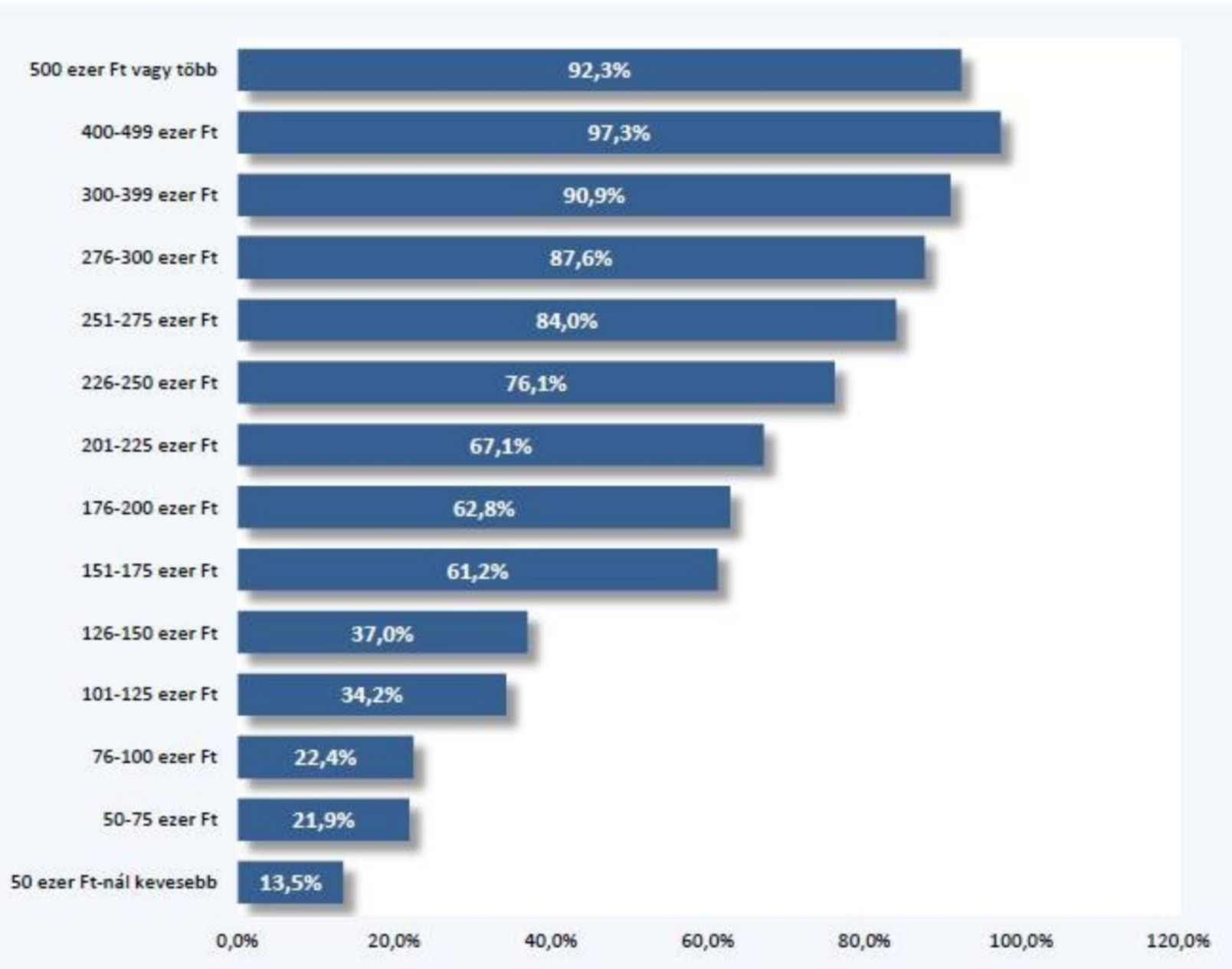

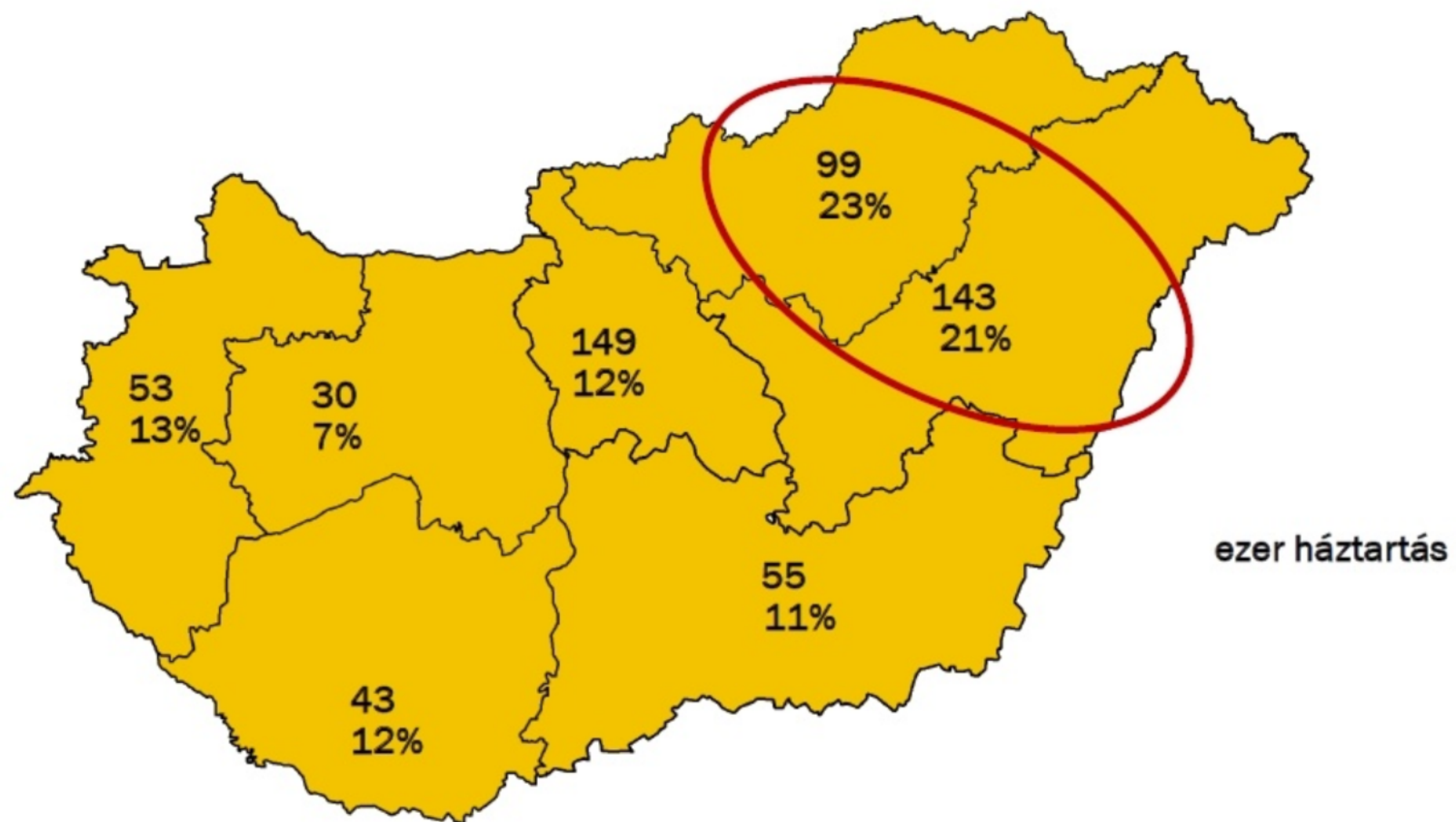
+ jövedelmi helyzet szerint

A digitálisan írástudók aránya és a havi nettó jövedelem kapcsolata, 2012 (%-ban)

Forrás: Magyar Infokommunikációs Jelentés, 2012

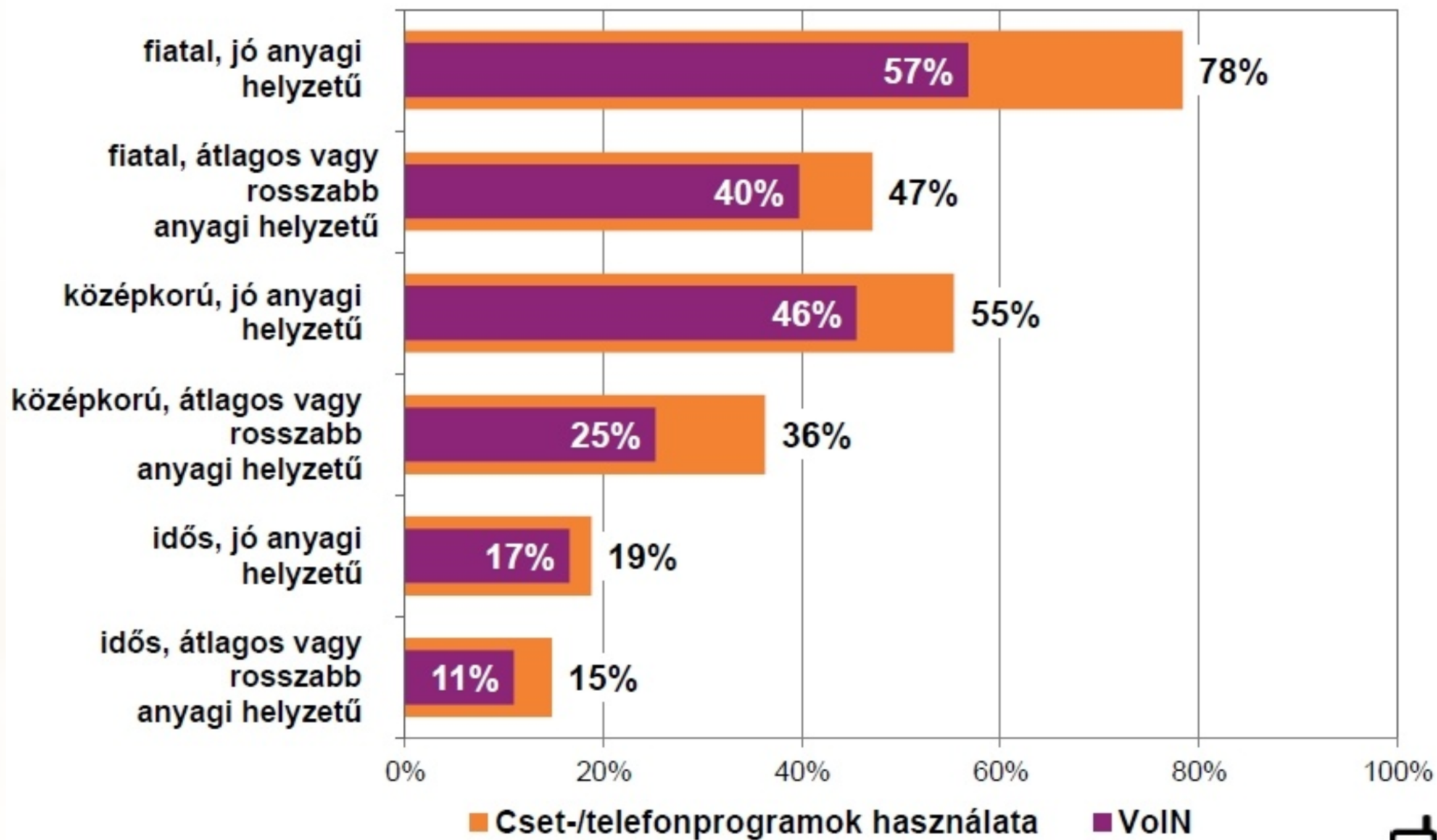
ANALÓG LEKAPCSOLÁSBAN ÉRINTETT HÁZTARTÁSOK SZÁMA
ÉS ARÁNYA A RÉGIÓKBAN

Élethelyzet + jövedelmi helyzet szerint

	ÖSSZESEN	46	88	63	91	40
Jövedelem: felső 80%	aktív korú szingli	31	88	80	99	57
	több aktív korú gyerek nélkül	50	93	82	99	51
	aktív korú(ak) gyerekekkel	42	94	86	99	64
	többszemélyes idős háztartás	74	93	40	86	4
	egyszemélyes idős háztartás	61	87	40	84	12
Jövedelem: alsó 20%	bármilyen élethelyzet	34	72	17	74	9

Bázis: Összes háztartás (N=4,106 millió HT, n=2011)

Bázis: Összes 14+ éves személy (N=8,593 millió fő; n=2011)

csomagot képeslapot levelet

A 13
csom
983
volu
cége
év a
hiva

30
ös

30
ös

30
ös

OFFLINE

ONLINE

közösségi élet

újságot olvasás

zene-/
rádióhallgatás

tévé-/filmnézés

telefonálás

■ 30 év alatt ■ összesen

Legalább havi rendszerességgel
végzett tevékenységek

■ 30 év alatt ■ összesen

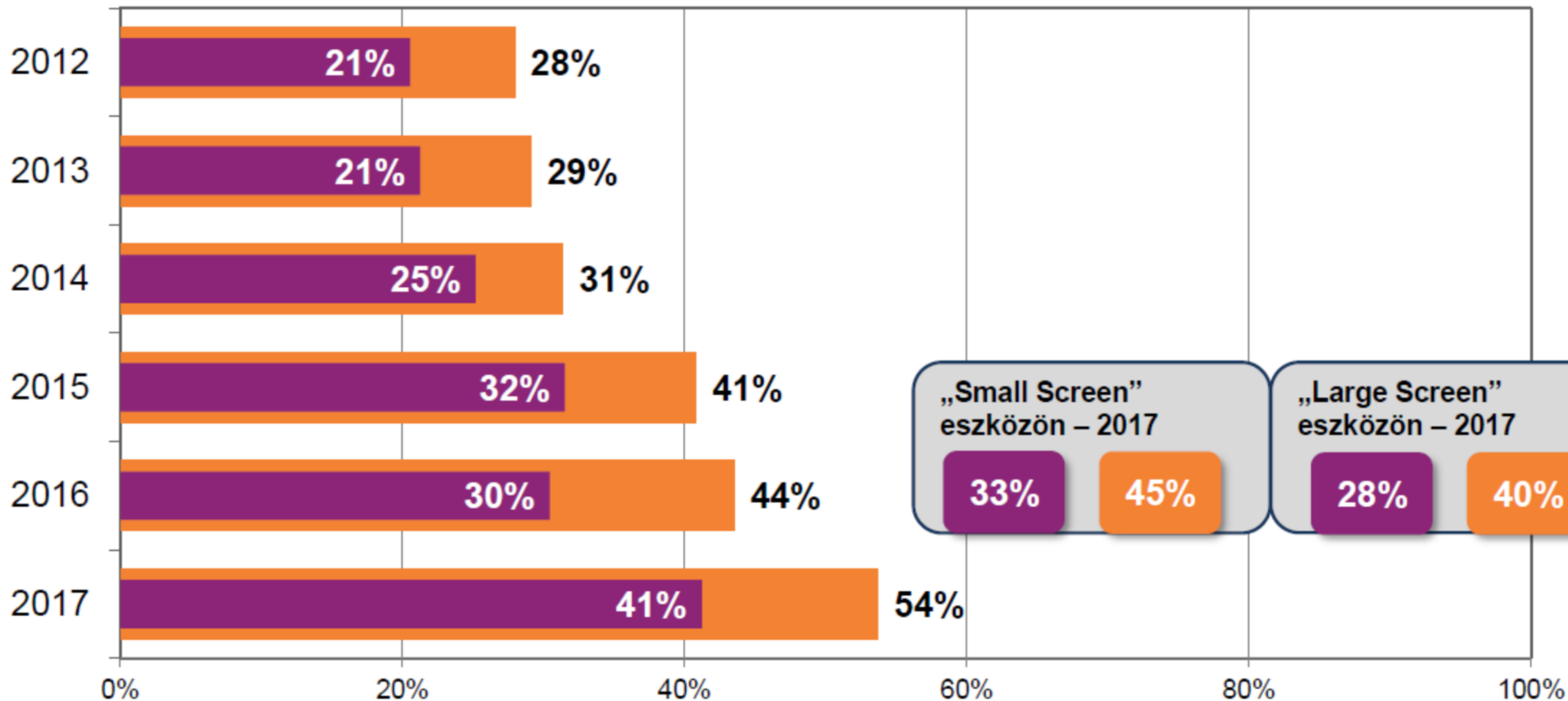
Bázis: 14+ éves személyek (N=8,48 millió fő; n=2019)

○ Statisztikailag jelentős eltérés

Internetes csevegő- és telefonprogramok használata

(%)

Internetes csevegő- és telefonprogramok használata

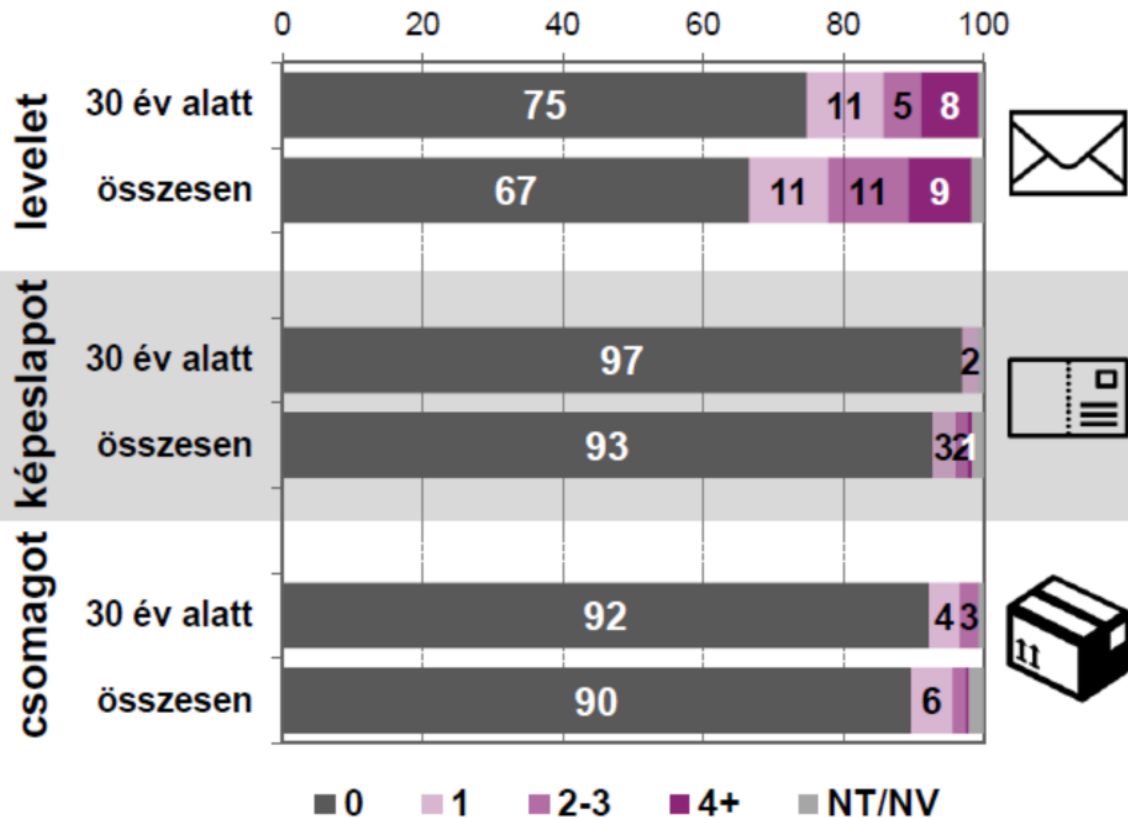
Bázis: Összes 14+ éves személy
(N=8,481 millió fő; n=2019)

■ Cset-/telefonprogramok használata ■ VoIP

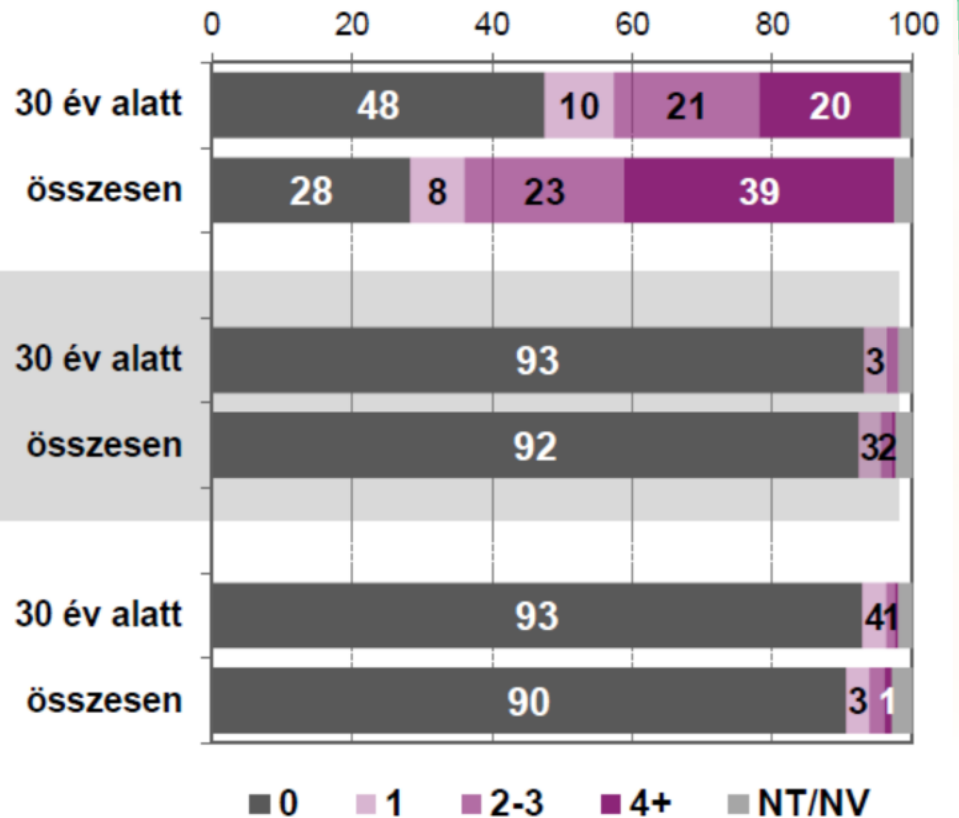

A 13 éven felüli lakosság 33%-a adott fel az utóbbi egy hónapban levelet, 7%-a képeslapot, 10%-a csomagot. Összesen egy hónap alatt 10,5 millió levelet adtak fel, amelynek 75%-a volt hivatalos. A 983 ezer feladott képeslap zöme (94%-a) magánjellegű volt. A csomagküldemények havi becsült volumene 1,2 millió. Mivel a kapott levelek és csomagok száma ennél jóval magasabb, feltehetőleg a cégek, intézmények sokkal nagyobb forgalmat bonyolítanak a postán, mint a magánszemélyek. A 30 év alattiak kevesebb magánjellegű küldeményt adnak fel, illetve kapnak, mint az idősebbek, és hivatalos levélből is kevesebbet kapnak.

Mennyit adott fel az utóbbi egy hónapban?

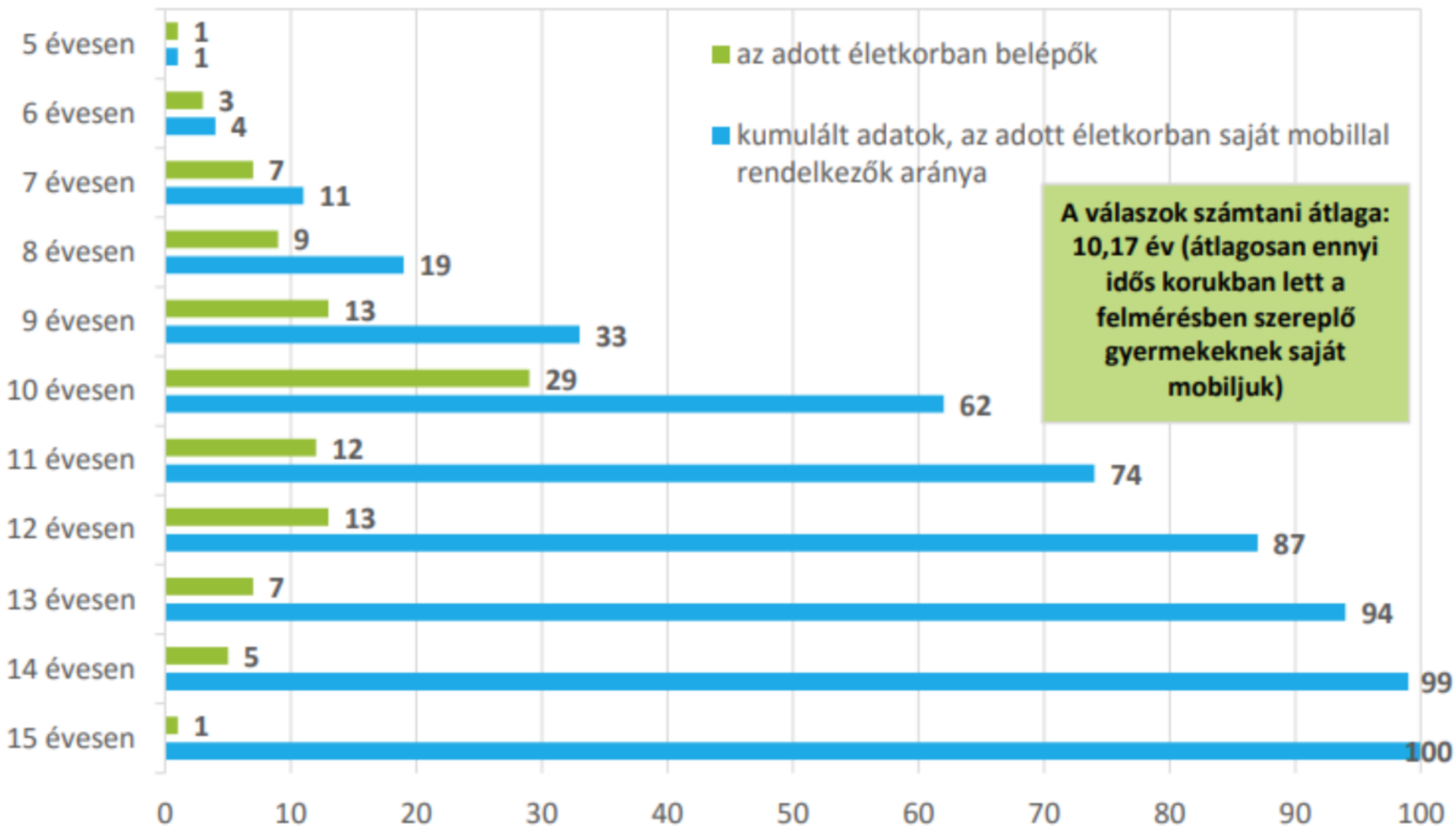
Mennyit kapott az utóbbi egy hónapban?

Bázis: 14+ éves személyek (N=8,48 millió fő; n=2019)

A saját használatú mobilkészülékek megjelenése a gyermekek körében

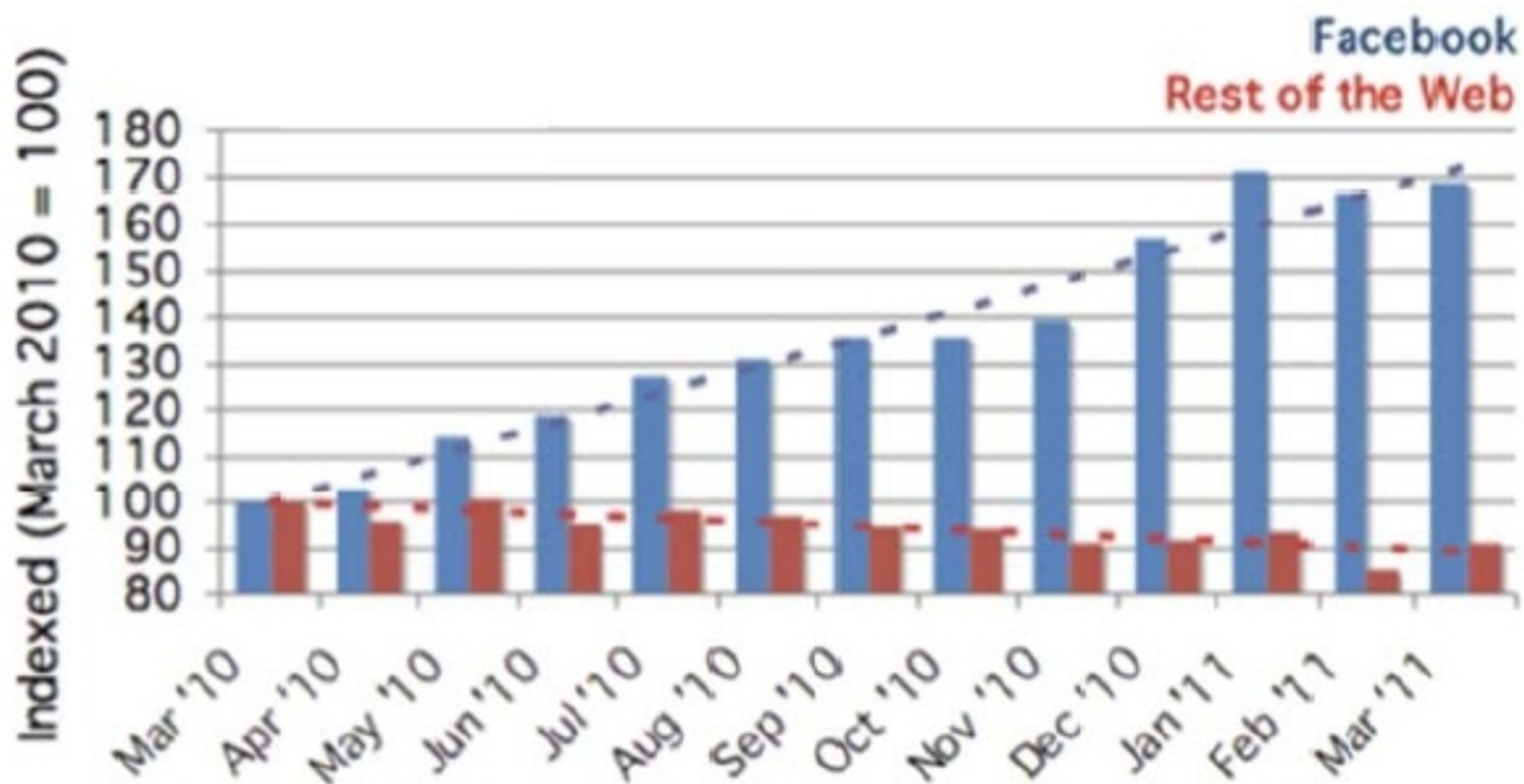
88 (%-os arányok)

Saját használatú készüléket leginkább 9-10 éves korokban kapnak a gyermekek. A saját tulajdonú mobillal rendelkezők 33%-ának 9 éves korában már volt saját mobilja, a 10 évesek esetében ez az arány 62%-ra emelkedik.

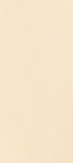
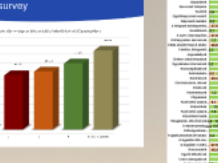
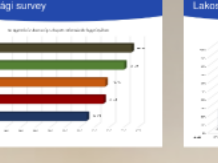
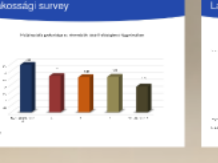
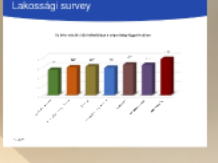
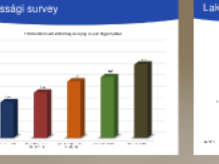
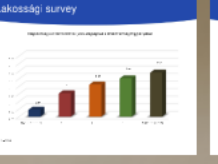
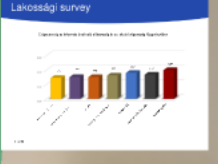
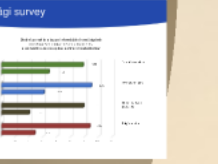
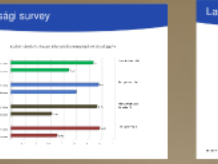
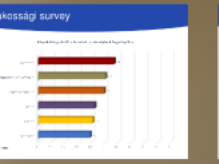
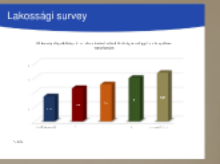
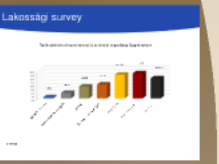
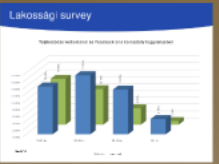
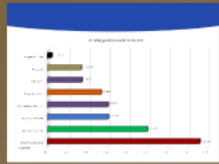
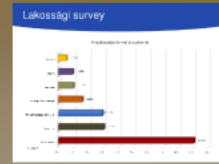
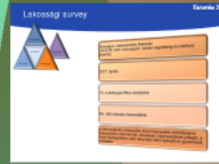
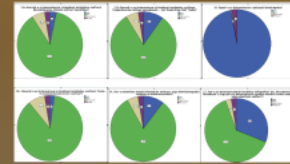
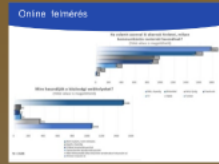
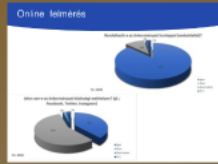
Why Media Companies Must Embrace Facebook

Consumption in Total Minutes of U.S. Web Use
(Indexed)

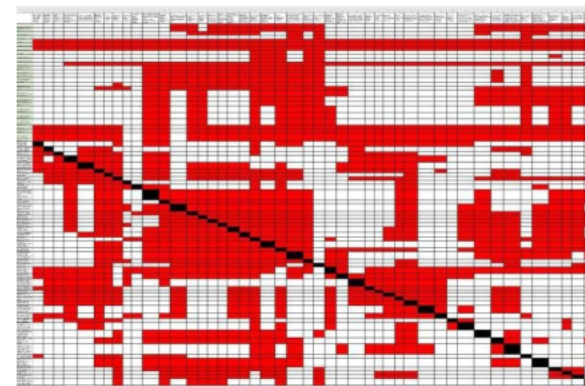

Source: Ben Elowitz, Wetpaint / comScore

BM (2016-2018)

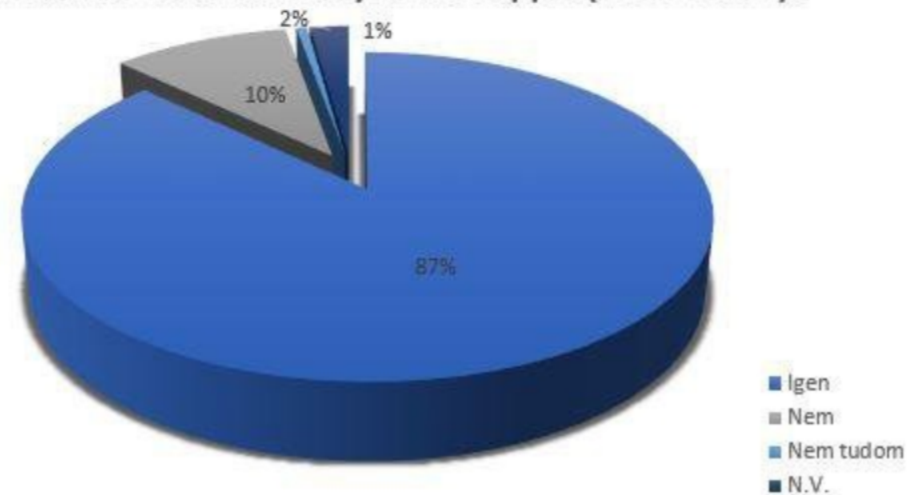
Online felmérés

- Az online felmérés első eredményei megszülettek.
- A második körös – összefüggéseket feltáró – 1890 változópár vizsgálat 14 fontos megállapítást és 8 következtetést hozott.
- „*A települési önkormányzatok néhány sikertényezője*” munkacímen publikáció folyamatban (Ványi Éva – T. Nagy Judit társszerzőségével)

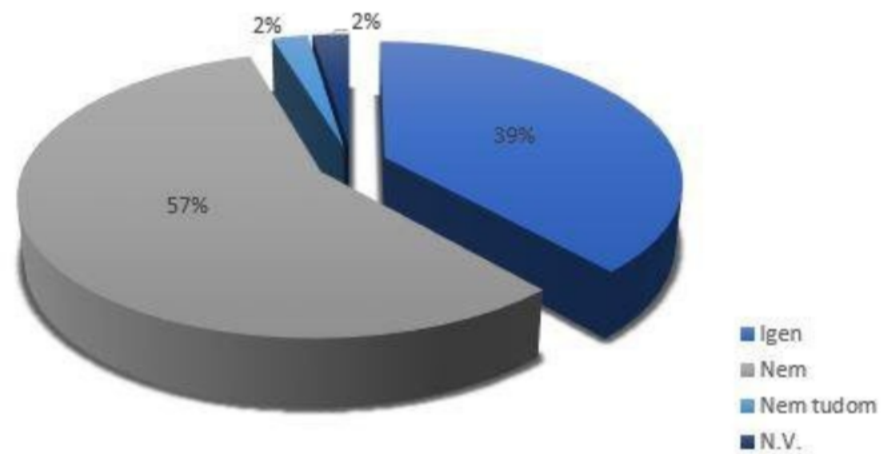
Online felmérés

Rendelkezik-e az önkormányzat honlappal (weboldallal)?

N = 2645

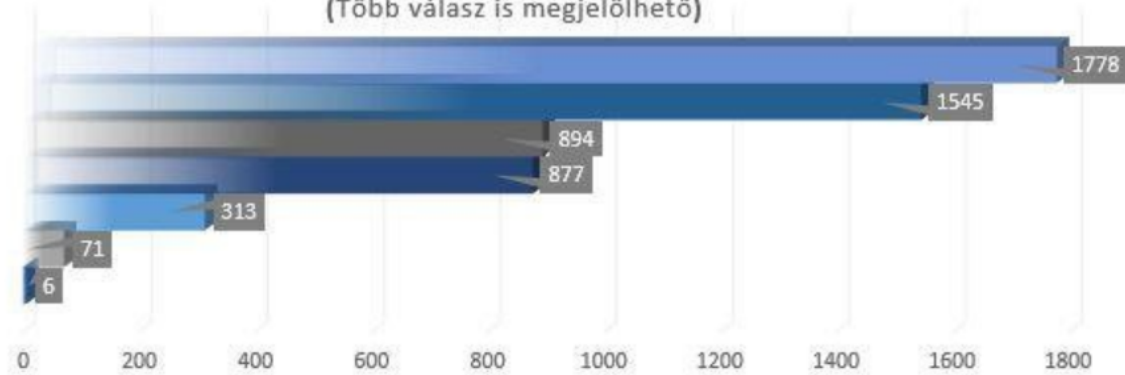
Jelen van-e az önkormányzat közösségi webhelyen? (pl.: Facebook, Twitter, Instagram)

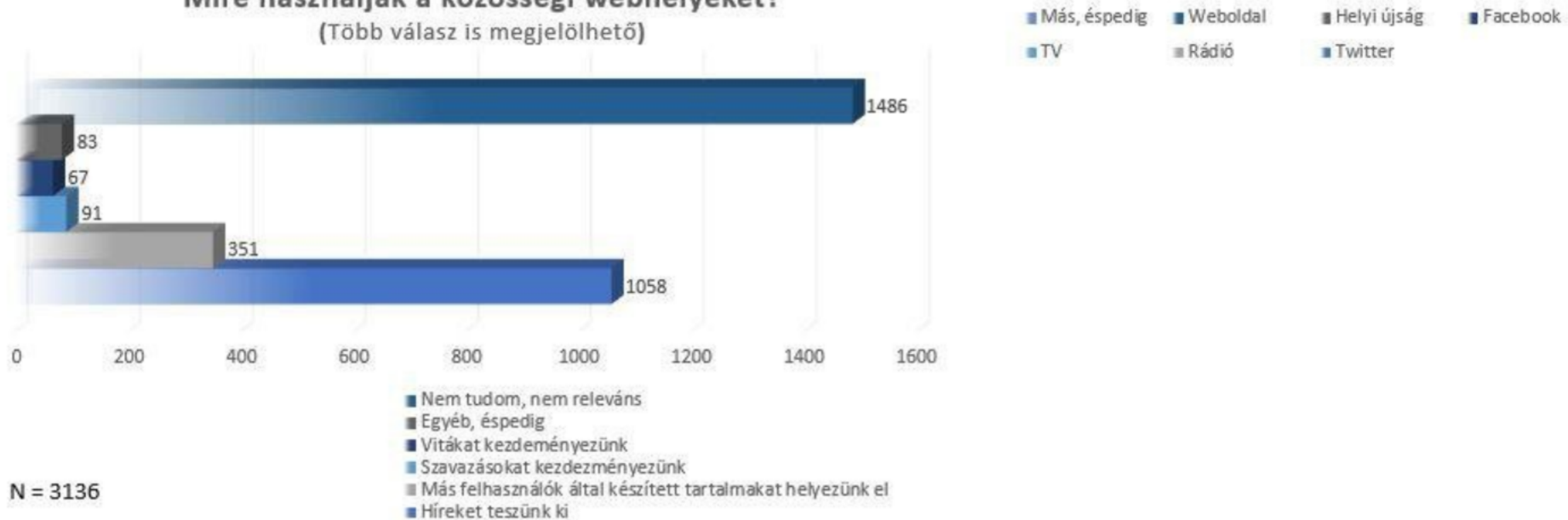
N = 2645

Online felmérés

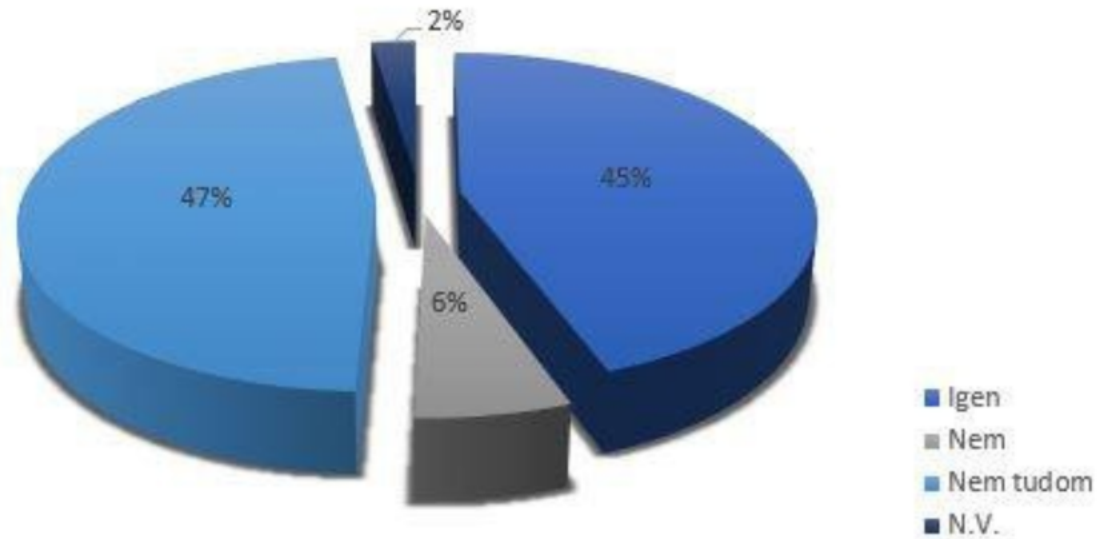
Ha valamit azonnal ki akarnak hirdetni, milyen kommunikációs csatornát használnak?
(Több válasz is megjelölhető)

Mire használják a közösségi webhelyeket?
(Több válasz is megjelölhető)

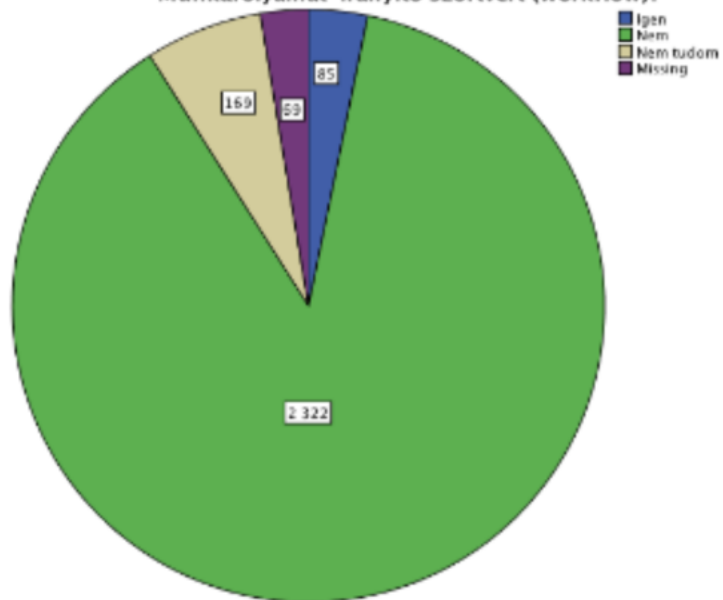

Figyelembe veszik-e a közösségi oldalakon megjelenő állampolgári jelzéseket, kéréseket?

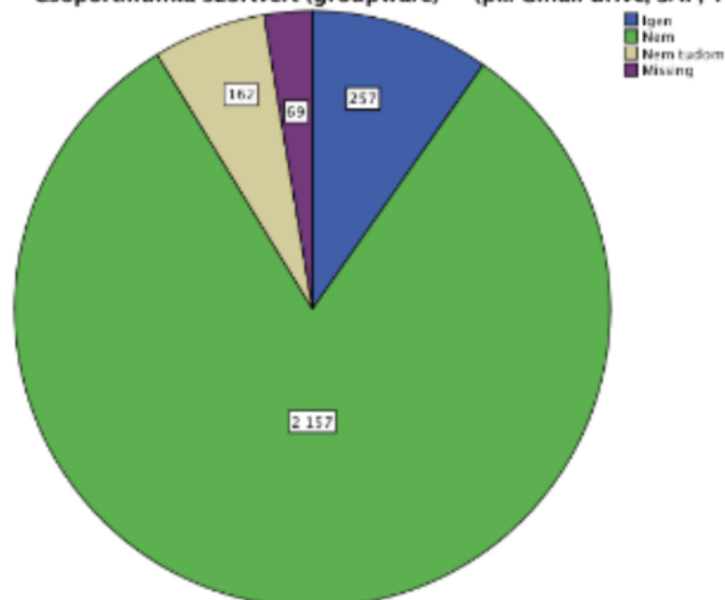

N = 2645

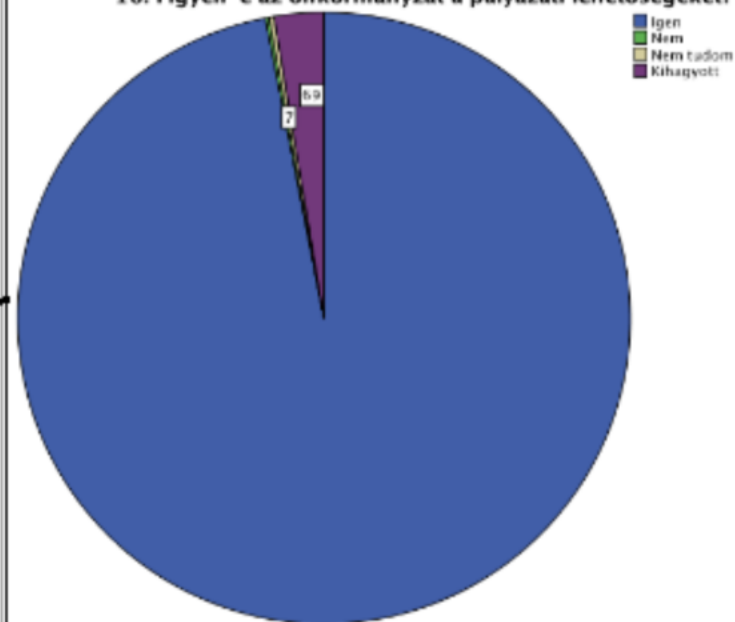
13.a Használ-e az önkormányzat a következő területeken szoftvert: Munkafolyamat-irányító szoftvert (workflow)?

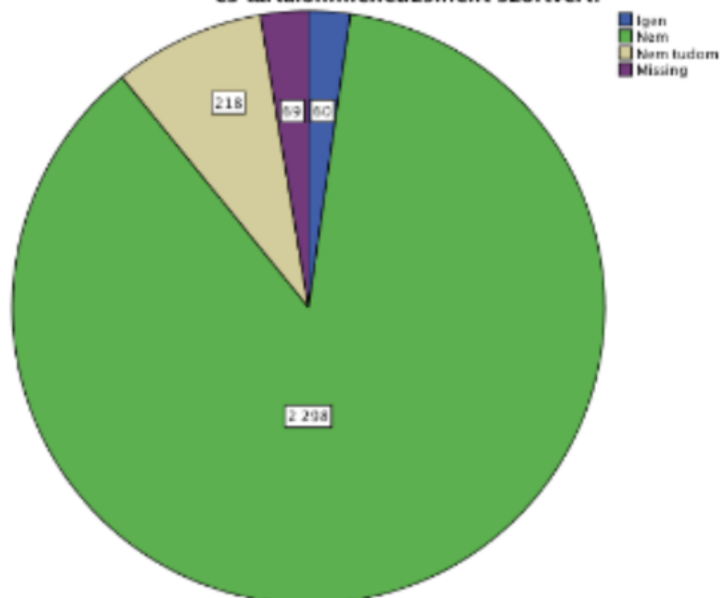
13.b Használ-e az önkormányzat a következő területeken szoftvert: Csoportmunka szoftvert (groupware) - (pl.: Gmail drive, SAP, Trello)?

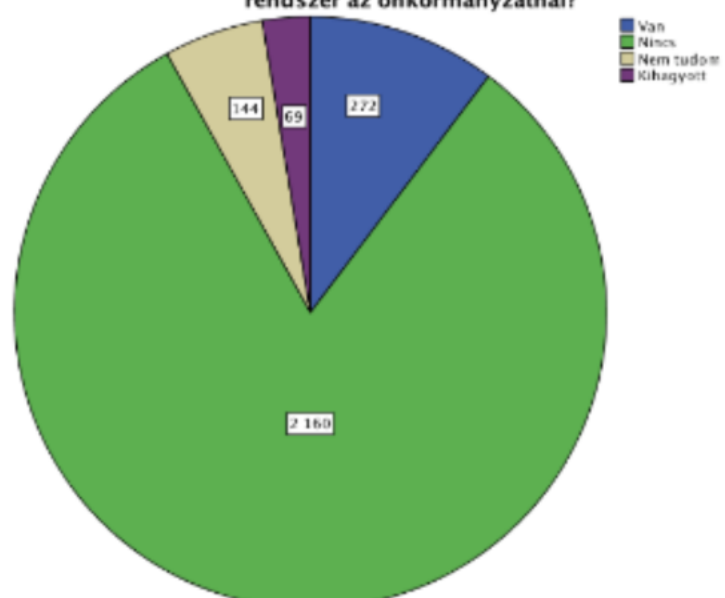
16. Figyeli-e az önkormányzat a pályázati lehetőségeket?

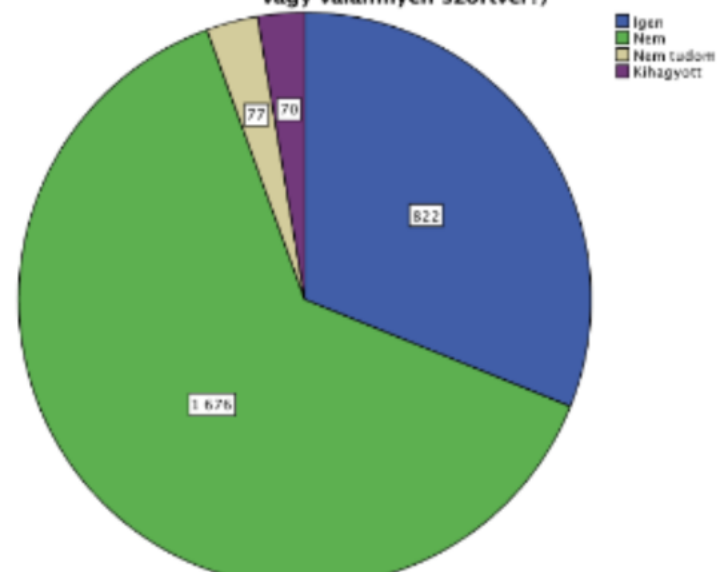
13.c Használ-e az önkormányzat a következő területeken szoftvert: Tudás-és tartalommenedzsment szoftvert?

14. Van-e valamilyen vezetői információs rendszer, vagy döntéstámogatási rendszer az önkormányzatnál?

17. Van-e az önkormányzatnak tematikus hírfelügyelete? (pl.: hírcsatornára feliratkozik-e, kigyűjti e az önkormányzat számára releváns híreket valaki, vagy valamilyen szoftver?)

Lakossági survey

Országos, reprezentatív felmérés
(1810 fő: nem, korcsoport, iskolai végzettség és lakóhely szerint)

2017. április

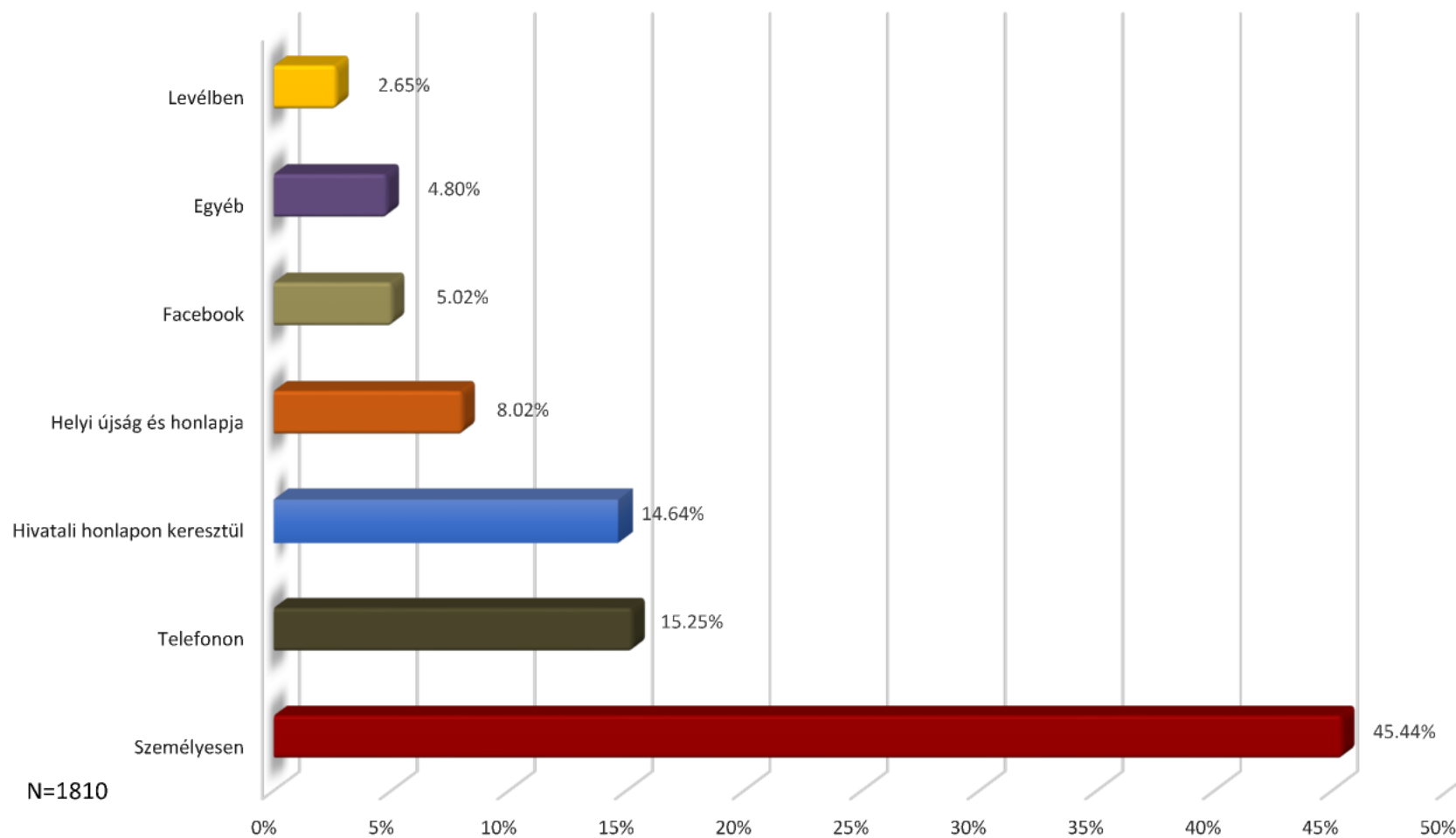
15, kutatásspecifikus kérdéskör

Kb. 300 releváns keresztábra

a lakosoknak a települési önkormányzatok működésével kapcsolatos véleményét, elvárásait, kapcsolatának jellegét, a helyi közügyekben való részvétel iránti igényét és gyakorlatát vizsgálja

Lakossági survey

A tájékozódás formái és csatornái

Lakossági survey

A hírfogyasztás csatornái

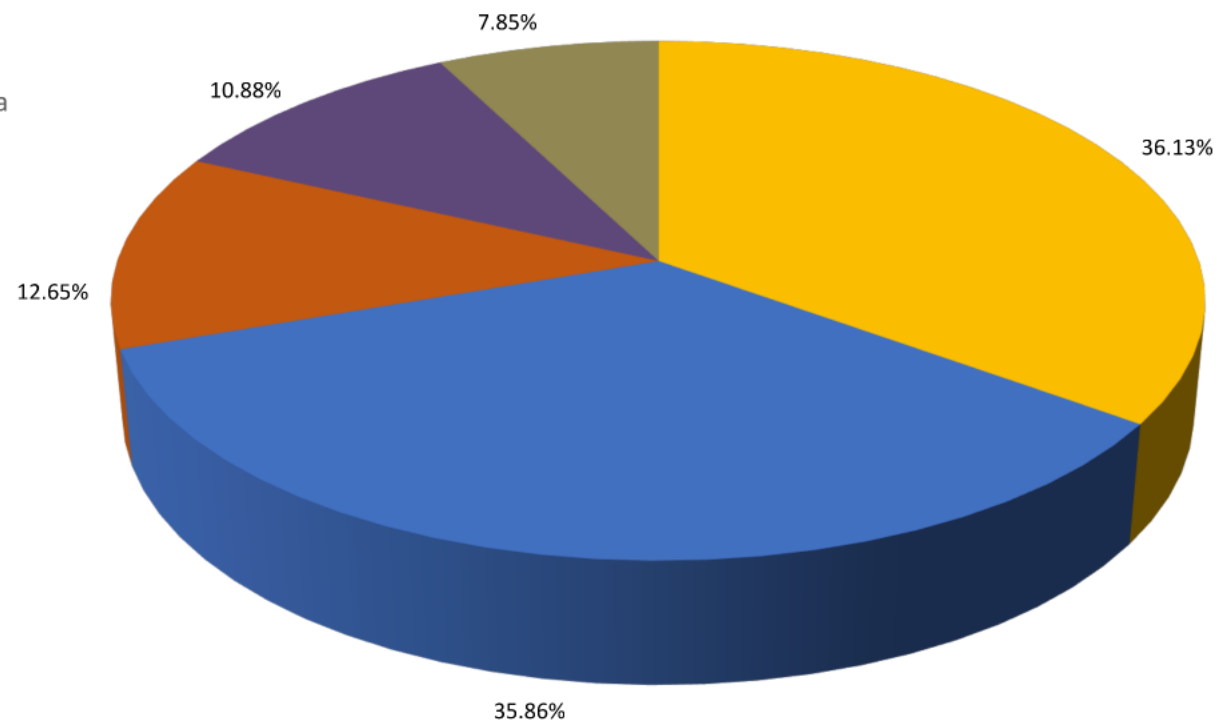
■ Helyi önkormányzati újságból

■ Szóbeszéd

■ Önkormányzat weboldala

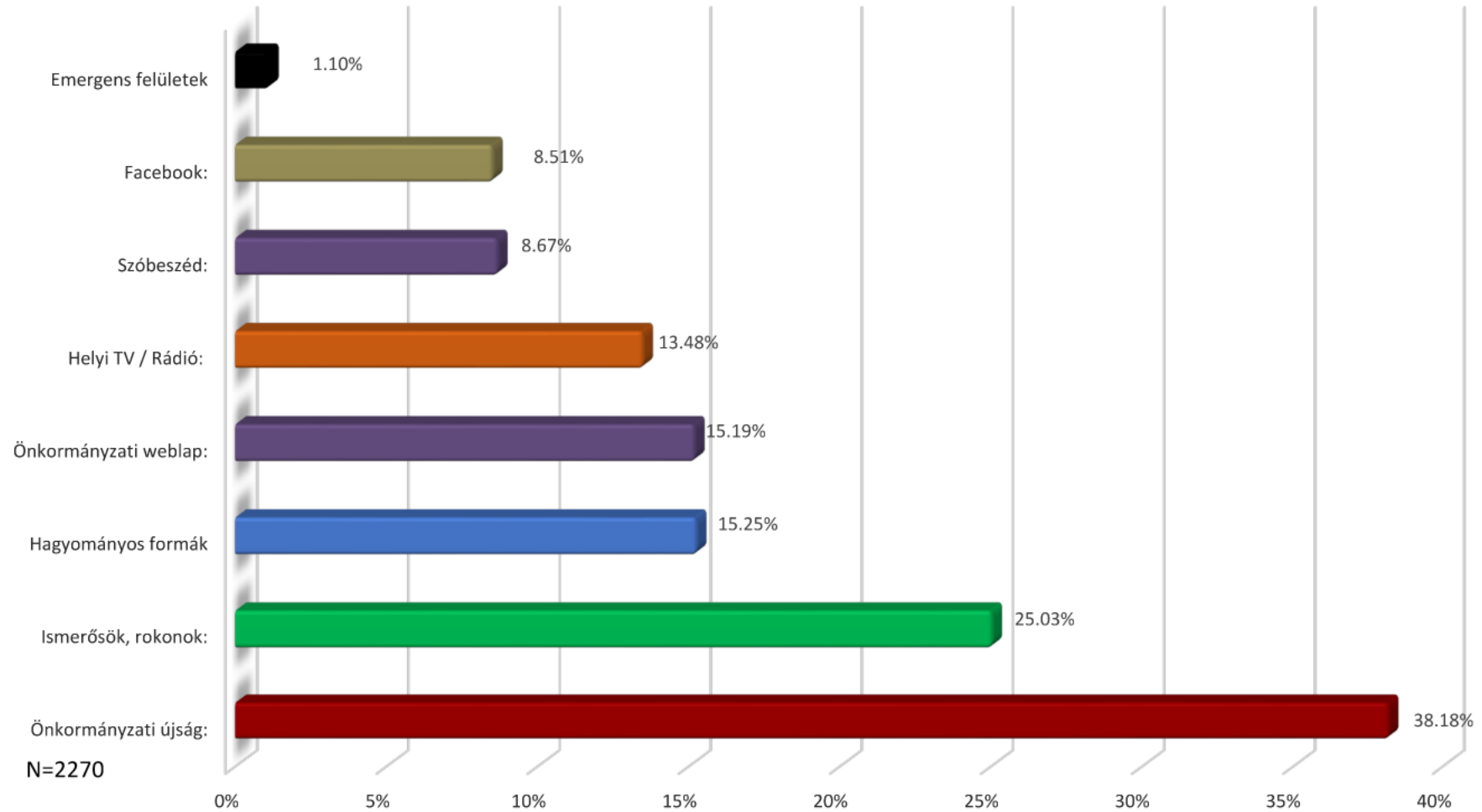
■ Egyéb újság

■ Facebook

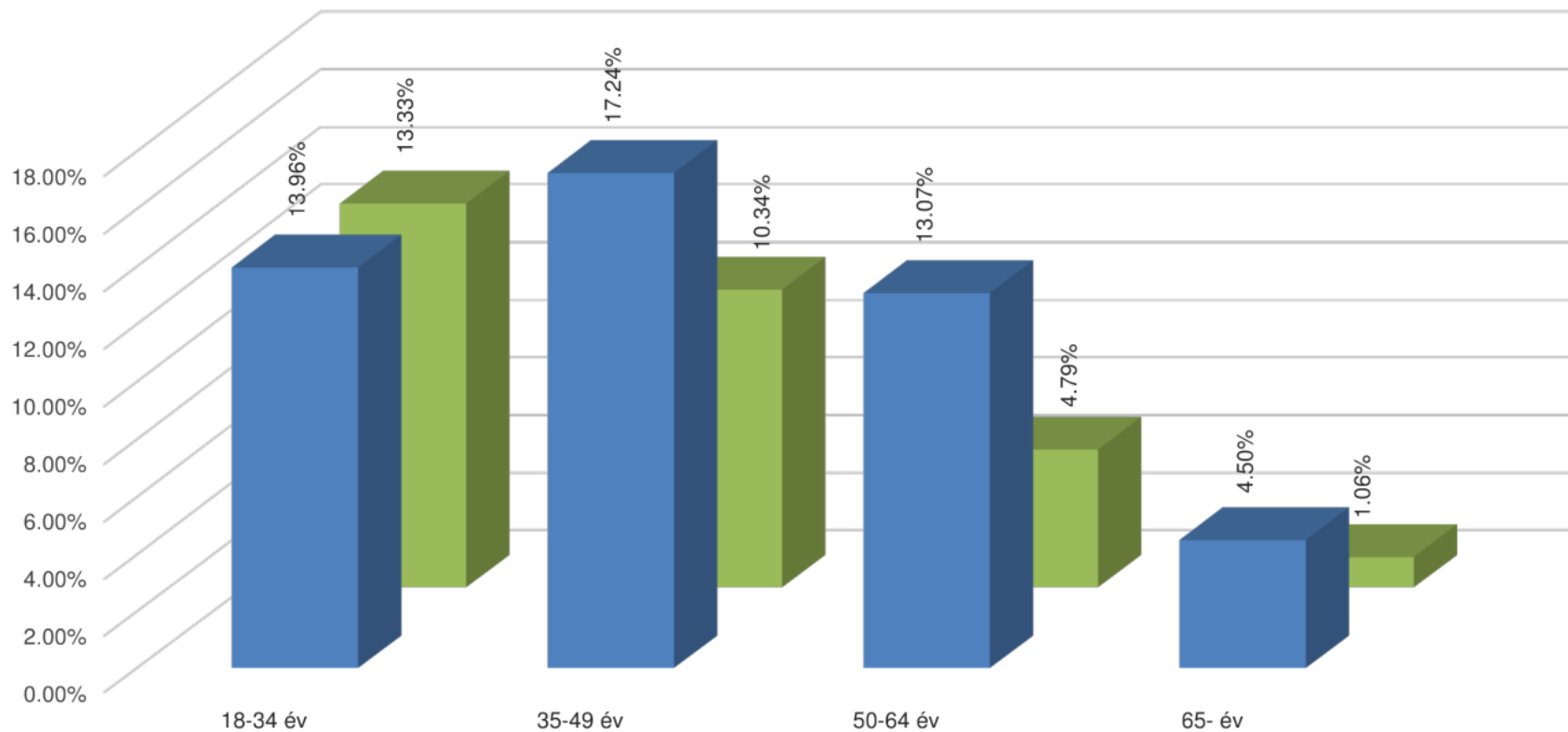
N=1871

A hírfogyasztás elvárt csatornáit

Lakossági survey

Tájékozódás weboldalról és Facebookról a korosztály függvényében

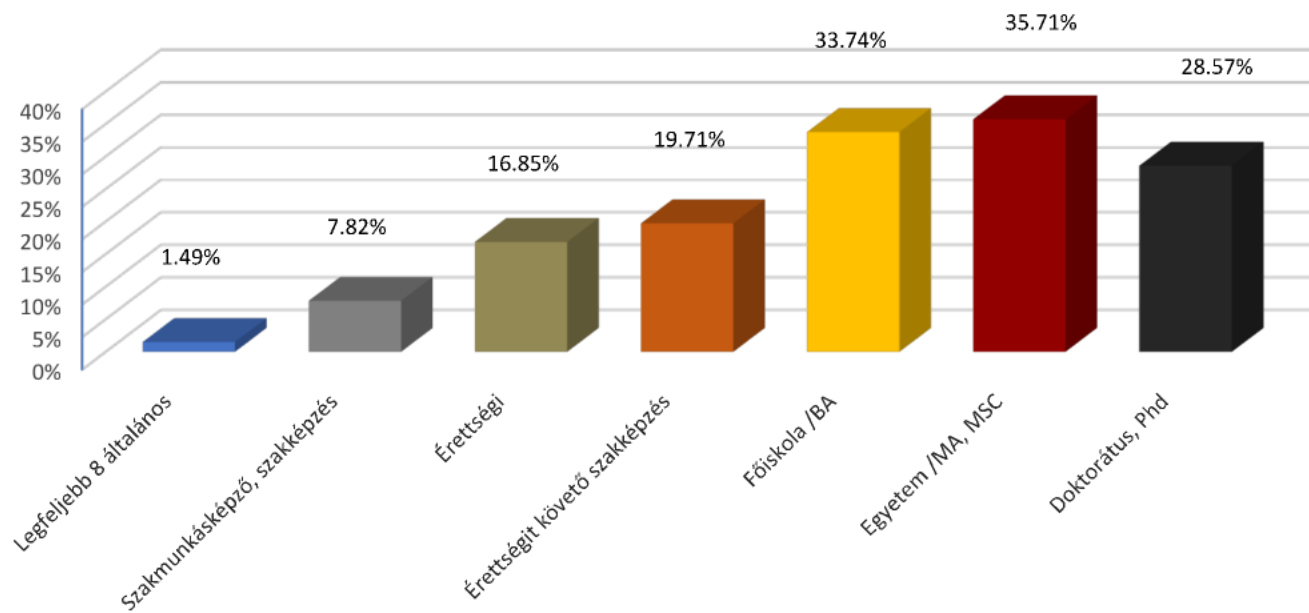

N=1810

■ Weboldal ■ Facebook

Lakossági survey

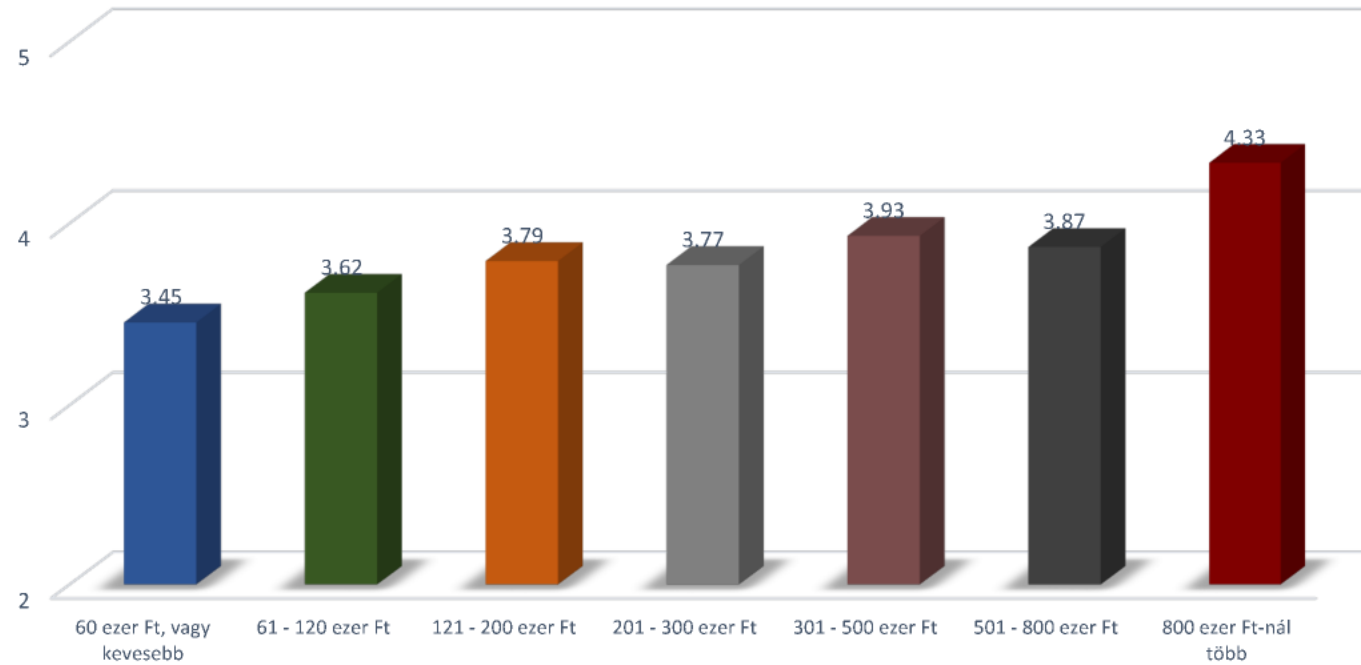
Tájékozódás honlapon keresztül, az iskolai végzettség függvényében

N=1810

Lakossági survey

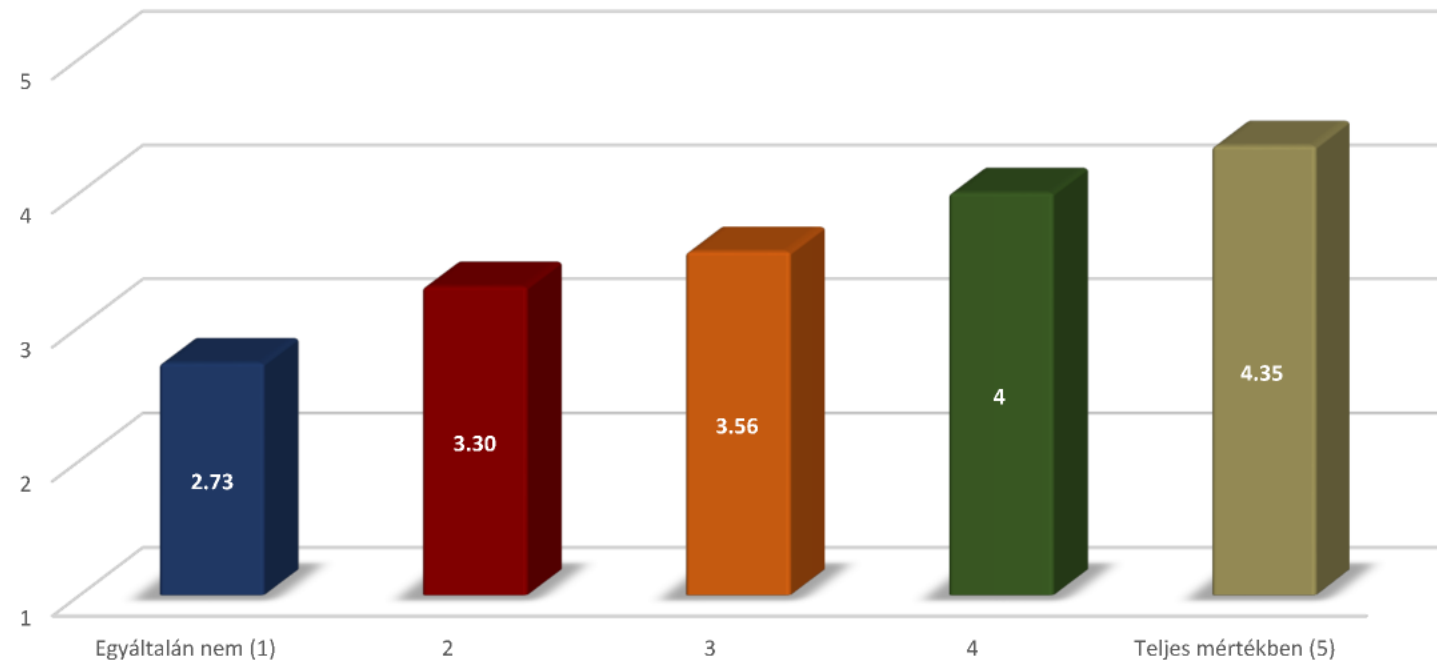
A hivatali működéssel szemben mutatott elégedettség a jövedelmek függvényében

N=1809

Lakossági survey

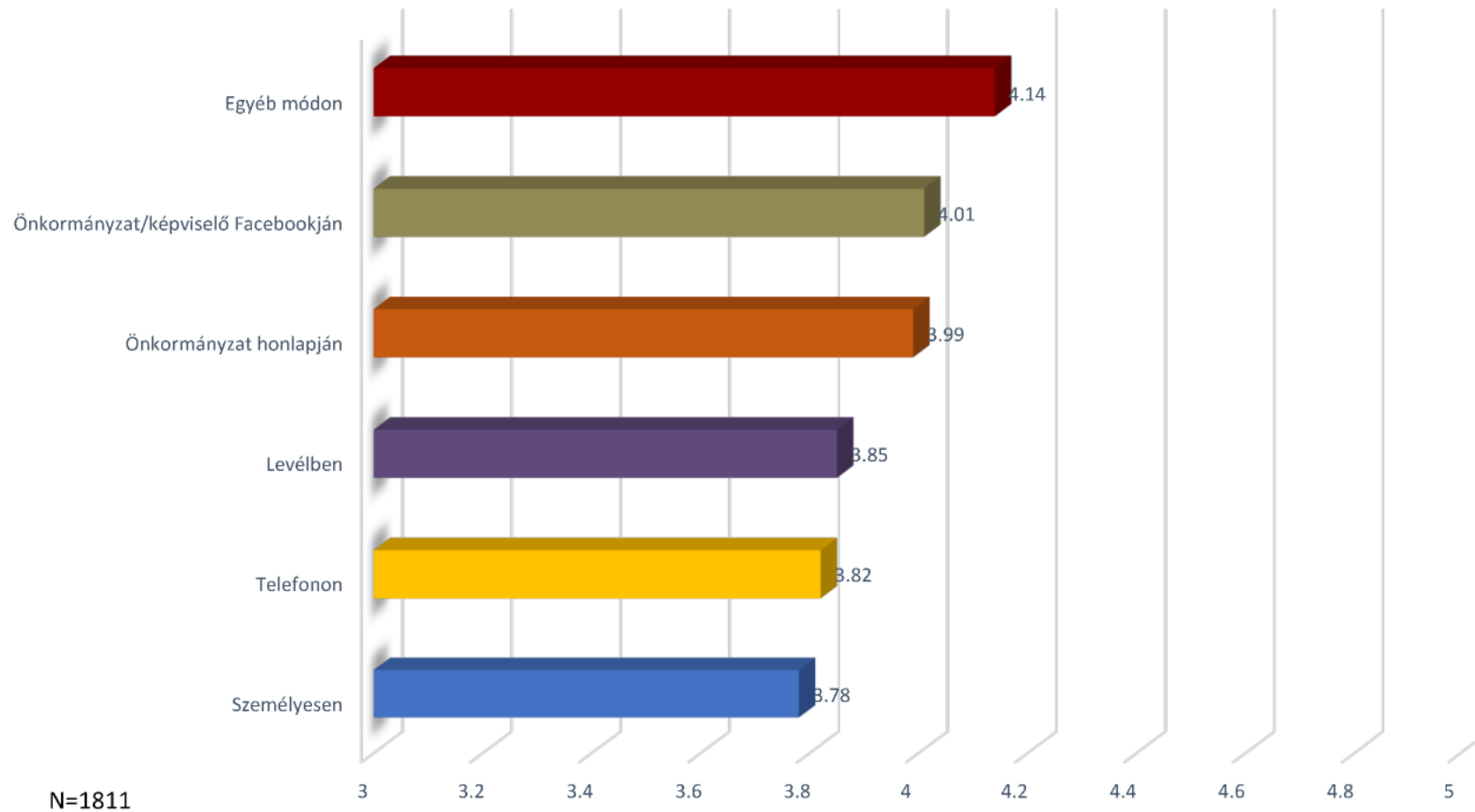
A lakosság elégedettsége és az információval való ellátottság összefüggése a településre vonatkozóan

N=1810

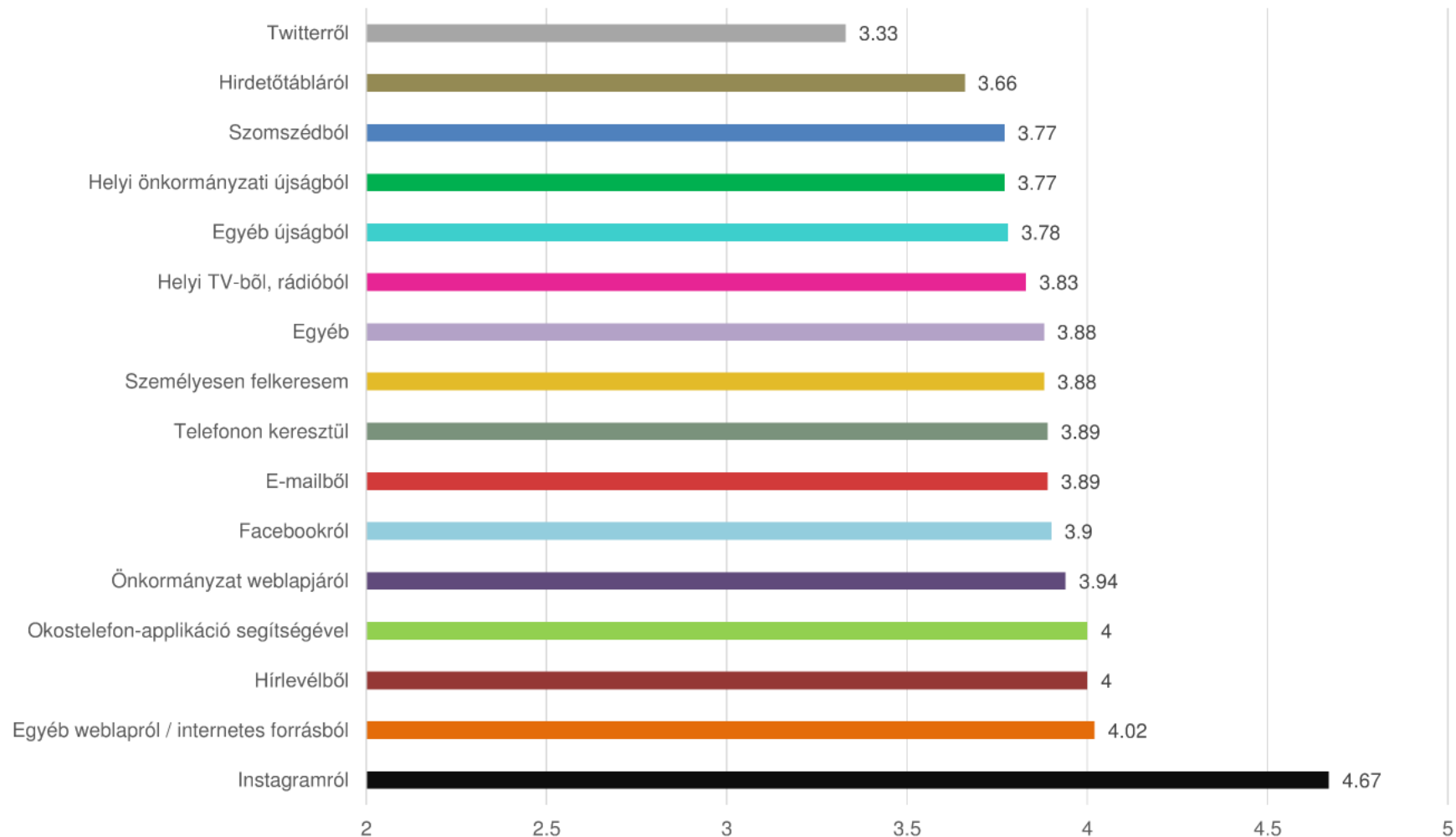
Lakossági survey

Elégedettség prferált információs csatornájának függvényében

Lakossági survey

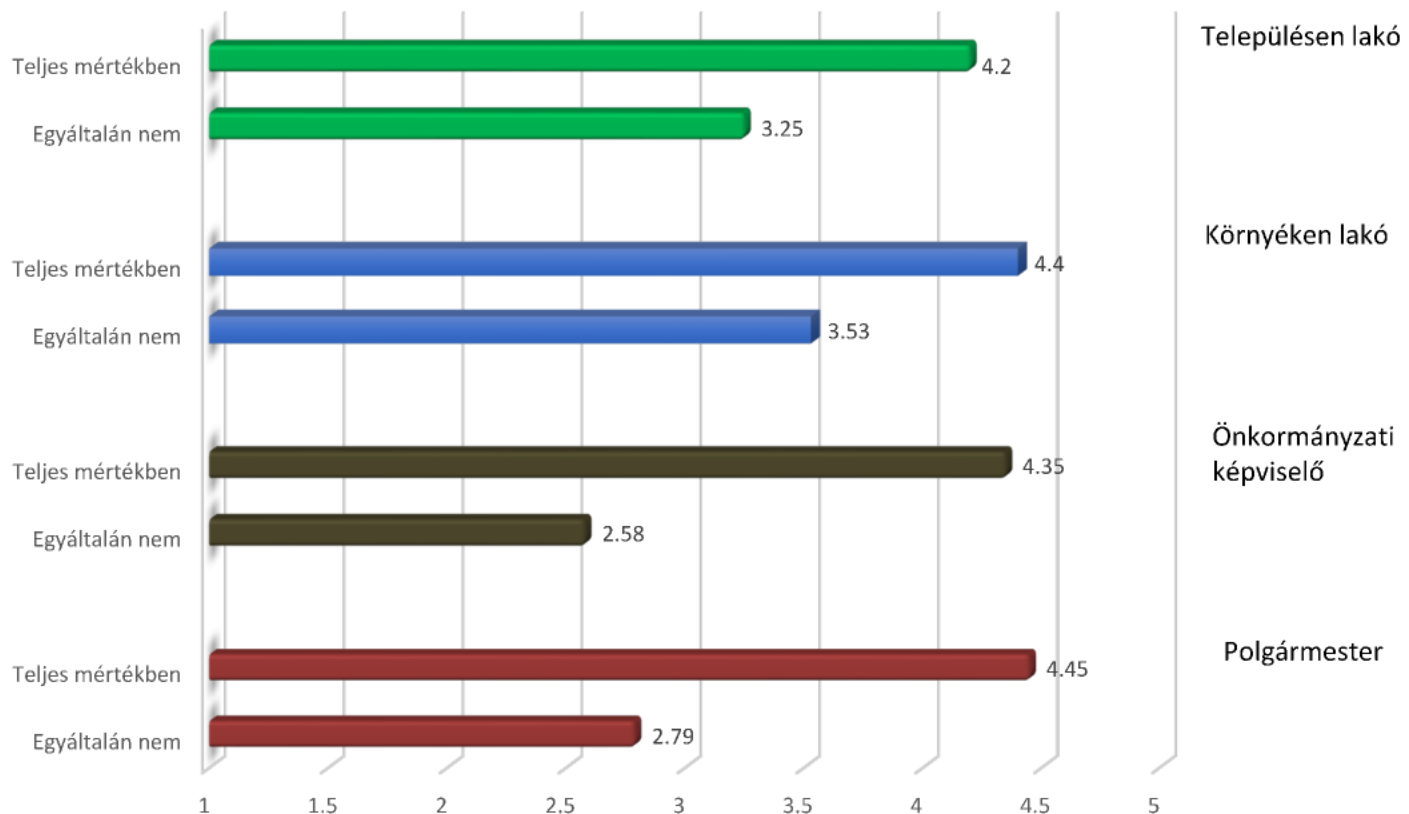
Elégedettség az információs csatorna függvényében

N=1808

Lakossági survey

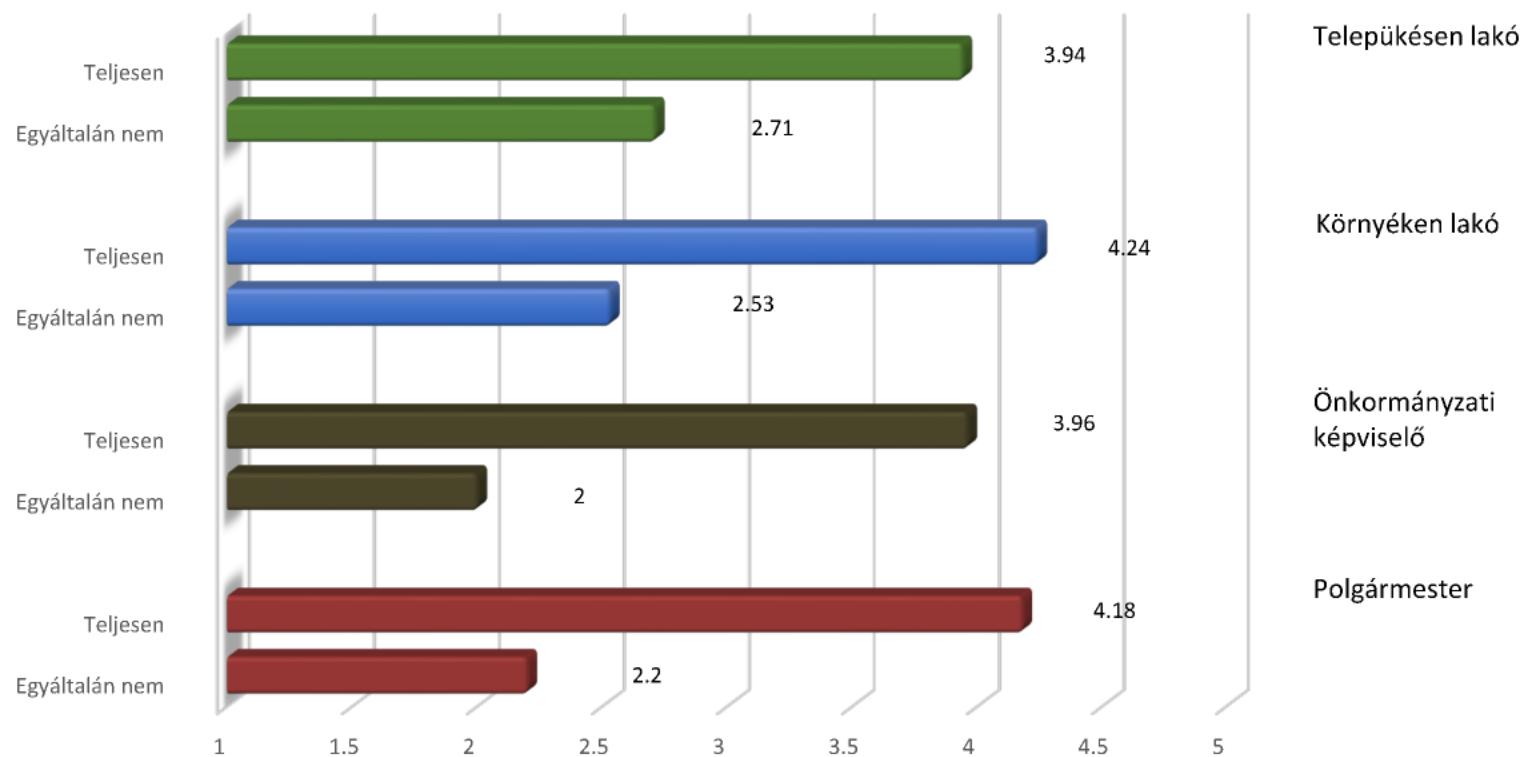
Bizalmi szintek és a kapott információk mennyiségének összefüggései

N=1811

Lakossági survey

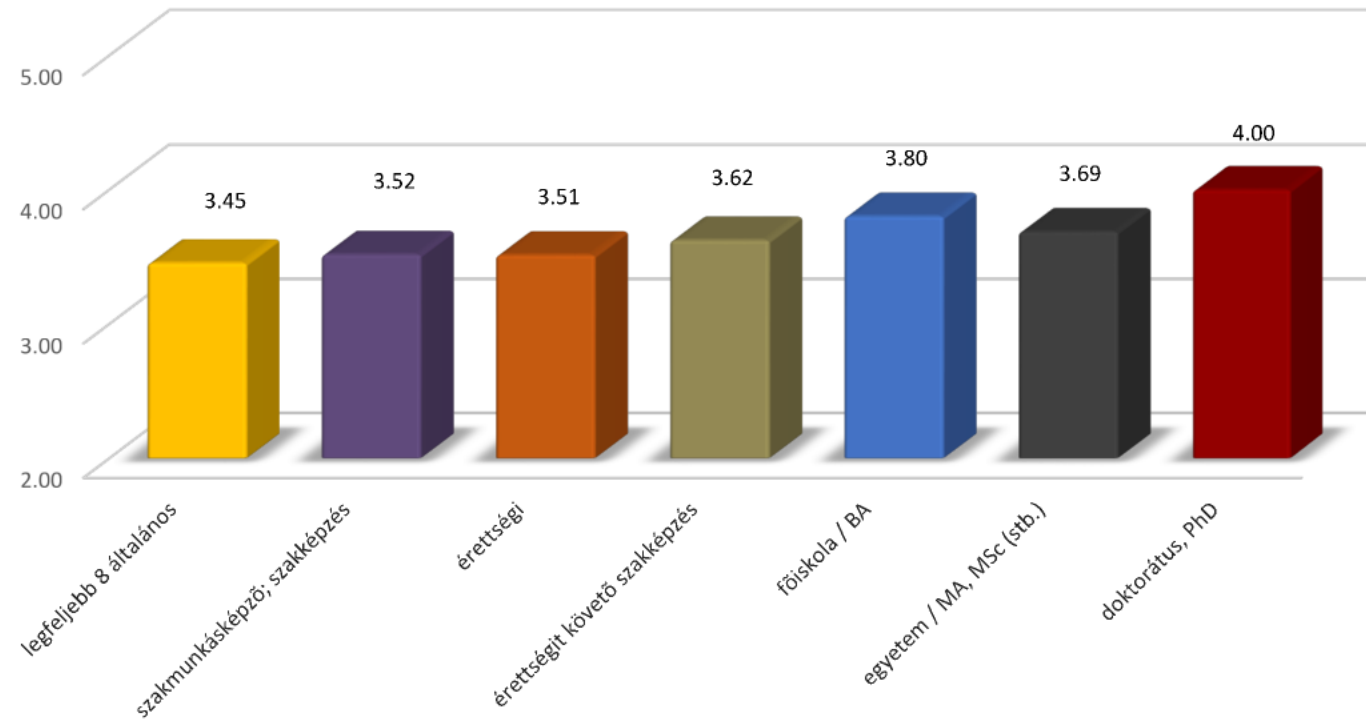
Bizalmi szintek és a kapott információk érthetőségének összefüggései a polgármester, a képviselők, a szomszédok és a település lakóinak vonatkozásában

N=1813

Lakossági survey

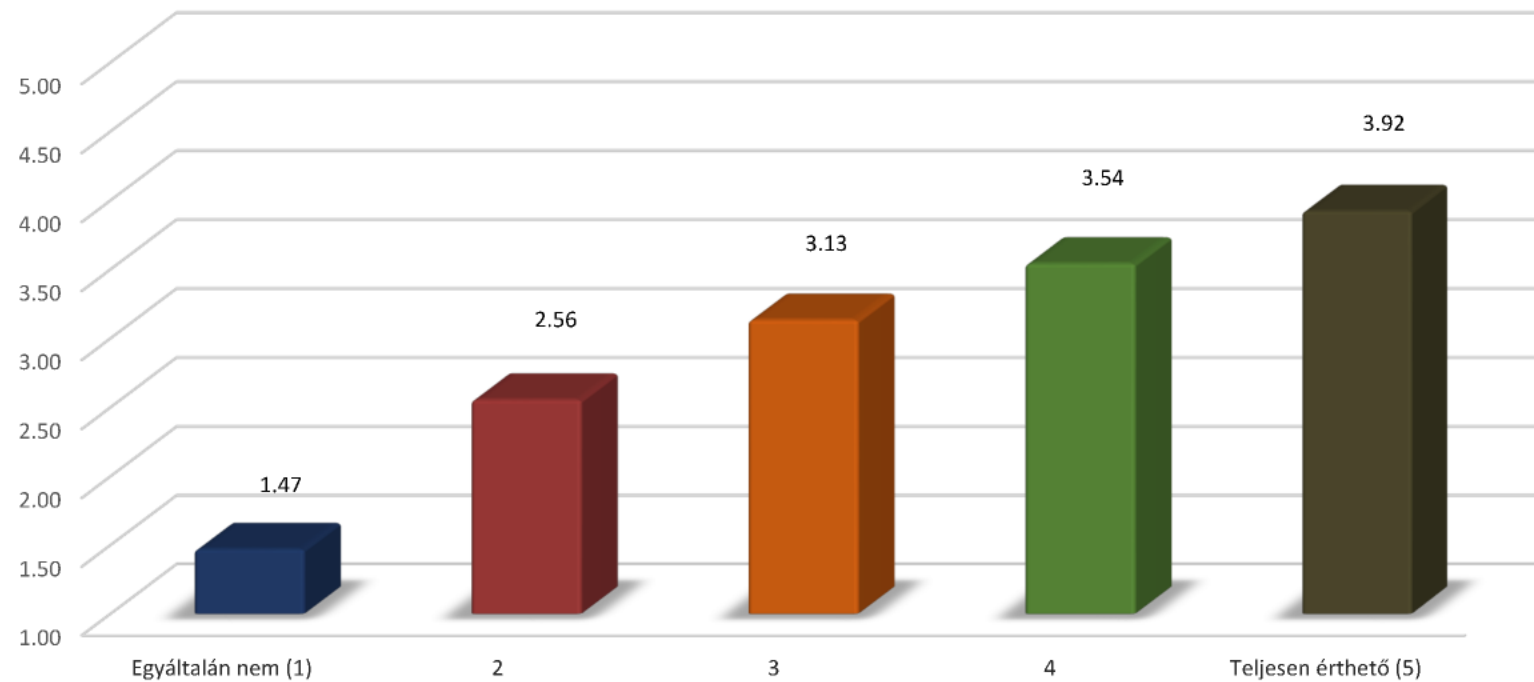
Elégedettség az információval való ellátottság és az iskolai végzettség függvényében

N=1809

Lakossági survey

Elégedettség az információhoz jutás elégségével a közérthetőség függvényében

N=1814

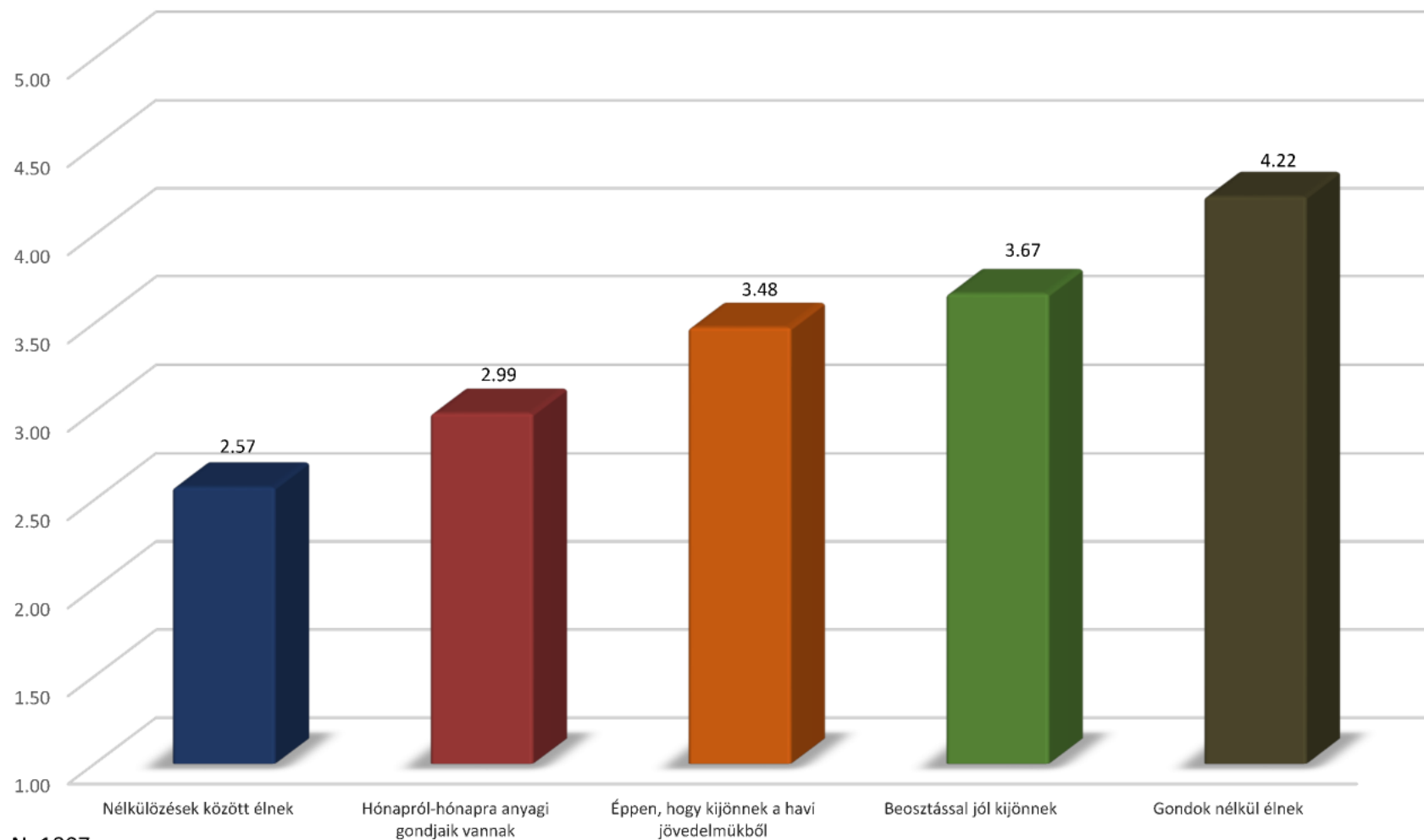
La

5.00
4.50
4.00
3.50
3.00
2.50
2.00
1.50
1.00

N=1807

Lakossági survey

Információval való ellátottság az anyagi helyzet függvényében

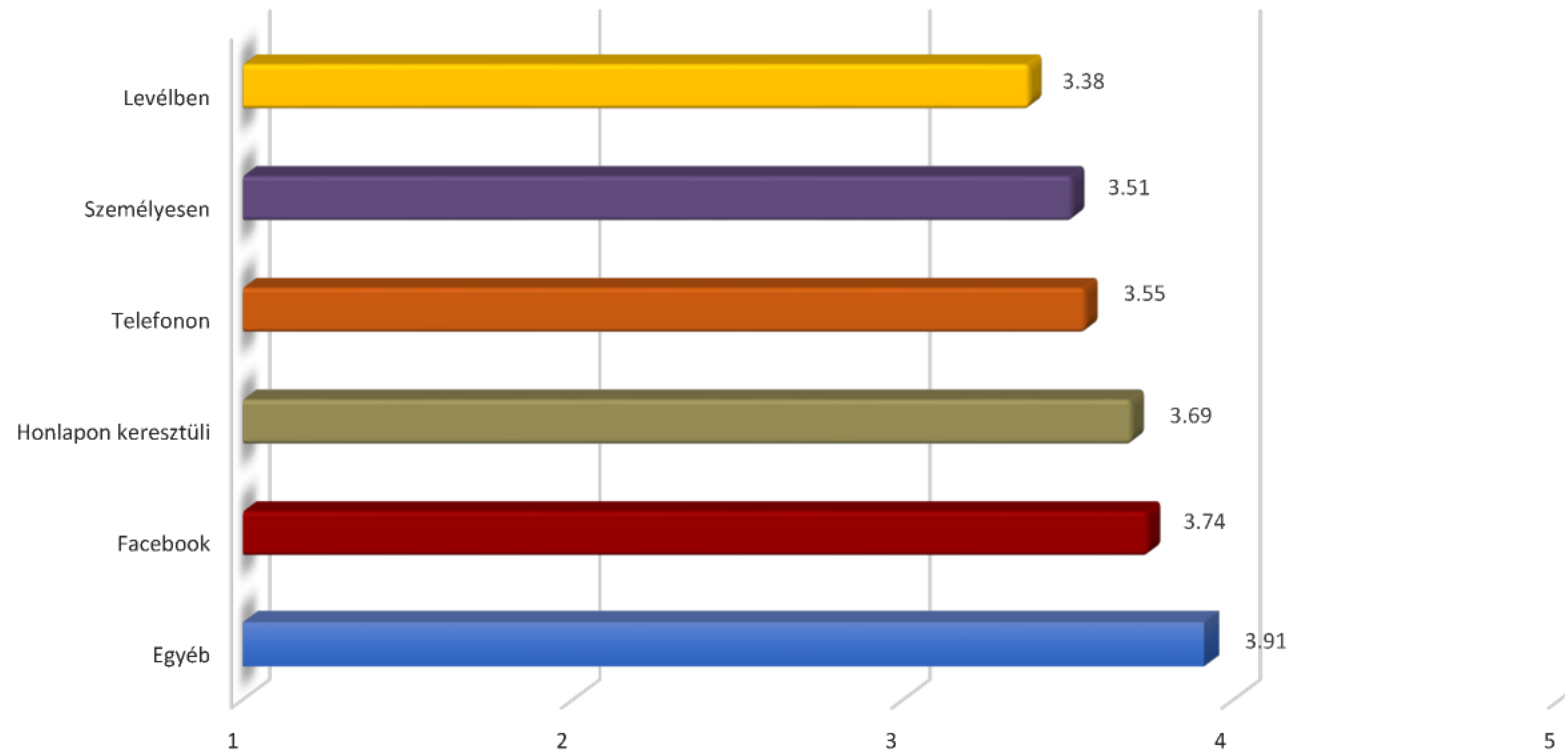

N=1807

N=181

Lakossági survey

Elégedettség az elérhető információ mennyiségével a tájékozódás csatornái függvényében

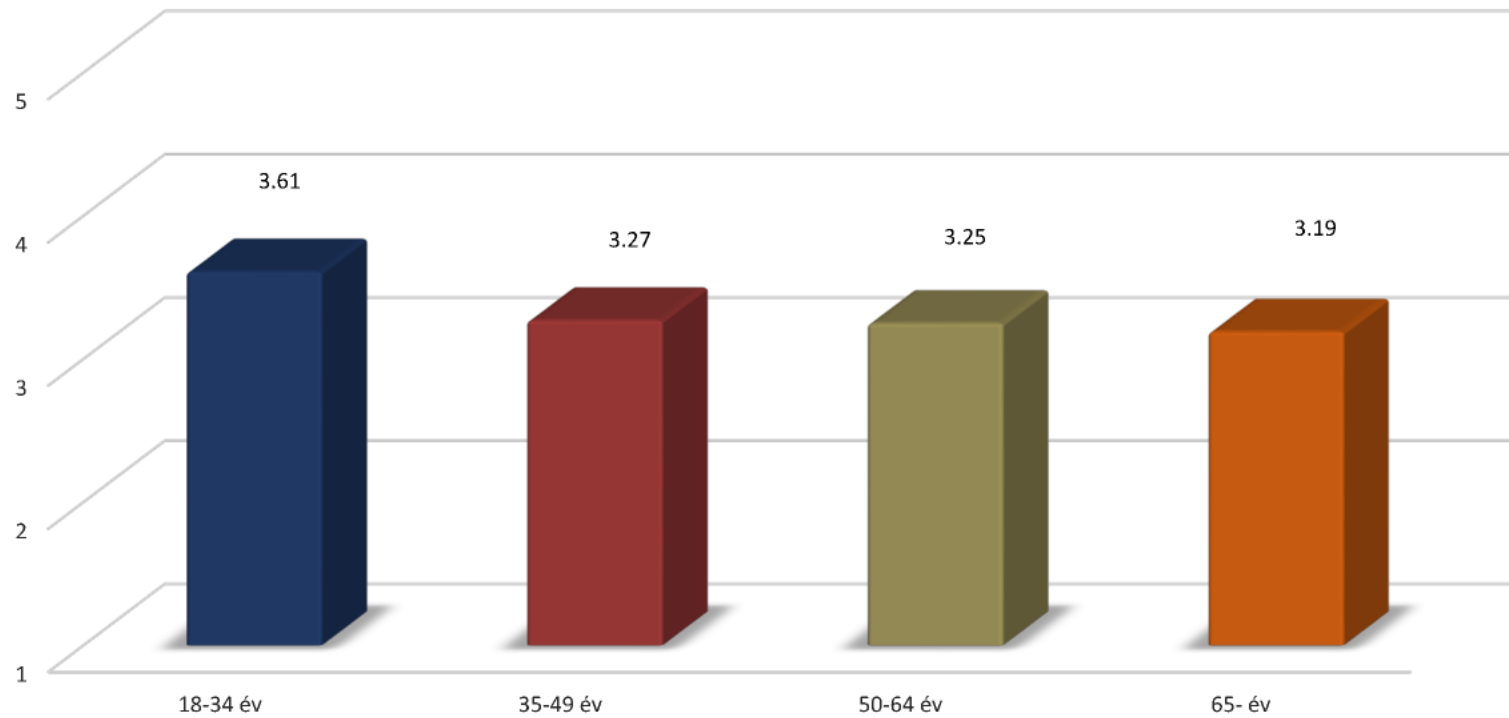

N=1811

N=181

Lakossági survey

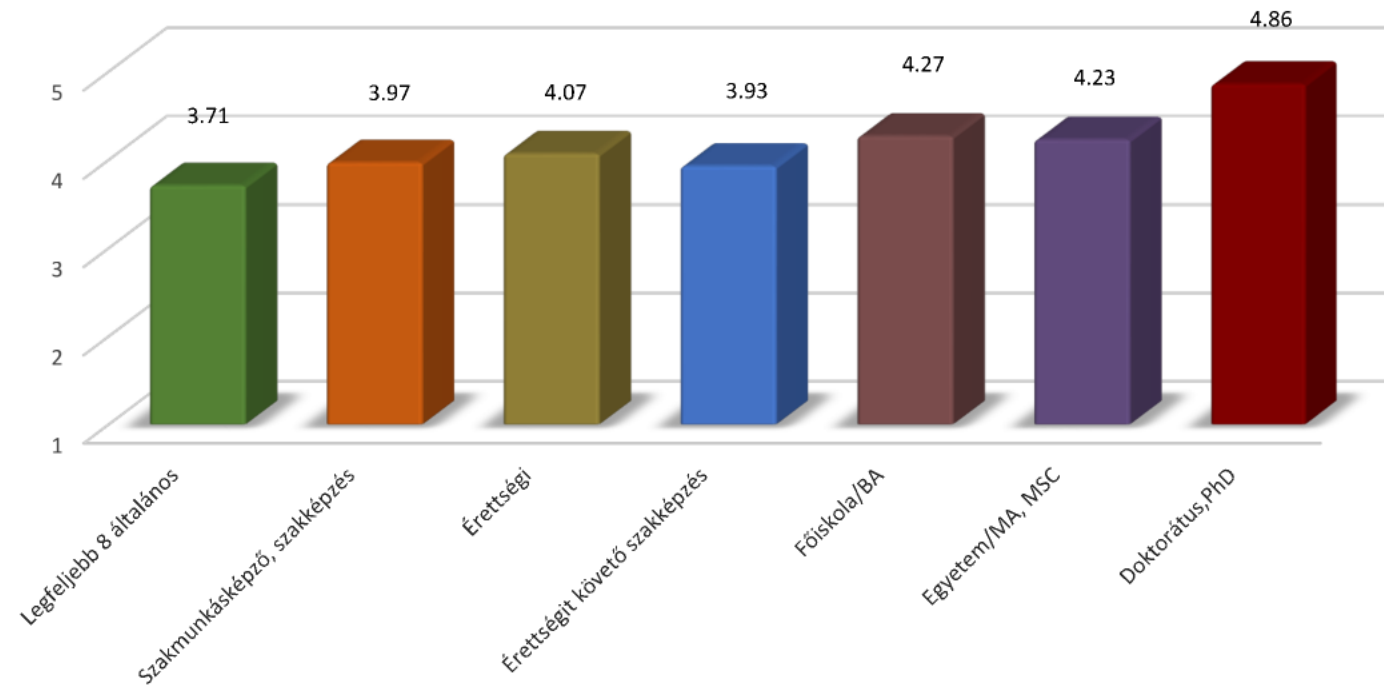
A tájékozódás gyakorisága az életkor függvényében

N=1810

Lakossági survey

Az információk közérthetősége a végzettség függvényében

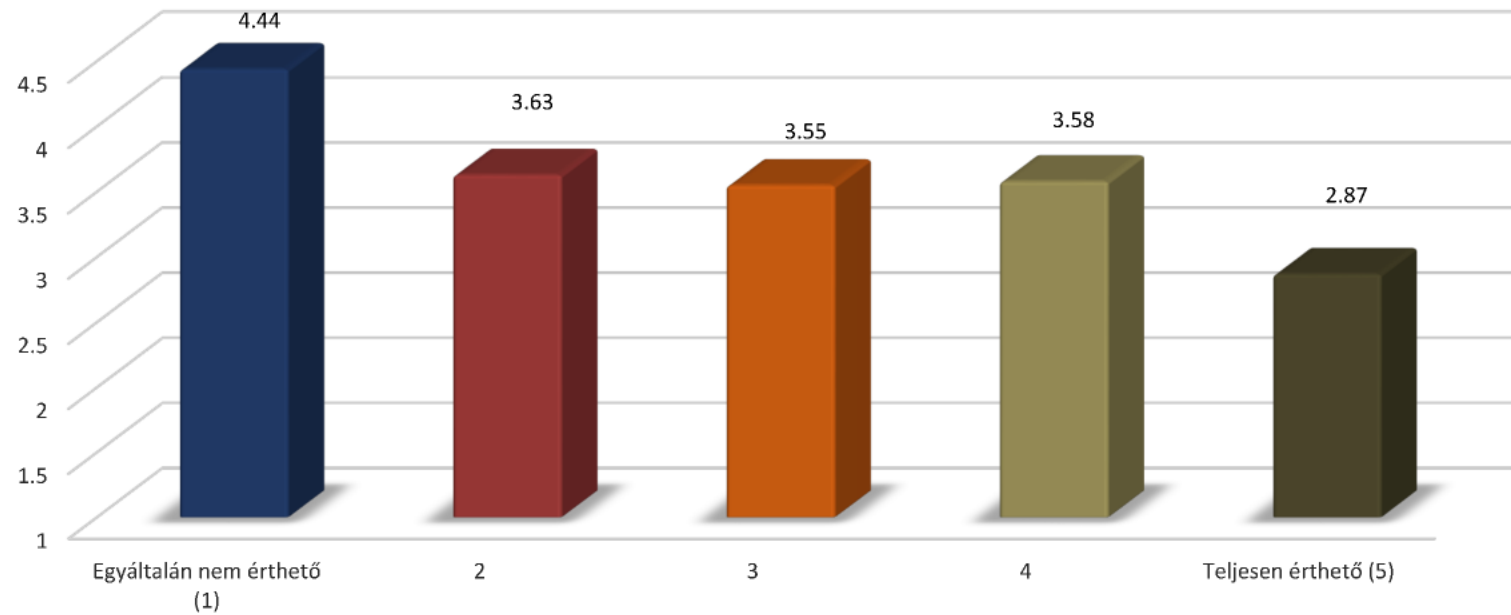

N=1807

N=18

Lakossági survey

A tájékozódás gyakorisága az információk közérthetőségének függvényében

N=1810

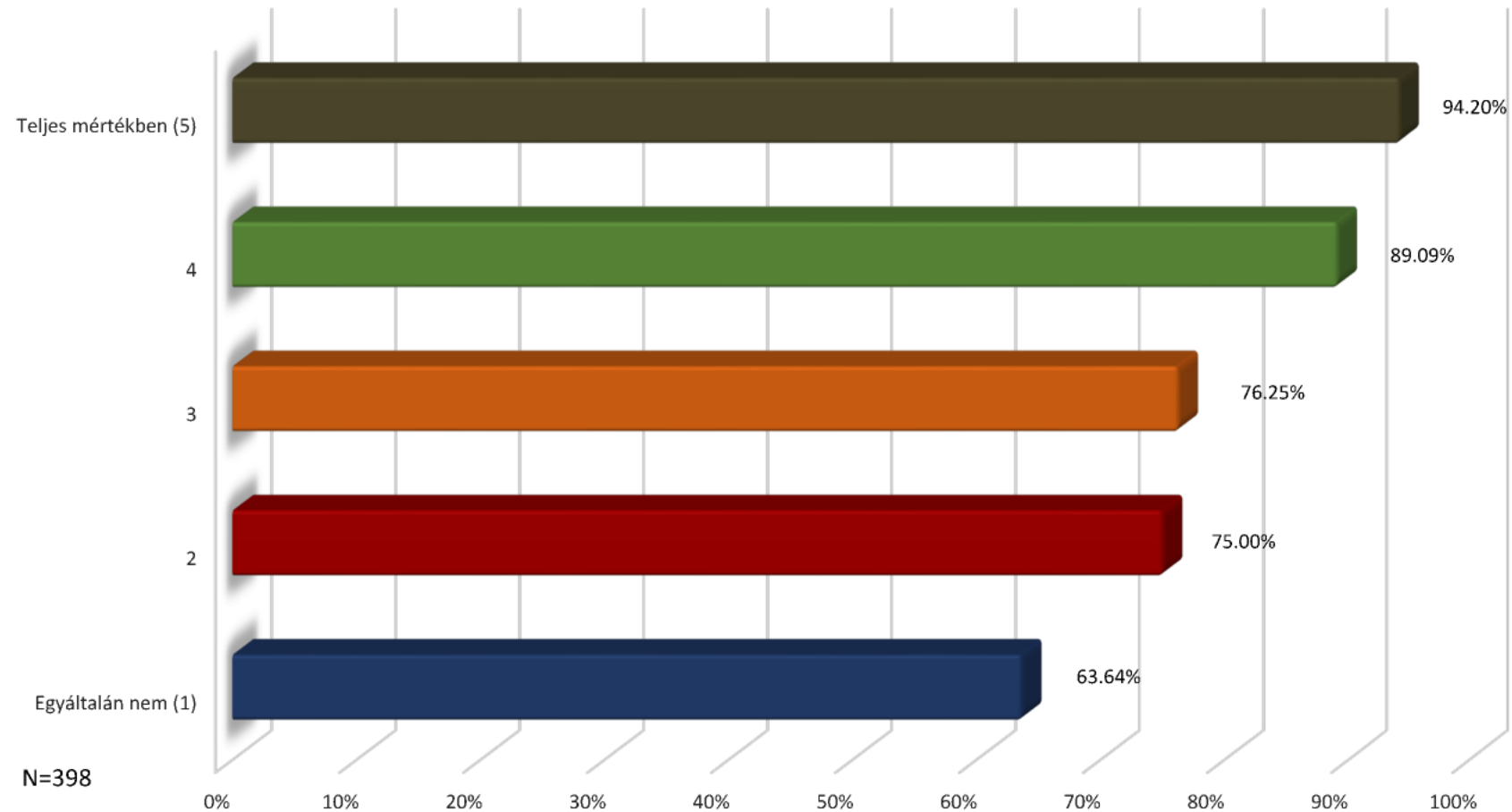
Teljes m

Egyált

N=398

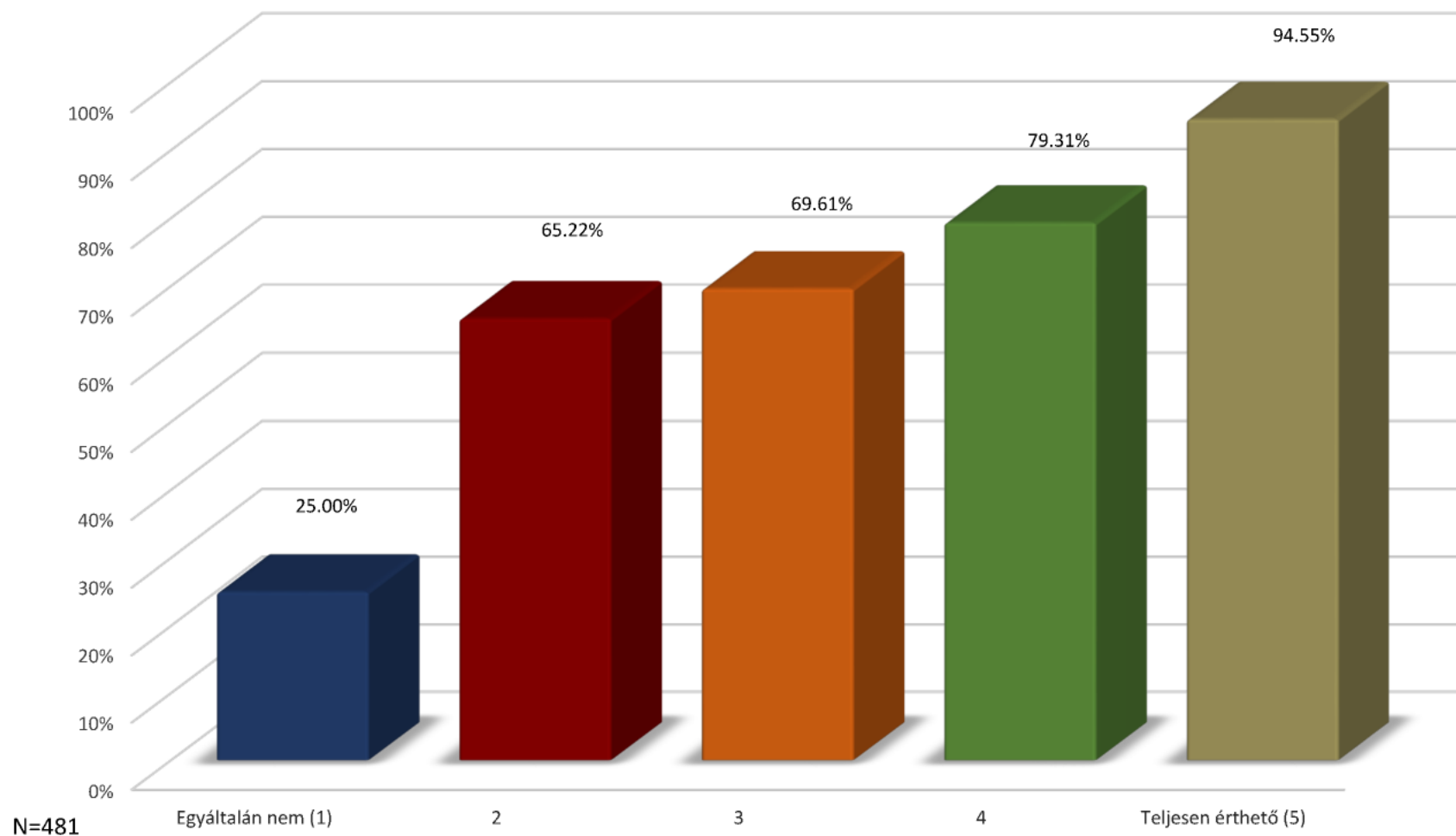
Lakossági survey

Az ügyintézés sikeressége a kapott információk függvényében

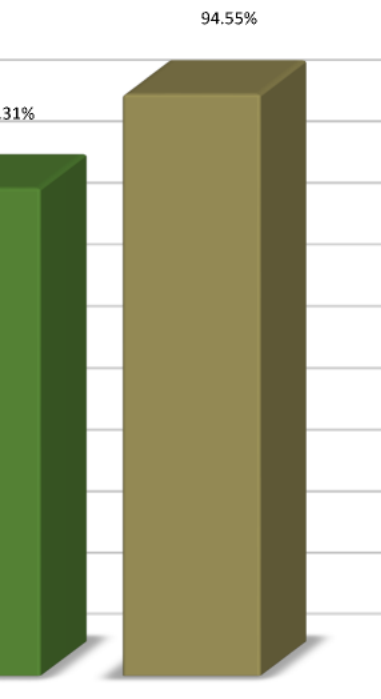

Lakossági survey

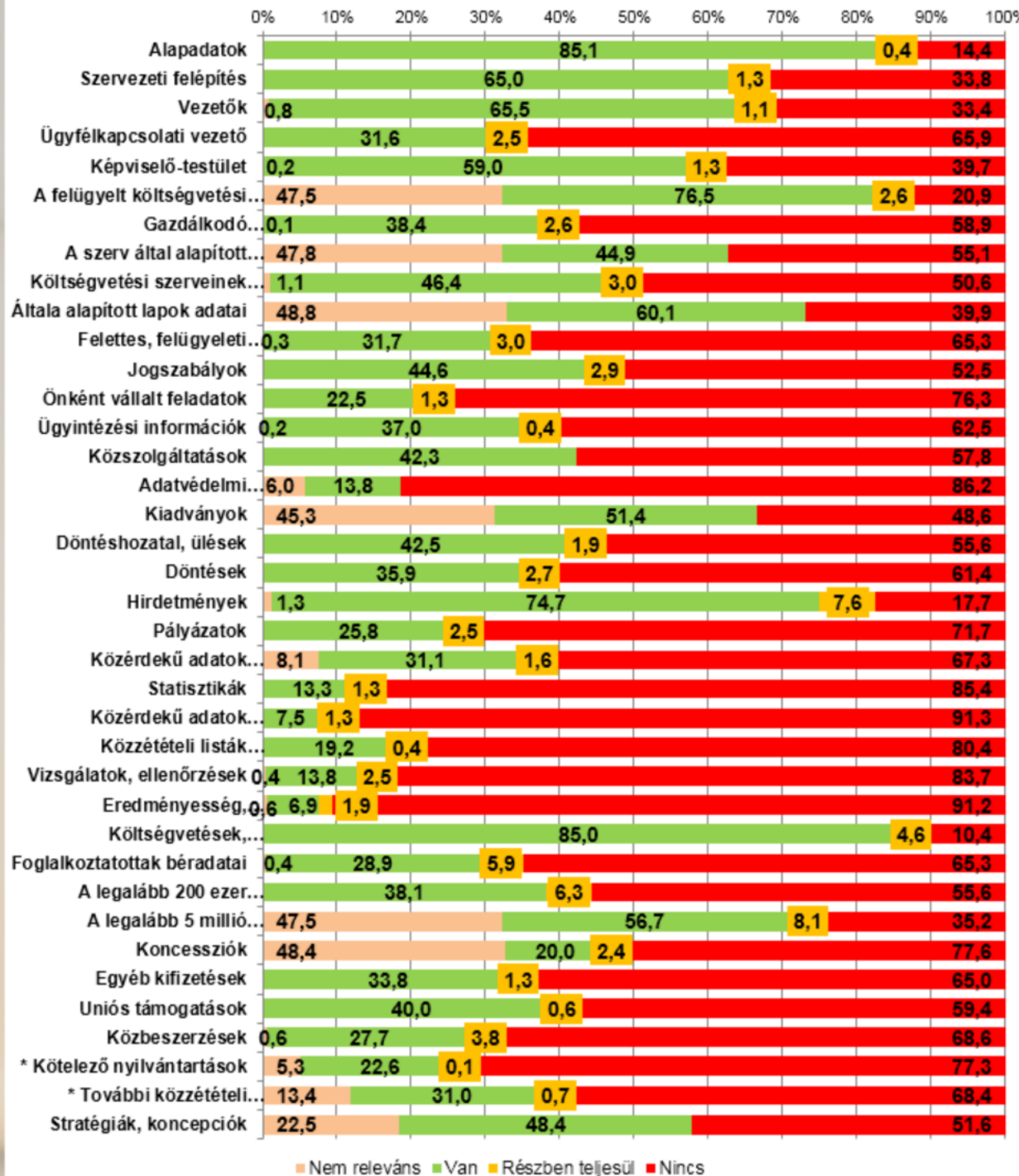
Az ügyintézés sikeressége az információk érthetőségének függvényében

függvényében

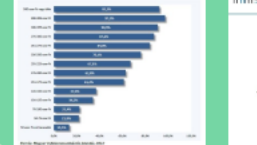
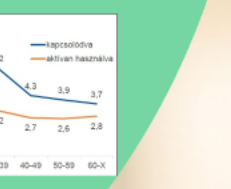
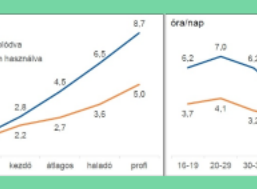
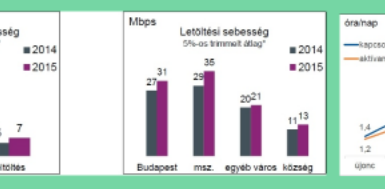
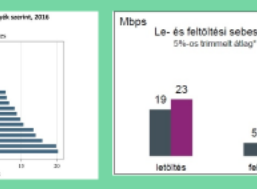
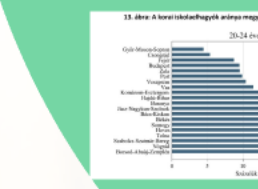
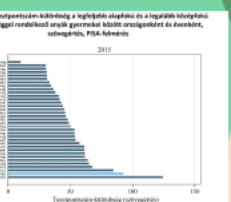
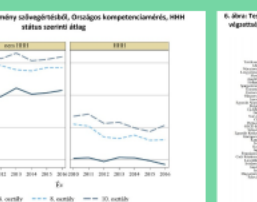
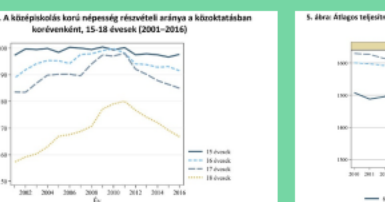
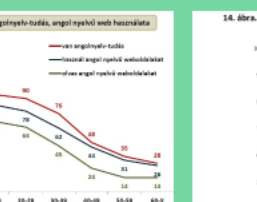
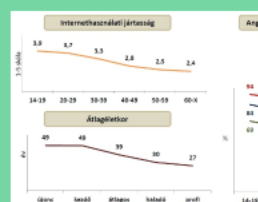
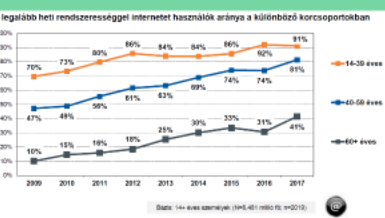
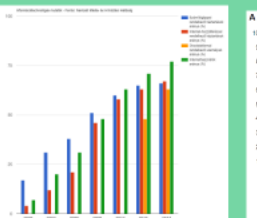
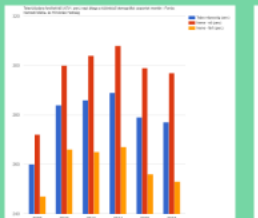
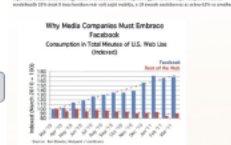
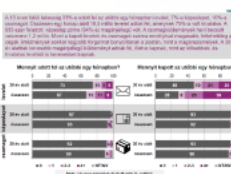
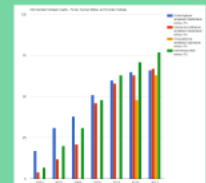
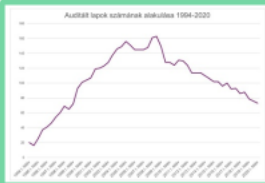

Teljesen érhető (5)

■ Nem releváns ■ Van ■ Részben teljesül ■ Nincs

Beszédeses indikátorok

**Önkormányzatok
információgazdálkodása**

Az információs társadalom mérése

Átbillenési pont: Z. Karvalics László

- Foglalkoztatás: tudásmunkások aránya >50%
- Erőforrás és technológia: Tudástőke
- Jövedelem és vagyon: jóléti társadalmak (GNP 5000 USD)
- Fogyasztás: információs javak a kosárban >33%
- Végzettség: felsőfokúak >50%
- Megismerés: nanoskála, petaskála
- Konfliktuskezelés: IW, e-demokrácia
- Inkerkonnektivitás: Telefonhálózat >50%
- Világkép: Globális falu (Marshall Macluhan)

Szociológiai (kulturális indexek)

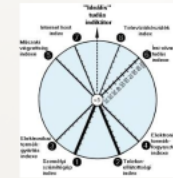
- **DIDIX - Digital Divide Index:**
 - jövedelem, képzettség, kor, nem: viszonyítva a társadalom átlagához
 - 0-100 pont között, minél alacsonyabb, annál nagyobb a szakadék
 - Veszélyeztetett csoportok: nők, 8 osztály alatt, 50 évesnél idősebbek, alsó jövedelmi ötödbe tartozók
- **Digitális írástudás index:** kommunikáció, installálás, keresés, azonosítás
- **E-learning index:** oktatásra gyakorolt hatás vizsgálata

Infrastrukturális indexek

- Hozzáférési / behuzalozottsági index
- Infokommunikációs használati index
- DOI digitális lehetőség index: Infrastruktúra 1/5, használat 1/3, lehetőség 1/3 súlyozással

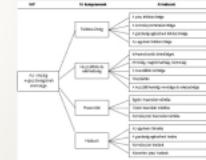
Kombinált indexek

- **INEXSK:**
 - Mansell – Wehn
 - infrastruktúra, tapasztalat, készségek, tudás
 - IKT-lábnymom megalkotása

Kombinált indexek

- **IAP - Information Age Partnership:**
 - Piaci szempontokra is súlyoz

Kombinált indexek

- **NRI - Network Rediness Index:**
 - Az IKT fejlődésével járó gazdasági-társadalmi előnyök kihasználásának mérésére
 - Gyakran frissül

Információs
társadalom
itthon

Az információs társadalom mérése

Átbillenési pont: Z. Karvalics László

- Foglalkoztatás: tudásmunkások aránya >50%
- Erőforrás és technológia: Tudástőke
- Jövedelem és vagyon: jóléti társadalmak (GNP 5000 USD)
- Fogyasztás: információs javak a kosárban >33%
- Végzettség: felsőfokúak >50%
- Megismerés: nanoskála, petaskála
- Konfliktuskezelés: IW, e-demokrácia
- Inkterkonnektivitás: Telefonhálózat >50%
- Világkép: Globális falu (Marshall Macluhan)

Szociológiai (kulturális indexek)

• DIDIX - Digital Divide Index:

- jövedelem, képzettség, kor, nem: viszonyítva a társadalom átlagához
- 0-100 pont között, minél alacsonyabb, annál nagyobb a

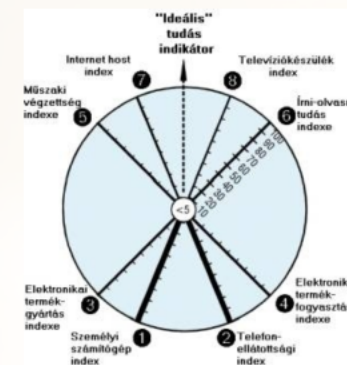
Infrastrukturális indexek

- Hozzáférési / behuzalozottsági index
- Infokommunikációs használati index
- DOI digitális lehetőség index: Infrastruktúra 1/5, használat 1/3, lehetőség 1/3 súlyozással

Kombinált indexek

• INEXSK:

- Mansell – Wehn
- infrastruktúra, tapasztalat, készségek, tudás
- IKT-lábnyom megalkotása

Szociológiai (kulturális indexek)

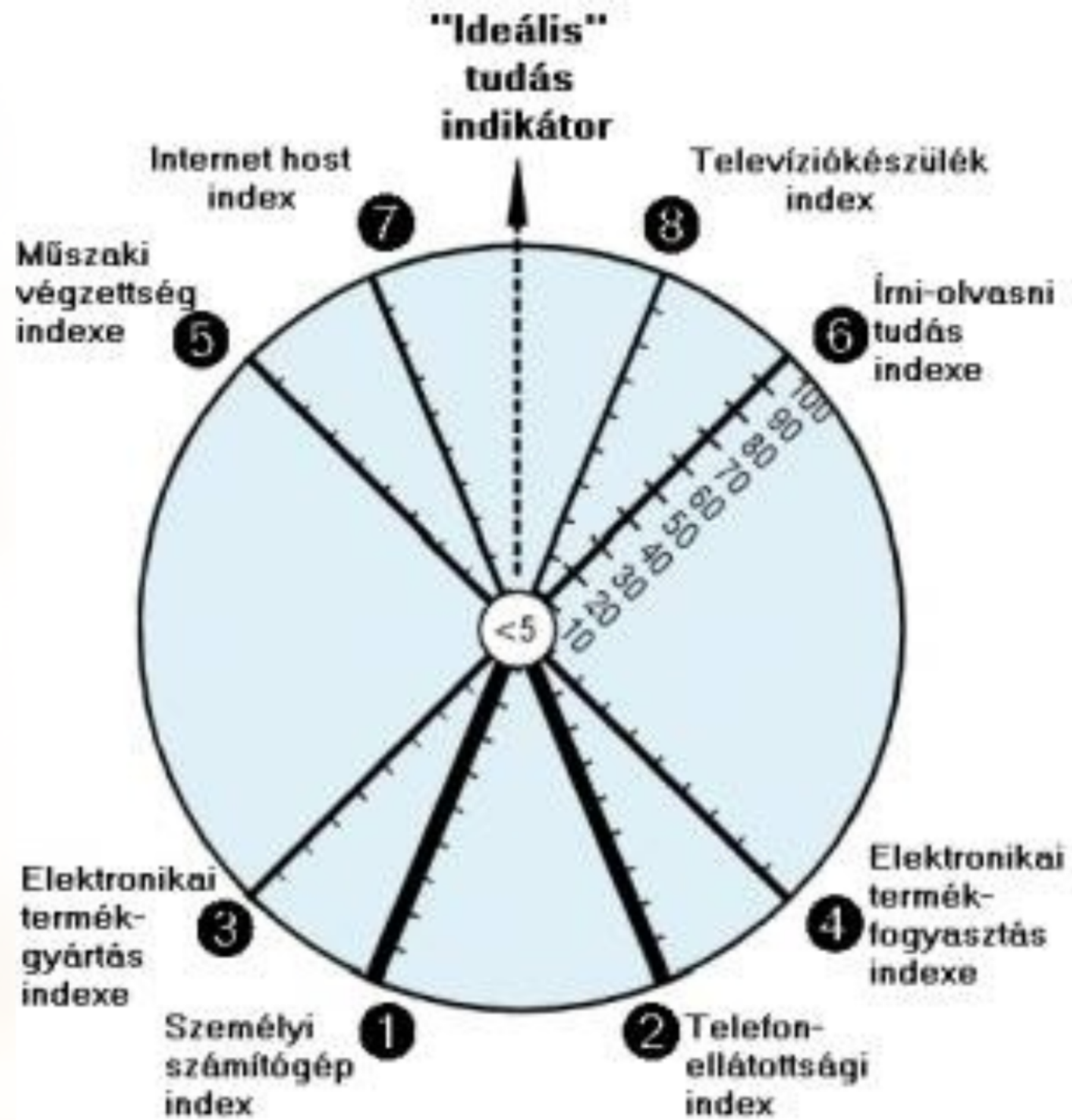
- **DIDIX - Digital Divide Index:**
 - jövedelem, képzettség, kor, nem: viszonyítva a társadalom átlagához
 - 0-100 pont között, minél alacsonyabb, annál nagyobb a szakadék
 - Veszélyeztetett csoportok: nők, 8 osztály alatt, 50 évesnél idősebbek, alsó jövedelmi ötödbe tartozók
- **Digitális írástudás index:** kommunikáció, installálás, keresés, azonosítás
- **E-learning index:** oktatásra gyakorolt hatás vizsgálata

Kombinált indexek

- **INEXSK:**

- Mansell – Wehn
- infrastruktúra, tapasztalat, készségek, tudás
- IKT-lábnyom megalkotása

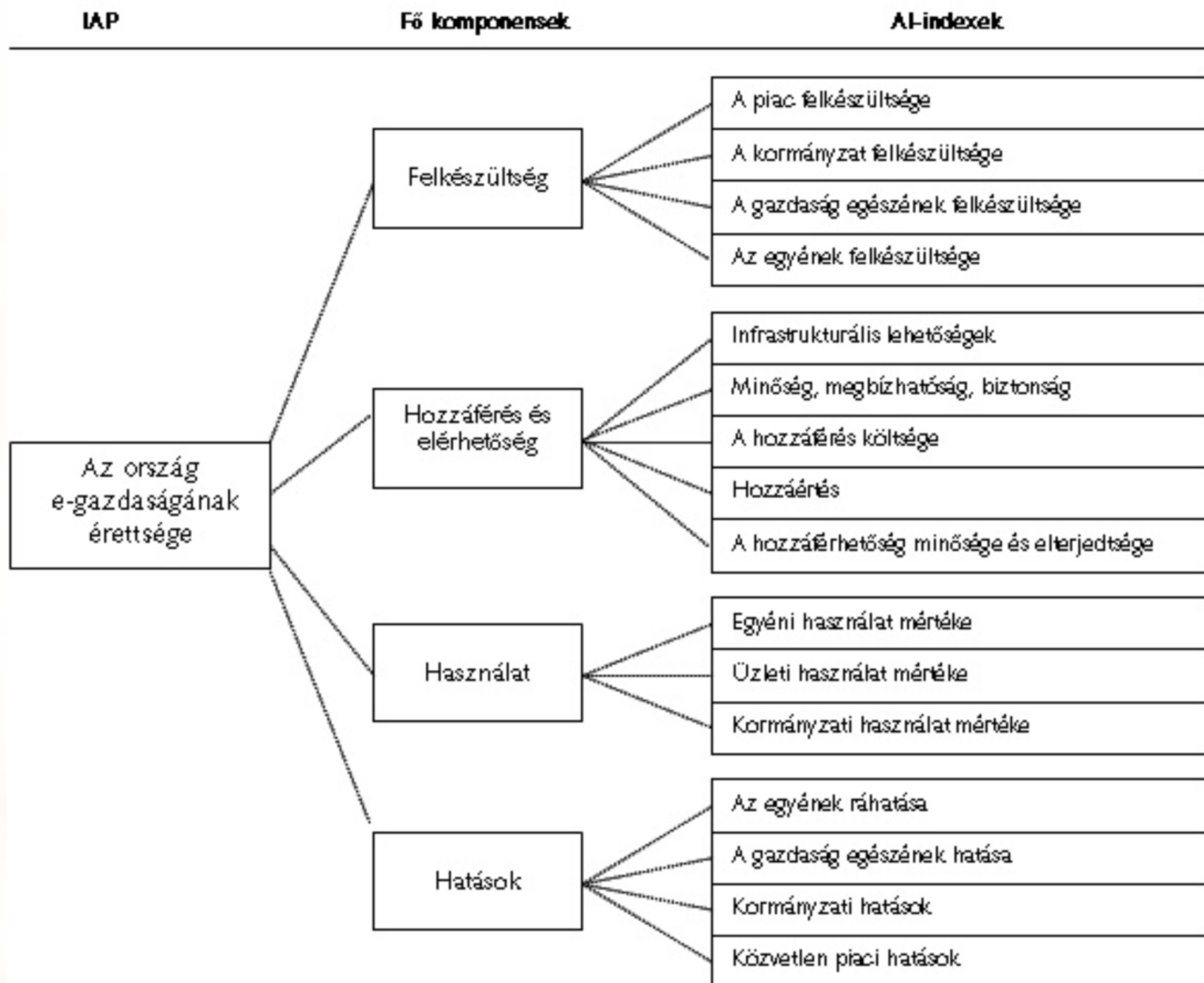
udás

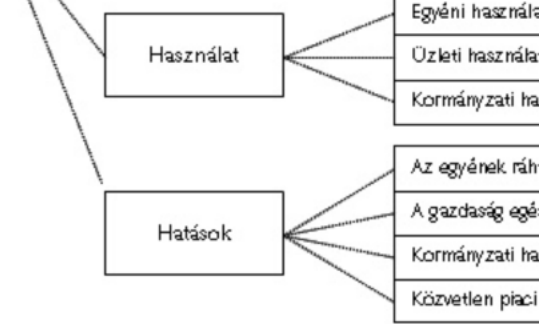
Kombinált indexek

- **IAP - Information Age Partnership:**
 - Piaci szempontokra is súlyoz

ip:

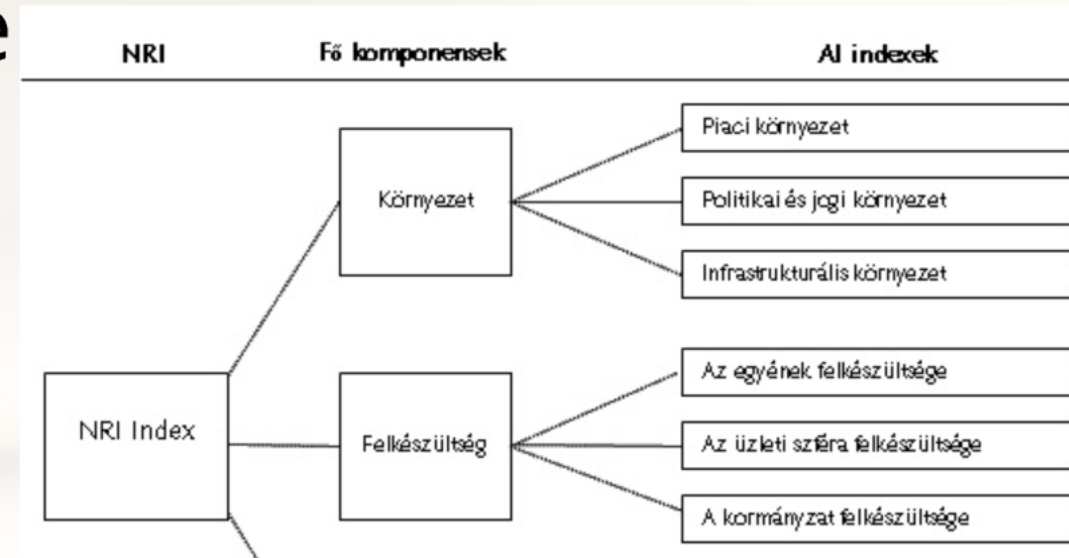
- Piaci szempontokra is súlyoz

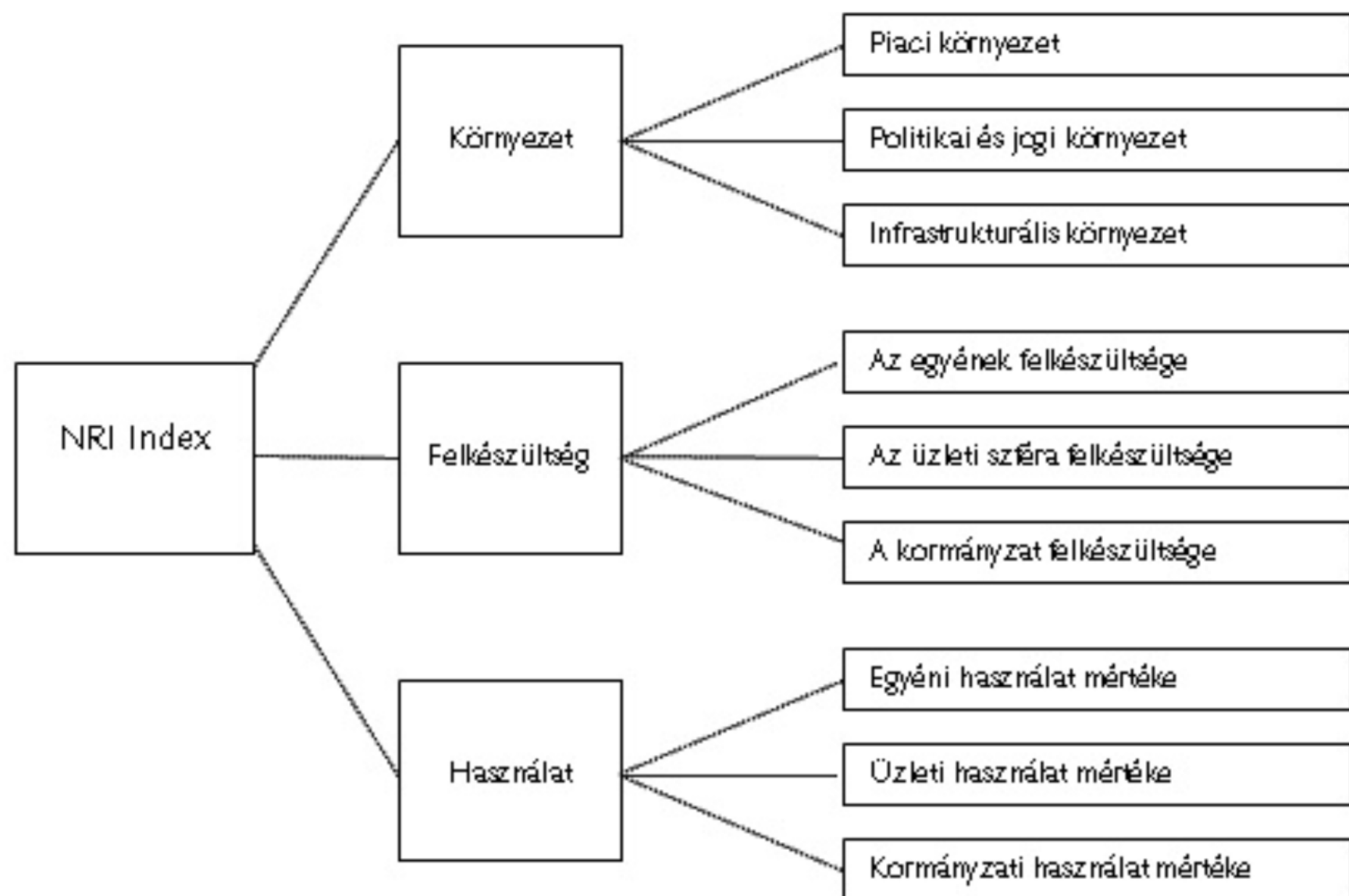

Kombinált indexek

- **NRI - Network Rediness Index:**

- Az IKT fejlődésével járó gazdasági-társadalmi előnyök kihasználásának mérésére
- Gyakran frissül

Információs társadalom - az e-közigazgatás társadalmi kontextusa

Dr. habil. Budai Balázs Phd.

Tanszékvezető, egyetemi docens

budai.balazs@uni-nke.hu

+36-20-966-0454

**Az információs
társadalom
megközelítései**

**Az információs
társadalom
tényezői és
anomáliái**

Indikátorok